

Išganymo istorija,

tautos ir šeimos istorija

ERI
2026 vasaris

Autorių teisės saugomos® Equipes Notre-Dame 2025

Tarptautinis sekretoriatas
49, Rue de la Glaciere
Septintas aukštas
75013
Paryžius, Prancūzija

Biblijos tekstai panaudoti iš Rubšio (ST) ir Kavaliausko (NT) vertimo,
LBD ekumeninio leidimo 1999 m. (Biblija RK_E1999)

Daugiau informacijos apie Dievo Motinos komandas Lietuvoje galite rasti
mūsų tinklalapyje:
equip-es-notre-dame.lt arba dmk.lt

Jei norite paklausti ar prisijungti: info@endbaltic.eu

Turinys

Pristatymas ... 4

1 skyrius – Sukurti bendrystei ... 6

2 skyrius – Bendrystės nutrūkimas ... 14

3 skyrius – Šeimos nuodėmės įtaka ... 24

4 skyrius – Grįžti prie bendrystės ...33

5 skyrius – Visiška bendrystė meilėje ... 45

6 skyrius – Šeima – Karalystės širdis ... 55

7 skyrius – Evangelizuojanti šeima ... 65

8 skyrius – Tikėjimo perdavimas šeimoje ... 78

9 skyrius – Apžvalginis susitikimas ... 90

Pristatymas

Tarptautinė atsakingoji komanda trečiaisiais 2024–2030 m. laikotarpio metais visoms pasaulio komandoms siūlo studijų temą, grindžiamą šeimos Šventajame Rašte apmąstymu, gilinant Turino tarptautiniame susitikime pristatytas gaires „Pašaukti gyventi bendrystėje“. Šiais trečiaisiais metais, kaip jau minėjome anksčiau, norime giliau nagrinėti gairę: „Pašaukti gyventi bendrystėje šeimoje“. Dėkojame Ispanijos Superregiono redakcijos komandai už tekstą, kuris padės mums iš naujo atrasti sutuoktinių ir šeimos gyvenimą kaip ypatingą Dievo veikimo vietą, kaip erdvę, kurioje Jis ir šiandien toliau rašo savo meilės žmonijai istoriją.

Per šiuos mėnesius apžvelgsime didžiąją išganymo istoriją, kokia ji pateikiama Šventajame Rašte, ir suprasime, kad tai nėra tolimas ar svetimas pasakojimas, o veidrodis, kuriame atsispindi mūsų pačių kaip sutuoktinių, tėvų, vaikų ir komandos narių patirtis. Išganymo istorija nuo pat pradžių yra tautos ir šeimos istorija. Būtent todėl ir mūsų pačių istorija – su šviesiomis ir tamsiomis pusėmis – taip pat gali tapti susitikimo su Dievu vieta.

Kiekviena istorija, žiūrint į ją tikėjimo akimis, gali tapti išgelbėjimo pasakojimu. Mes nekalbame apie idealią ar tobulą istoriją, bet apie tikrą istoriją, sudarytą iš susitikimų ir išsiskyrimų, ištikimybės ir silpnumo, nuoširdžių paieškų ir klaidų, kurios mus skaudina. Dievas nusprendžia įžengti būtent čia, į konkretų ir kasdienį gyvenimą, idant apsireikštų ir išgelbėtų. Biblija mums rodo, kad Dievas, kad įgyvendintų savo bendrystės sumanymą, veikia ne žmogiškosios istorijos paraštėse, bet jos viduje, pasirinkdamas tikras šeimas, su jų ribotumu ir nuodėmėmis.

Tai aštuonių skyrių kelionė, prasidedanti pirmuosiuose Pradžios knygos puslapiuose. Apmąstome, kaip buvome sukurti pagal Dievo paveikslą ir panašumą, pašaukti į bendrystę, papildyti vienas kitą ir būti vaisingi. Iš čia be baimės įžengiame į nuodėmės tikrovę, suvokdami ją ne kaip paprastą moralinę klaidą, bet kaip gilų lūžį, kuris pažeidžia mūsų tapatybę, santykius ir

gebėjimą mylėti. Dievo žodis padės mums atpažinti nuodėmės dinamiką, persmelkiančią šeimos istoriją – lyginimąsi, varžymąsi, tylą, paveldėtas žaizdas – ir atrasti, kaip Dievas nenustoja įsikišti, kad atvertų susitaikymo kelius. Šiame kelyje taip pat pamatysime, kaip ištikima Dievo meilė ypač ryškiai atsisiskleidžia santuokos ir sandoros vaizdiniuose. Pranašai mums parodo Dievą, kuris myli kaip sutuoktinis, lieka ištikimas net ir tada, kai yra atstumiamas, ir visada siūlo galimybę pradėti iš naujo. Šis požiūris naujai nušviečia mūsų pačių santuokinį pašaukimą: mes esame sukurti vienybei, vienintelei, ištikimais ir visiškai meilei, kuri atspindi pačią Dievo meilę.

Šis kelias taip pat padės mums pažvelgti į šeimą kaip į Karalystės širdį, kaip į vietą, kurioje panorėjo augti Jėzus ir taip išaukštinti žmogiškus santykius. Taigi šeima pasirodo esanti ne tik ta, kuriai skirtas išganymas, bet ir aktyvi misijos dalyvė, pašaukta būti namų Bažnyčia ir evangelizacijos erdve. Tokia-me kontekste tikėjimo perdavimas užima pagrindinę vietą kaip liudijimas, perduodamas per gyvenimą, bendrą maldą, atleidimą ir kasdienį nuoseklumą. Programos pabaigoje taip pat siūlome skirti laiko apibendrinimui, kad galėtume apžvelgti nueitą kelią, padėkoti už tai, ką patyrėme, įvertinti vaisius ir su pasitikėjimu atsiverti tam, ką Viešpats padarė ir toliau darys mūsų asmeniniame, sutuoktinių ir komandos gyvenime.

Šios studijų temos tikslas nėra pateikti mums paruoštų atsakymų ar idealių šeimos modelių. Anaipatol, ja siekiama padėti pažvelgti į savo gyvenimą Dievo akimis, susitaikyti su savo praeitimi ir atrasti, kad net ten, kur matome ribas ar žaizdas, Dievas ir toliau veikia ištikimais ir viltingai. Mes, Dievo Motinos komandų poros, keliaujame kartu, įsitikinę, kad nesame vieni, kad sakramento malonė mus palaiko ir, kad Viešpats ir toliau visa daro nauja.

Tegul šis kelias padeda mums atnaujinti tikėjimą, sustiprinti bendrystę ir leisti Tam, kuris ir šiandien mūsų šeimų širdyse rašo savo išganymo istoriją, mus pakeisti.

Mercedes Gómez-Ferrer ir Alberto Pérez
Dievo Motinos komandų Tarptautinės atsakingosios komandos
atsakingoji pora

1 skyrius – Sukurti bendrystei

„Dievas sukūrė žmogų pagal savo paveikslą“ (Pr 1, 26–31)

Tikslai

- Apmąstyti savo kilmę: „sukurti pagal Dievo paveikslą ir panašumą“.
- Dėkoti už mums duotą kelią gyventi papildant vienas kitą: „vyrą ir moterį; sukūrė juos“.
- Priimti mums patikėtą misiją būti vaisingiems, kuri suprantama plačiau nei fizinė tėvystė ar motinystė.

Dievo žodžio skaitymas

Skaitinys iš Pradžios knygos (1, 26–31)

„Tuomet Dievas tarė: „Padarykime žmogų pagal mūsų paveikslą ir panašumą; tevaldo jie ir jūros žuvis, ir padangių sparnuočius, ir galvijus, ir visus laukinius žemės gyvulius, ir visus žemėje šliaužiojančius roplius!“

Dievas sukūrė žmogų pagal savo paveikslą,

pagal savo paveikslą sukūrė jį;

vyrą ir moterį; sukūrė juos.

Dievas juos palaimino, tardamas: „Būkite vaisingi ir dauginkitės, pripildykite žemę ir valdykite ją! Viešpataukite ir jūros žuvims, ir padangių paukščiams, ir visiems žemėje judantiems gyvūnams.

Dievas tarė: „Štai aš jums daviau visus, visoje žemėje sėklą teikiančius augalus ir visus medžius, kurie veda vaisius su sėklomis; jie bus jums maistas.

O visiems laukų gyvuliams, visiems padangių paukščiams ir visiems žeme rėpliojantiems gyvūnams, turintiems gyvybės alsavimą, {daviau} maistui visus žaliuosius augalus“. Taip ir įvyko. Dievas apžvelgė visa, ką buvo padaręs, ir iš tikrųjų matė, kad buvo labai gera. Atėjo vakaras ir išaušo rytas, šeštoji diena.“

Komentaras

Biblijos tekstas mums pateikia tris įžvalgas apie šeimą, atsakančias į tris klausimus apie mūsų kilmę, apie kelią, kuriuo esame kviečiami eiti, ir apie mūsų gyvenimo tikslą.

Kilmė

„Dievas tarė: „Padarykime žmogų pagal mūsų paveikslą ir panašumą.“

Iš tūkstančių tikslų, kuriuos galime sau nusibrėžti gyvenime, svarbiausias visada išliks „būti savimi“, kad gyvenimo kryptis būtų paremta pačia giliausia mano esatimi.

Jei esu sukurtas pagal Dievo paveikslą ir panašumą, jei Dievas yra meilė, vadinasi, mano giliausia tapatybė nepriklauso nuo to, ką veikiu, ką turiu, nei nuo to, ką apie mane galvoja kiti. Savo esybėje, pirmiau nei visi pasiekimai ar nesėkmės, esu kviečiamas gyventi pagal šią tiesą: esu meilė ir esu sukurtas mylėti.

Baisiausios gyvenimo nelaimės ir išdavystės visada kyla iš gundymo liautis būti tuo, kas esu iš tiesų, pradedant nuo savęs nepriėmimo: „esu nieko vertas“, „neįmanoma mylėti manęs tokio“, „mano istorija, mano kūnas, mano gyvenimas... yra netikė“.

Jei netikiu, kad esu savaime vertingas, nepriklausomai nuo mano gerųjų savybių ar nuopelnų, mėginsiu tą vertę išgauti pabrėždamas savo ego, užsi-sklēsdamas savyje, nuolat reikalaujamas, kad mane pripažintų, tikėdamasis iš kitų to, ką tik pats galiu sau suteikti, matydamas visus kaip priešus, netenkinančius mano lūkesčių... ir labiausiai tą skausmą aš nukreipsiu į Dievą Tėvą, nes Jis atsakingas, kad esu toks ir mano gyvenimas toks; arba, geriausiai atveju, Jo nekaltinsiu, bet nesijausiu vertas būti Jo mylimas.

Dažnai, girdėdami palyginimą apie „brangų perlą“, ypač jei aiškiname Evangeliją labiau pabrėždami moralinę pusę, manome, kad esame pirklys ir, kad šis palyginimas kviečia mus viską parduoti dėl Dievo Karalystės. Bet kas, jei yra atvirkščiai? O kas, jei tu esi tas brangus perlas, o Jėzus – pirklys, kuris viską pardavė, net savo kraują, kad tave įsigytų? Kaip viskas tada pasikeičia, ar ne?

Kaip gera girdėti: esi brangus perlas, už kurį Dievas atidavė savo Sūnų mirčiai, kad nupirktų tave ir išvaduotų nuo to, kas nesi, nuo nemeilės. Nes jei esi meilė, meilės stoka tavęs nepaliečia vien morališkai – ji naikina tave.

Tikėdami tuo gauname gebėjimą dovanoti save ir nebegalvoti tik apie save, kiekvieną akimirką nereikalauoti patvirtinimo, kad esame mylimi... Pripažinę šią tiesą galime pakeisti savo santuokinio ir šeimos kelio kryptį.

Kai pamirštame, kad esame sukurti pagal Dievo paveikslą ir panašumą, iš kito asmens reikalaujame to, ko jis negali duoti.

Igyvendintinas sumanymas

„Dievas sukūrė žmogų pagal savo paveikslą, pagal savo paveikslą sukūrė jį; vyrą ir moterį; sukūrė juos“ - nuostabu skaityti šią, prieš tūkstančius metų parašytą, eilutę, iškilmingai skelbiančią prigimtine vyro ir moters lygybę. Svarbu patikslinti, kad šioje eilutėje žodis „žmogus“ nereiškia vien „vyras“, o nurodo visą žmoniją.

Taip pat vartojamas jungtukas „ir“, o ne „ar“ – nors atrodytų logiškiau, kad Dievas sukūrė „vyrą ar moterį“. Taip Dievas aiškiai parodo, kad nenorėjo, jog būtybė pagal Jo paveikslą būtų vienas, atskiras ir „užbaigtas“ individas („vienas ar kitas“), bet kad būtų dviejų – vyro ir moters – tarpusavio papildomumo vaisius. Kitaip sakant, Dievo atvaizdas atsiskleidžia, įsikūnija ir tampa matomas vyro ir moters vienybėje, jų bendrystėje ir skirtumuose, o ne atskirame individe. Vyriškumas kalba apie Dievą, ir moteriškumas kalba apie Dievą.

Būti vienodo orumo nereiškia tapatumo. Priešingai, būtent skirtumuose, kuriuos priimame kaip vienas kito papildymą, iš tiesų esame „Dievo paveikslas“. Santuokoje esame kviečiami į skirtumus žvelgti kaip į vienas kito papildymą, o ne varžymosi šaltinį.

Susitikimas su kitu keičia mūsų širdį, kad ji duotų apščiai vaisių. Kaip žemei reikia žmogaus darbo, kad duotų vaisių, žmogui reikia susitikimo su „tu“ – su kitu, kuris jam meta iššūkį, – kad atsiskleistų geriausios jo savybės. Mes turime polinkį pasilikti komforto zonoje, tęsti savo „aš“ be ribų ir tvarkos, todėl Dievas mums duoda kitą žmogų, kad jis nustatytų ribas, kurios mus apibrėžia ir neleidžia mums nustoti būti savimi.

Mūsų gyvenimo tikslas

„Dievas juos palaimino, tardamas: „Būkite vaisingi ir dauginkitės, pripildykite žemę ir valdykite ją!“

Pirmiausia pripažįstame, kad esminis skirtumas tarp žmogaus ir kūrinijos yra tas, kad žmogus užmezga dialogą su Dievu: Dievas gali jam kalbėti, o

žmogus Dievui atsakyti. Taigi per dialogą ir per kuriantį žodį Dievas suteikia porai gebėjimą duoti gyvybę.

Kai kalbame apie vaisingumą, turime galvoje ne tik reprodukciją, nes kiekvienas „vyras ir moteris“ yra vaisingi, gebantys duoti gyvybę ir pašaukti pripildyti pasaulį gyvybe. Mūsų vaisingumas, net jei ne biologinis, yra tikras dalykas.

Kai skaitome žodį „valdyti“, neabejotinai suveikia mūsų „kultūriniai pavojaus signalai“ ir manome, kad šį žodį reikėtų pakeisti. Tačiau žmogaus viešpatavimą reikia suprasti kaip Dievo patikėtą misiją tarnauti dieviškajai tvarakai: kaip tarnystę, tinkamą valdymą ir meilę. Palaimintas valdymas, jei eina išvien su meile.

Dievas padarė mus panašius į save, kad valdytume kūriniją ir jai tarnautume. Jis suteikė mums gebėjimą „valdyti“ tam tikrus dalykus, kad tai darytume su meile ir teisingumu: aš valdau socialinius santykius, valdau meną deleguoti užduotis ir kurti darbingas komandas, valdau sudėtingas situacijas... Visi turime pareigų, kurias privalome vykdyti, ir visi turime ką nors, kuo turime pasirūpinti, nes mums visiems buvo patikėtas kitas žmogus, kuriam turime skirti dėmesį. Būtent taip mes įgyvendiname savo panašumą į Dievą.

Dirbti, net jei kartais būna sunku, savaime yra gražu... o jei abejojate, – paklauskite bedarbio... ir ne tik dėl ekonominių priežasčių. Žmogus pradeda risti žemyn, jei jam susidaro įspūdis, kad jo niekam nebereikia, kad jis „nebenaudingas“, nes mes buvome sukurti tam, kad būtume vaisingi, kad teiktume gyvybę ir tarnautume kitiems, kad juos saugotume. Aš tuokiوسي tam, kad tarnaučiau savo sutuoktiniui (-ei) ir jį/ją saugočiau, kad būtume vaisingi kaip pora (net ir be vaikų), kad Dievo vardu tęstume kūrimo darbą.

Šeimos misija – kurti gyvybę. Mūsų natūralus kelias – iš vaiko tapti broliu ar seserimi, o galiausiai – tėvu ar motina. Tačiau mūsų visuomenė, kuriai labai būdingas Piterio Peno kompleksas, atrodo, verčia mus likti vaikais: prašyti, reikalauti, gauti, būti prižiūrimiems – pirmiausia tėvų, vėliau sutuoktinio, kartais netgi savo vaikų, o svarbiausia – visuomenės, kuri turėtų mums viską duoti.

Tėvystė ir motinystė – vaisingumas, gyvybės suteikimas, vadovavimas –

reikalauja atsidavimo, liautis galvoti tik apie save. Šiandien trūksta tėvų ir motinų gebančių gyventi pagal savo pašaukimą. Trūksta suaugusiųjų, kurie nustotų klausti savęs „Kas aš esu?“, kad pradėtų klausti „Kam aš esu?“ Juk galiausiai vienintelis tikras džiaugsmas yra tas, kurį suteikiame kitiems, atiduodami savo gyvenimą ir mirdami sau.

Tėvo Kafarelio žodžiai

„Dievas tarė: „Krikščionių pora, jūs esate mano pasididžiavimas ir viltis. Kai sukūriau dangų ir žemę, o danguje – didžiuosius šviesulius, savo kūrinio – pamačiau savo tobulumo pėdsakus ir nusprendžiau, kad tai gera. Kai apdengiau žemę didžiuliu laukų ir miškų apsiaustu, pamačiau, kad tai gera; kai sukūriau nesuskaičiuojamus gyvūnus pagal jų rūšis, šiose gyvose ir gausiose būtybėse mačiau savo gausaus gyvenimo atspindį, ir man tai atrodė gera! Iš visos mano kūrinijos tuomet pakilo didingas ir džiaugsmingas himnas, šlovinantis mano šlovę ir tobulumą. Tačiau niekur nemačiau to, kas yra mano slapčiausias, karščiausias gyvenimas. Tuomet manyje kilo poreikis atskleisti geriausią savo pusę, ir tai buvo mano gražiausias kūrinys. Taip aš tave sukūriau, žmogaus pora, pagal savo paveikslą ir panašumą. Ir aš pamačiau, kad tai labai gera. Šioje visatoje, kurioje kiekvienas tvarinys skelbia mano šlovę, šlovina mano tobulumą, pagaliau atsirado meilė, kad atskleistų mano meilę. Žmogaus pora, mano mylimasis kūrinys, mano ypatinga liudytoja, ar supranti, kodėl esi man brangiausia iš visų? Ar supranti tą begalinę viltį, kurią į tave dedu? Tu parodai, kas esu, atskleidi mano šlovę, tu visatai esi didžiausia vilties priežastis, nes tu esi meilė.

Les équipes face à l'athéisme, 1970 m. gegužės 5 d., Roma.

Klausimai pasiruošti prisėdimui

Būti pašauktam gyventi pagal Dievo paveikslą ir panašumą reiškia priimti savo kilmę ir suprasti šį kelią.

Asmeniškai:

- Kiek save apibūdintumėt kaip Dievo vaiką, neatsižvelgiant į tai, ką darote, ką galite padaryti, ką patiriate ar ko iš jūsų tikimasi? Kada tai suvokiate?
- Kaip galite žengti pirmyn, tikrai pripažindami savo giliausią esybę?

Santykiuose su savo sutuoktiniu ar sutuoktine, arba plačiau – su kitais:

- Ar skirtumus priimate kaip galimybę papildyti vienas kitą, ar kaip sunkumą žengti pirmyn kartu? Ar galite pateikti pavyzdį?
- Kokia jūsų patirtis, kai santykiai su kitu išryškina geriausią jūsų pusę?
- Ar galėtumėte papasakoti apie situacijas, kuriose pastebite, kad velnias siekia paversti jūsų skirtumus konflikto ir išsiskyrimo priežastimi? Kokį „priešnuodį“ tuomet naudojate?

Pažvelkite į savo gyvenimą ir pripažinkite, kad jūs, kaip pora ir šeima, esate gyvybės kūrėjai, net jei neturite vaikų. Kaip atpažįstate, kad jūsų gyvenimas turi būti skirtas „rūpintis kitais“? Kokių pastangų ar aukos tai iš mūsų reikalauja?

Susitikimas

Apmąstymas prieš bendrąjį pasidalijimą

Bendrasis pasidalijimas yra ypatingas laikas komandos gyvenime.

Tai proga, žvelgiant tikėjimo žvilgsniu, pasidalinti tuo, kas patirta per mėnesį, su kasdienybei nebūdingu gilumu.

Jei apsiribosime tik pasakojimu apie tai, kas mums nutiko, geriau pažinsime vieni kitus, tačiau neištrūksime iš buvimo čia ir dabar bei paviršutiniškumo, į kurį gyvenimas mus dažnai įtraukia.

Kaip per šį mėnesį konkrečiai patyrėme – arba kaip buvo sunku patirti – tai, kad esame „Dievo paveikslas ir panašumas“?

Keletas gairių

Siūlome keletą idėjų. Kaip visada, naudokitės jomis tiek, kiek jums reikia.

Nėra lengva kasdien pripažinti, kad esame Dievo paveikslas ir panašumas. Viskas, atrodo, kalba priešingai: „tu čia tik atsitiktinai“, „esi tik atomų sandrupa“, „kitas yra geresnis už tave, argi nesupranti?“ „tavo gyvenimas yra beprasmiškas“, „gyvenimas yra tik dienų seka ir nieko daugiau“...

Todėl siekiai tampa vertinga pagalba, padedančia mums prisiminti, įsisąmoninti savo giliausią esybę ir gyventi pagal ją.

Dievo žodžio klausymasis primena, kad esame palaiminti, apšviečia mūsų gyvenimą, įsiskverbia į pačią širdies gelmę, kad vestų, pakeltų ir išgydytų.

Sutuoktinių malda mus pastato prieš Tą, kuris mus vienija; ji taip pat atnaujiną mūsų tapatybę būti paveikslu Meilės to, prieš kurį stovime melddamiesi.

Prisėdimas padeda mums skirtumus paversti vienas kito papildymu, pažvelgti į save Dievo akimis, suvokti vienas kitą kaip dovaną.

Kaip konkrečiai įgyvendiname siekius?

Malda

Skaitinys iš Pradžios knygos (2, 18–24)

„VIEŠPATS Dievas tarė: „Negera žmogui būti vienam. Padarysiu jam tinkamą bendrininką.“ Taigi VIEŠPATS Dievas padarė iš žemės visus laukinius gyvulius bei visus padangių paukščius ir atvedė juos pas žmogų parodyti, kaip jis juos pavadins. Kokiu vardu žmogus pavadins kiekvieną gyvą būtybę, toks turės būti jos vardas. Žmogus davė vardus visiems galvijams, visiems padangių paukščiams ir visiems laukiniams žvėrimis, tačiau sau tinkamo bendrininko nesurado.

Tuomet VIEŠPATS Dievas užmigdė žmogų kietu miegu ir, jam miegant, išėmė vieną jo šonkaulį, o jo vietą užpildė raumenimis. O iš šonkaulio, kurį VIEŠPATS Dievas buvo išėmęs iš žmogaus, padarė moterį ir atvedė ją pas žmogų. O žmogus ištare:

„Ši pagaliau yra kaulas mano kaulų ir kūnas mano kūno. Ši bus vadinama Moterimi, nes iš jos Vyro ji buvo paimta.“

Todėl vyras palieka savo tėvą ir motiną, glaudžiasi prie savo žmonos, ir jie tampa vienu kūnu.“

Tyloje dėkojame Viešpačiui už Jo mums suteiktą sutuoktinį kaip dovaną. Prašome Viešpaties malonės būti iš tiesų „vienu kūnu“, patirti, kaip mūsų gyvenimai papildo vienas kitą.

Norintys gali melstis šia malda:

„Prašau Viešpatį, kad mano vyras/žmona... taptų man pagalba silpnumo akimirkomis.“

Baigiamo „Tėve mūsų“ malda.

Pasidalijimas išvalgomis apie temą

- Kas jums ypač įstrigo iš šios temos?
- Gal kas nors jums ypač padėjo?

XXI a. Vakarų visuomenėje labai daug dėmesio skiriama vyrų ir moterų lygybės klausimams. Daugelyje šalių šiam klausimui netgi skirtos ministerijos. Tačiau ši „lygybės“ kultūra sukuria klaidingus lygybės modelius, pagrįstus griežtu buities ir šeimos pareigų pasiskirstymu, neatsižvelgiant į mūsų ypatumus ir skirtumus – tuos pačius, kurie mus pritraukė ir paskatino įsimylėti vienas kitą. Kitaip tariant, mus ragina pamiršti, kad esame skirtingi ir vienas kitą papildantys – tokie, kokius mus sukūrė Dievas, – visą dėmesį sutelkiant į radikalią lygybę. Daugelio šeimų patirtis kelia abejonių dėl tokio gyvenimo būdo veiksmingumo, nes jis dažnai veda prie konfliktų, pagrįstų reikalavimais ir visiško meilės atsisakymo.

Toliau plėtojant šią mintį:

- Kaip jūs santuokoje savo skirtumus priimate kaip vienas kito papildymą?
- Su kokiais sunkumais susiduriate?

Sakramentas, kuris mus vienija, veda į amžinybę; todėl turime būti labai saugotis visko, kas gali pažeisti mūsų santykius.

- Kokios nuostatos ar aplinkybės saugo mūsų „amžinai“?
- O kas, priešingai, kelia tam pavojų?

2 skyrius – Bendrystės nutrūkimas

„Išgirdau tavo garsą sode ir nusigandau“ (Pr 3, 10)

Tikslai

- Suprasti nuodėmės sąvoką kaip teologinę kategoriją.
- Atpažinti nuodėmės dinamiką.
- Pastebėti, kaip nuodėmė griaua sutuoktinių, šeimos ir komandos bendrystę.

Dievo žodžio skaitymas

Skaitinys iš Pradžios knygos (3, 1–12)

„O žaltys buvo suktesnis už visus kitus laukinius gyvulius, kuriuos VIEŠPATS Dievas buvo padaręs. Jis paklausė moterį: „Ar tikrai Dievas sakė: ‘Nevalgykite nuo jokio medžio sode!’?“ Moteris atsakė žalčiui: „Vaisius sodo medžių mes galime valgyti. Tik apie vaisių medžio sodo viduryje Dievas sakė: ‘Jūs nuo jo nevalgysite nei jo liesite, kad nemirtumėte!’“ Bet žaltys tarė moteriai: „Jūs tikrai nemirsite! Ne! Dievas gerai žino, kad atsivers jums akys, kai tik jo užvalgysite, ir jūs būsite kaip Dievas, kuris žino, kas gera ir kas pikta“. Kai moteris pamatė, kad tas medis buvo geras maistui, kad jis buvo žavus akims ir kad tas medis žadėjo duoti išminties, ji skynėsi jo vaisiaus ir valgė, davė jo ir savo vyrui, buvusiam su ja, ir jis valgė. Tuomet abiejų akys atsivėrė ir jiedu suprato esą nuogi. Jie susiuvo figmedžio lapus ir pasidarė sau juosmens aprišalus.

Išgirdę garsą VIEŠPATIES Dievo, vaikščiojančio sode pavakario vėjeliui dvelkiant, žmogus ir jo žmona pasislėpė nuo VIEŠPATIES Dievo veido tarp sodo medžių. Bet VIEŠPATS Dievas pašaukė žmogų ir paklausė: „Kur tu esi?“ Jis atsiliepė: „Išgirdau tavo garsą sode ir nusigandau, nes buvau nuogas, todėl pasislėpiau“. {Dievas} jo klausė: „Kas gi tau pasakė, kad tu nuogas? Ar valgei vaisių nuo medžio, kurio vaisių buvau tau įsakęs nevalgyti?“ Žmogus atsakė: „Moteris, kurią tu man davei būti su manimi, man davė vaisių nuo to medžio, aš ir valgiau“.

Komentaras

Sumanymas, žlugęs, nes „prašauta pro šalį“

Ankstesnėje temoje apmąstėme pagrindines mūsų gyvenimo tiesas ir jomis pasidalijome.

Pirmuose dviejuose Pradžios knygos skyriuose pateiktas pasakojimas apie mūsų kilmės prasmę atskleidžia Dievo troškimą ir jo pradinį sumanymą: mūsų kilmę, mums skirtą kelią ir egzistencijos tikslą. Tačiau tokia tikrovė neatitinka šiandieninių mūsų potyrių. Mūsų kilmė nebeaiški, prieš mus veriasi daugybė klaidinančių kelių, gyvenimo tikslas sukasi aplink mus, o tai sukelia dažnai nepakeliamą egzistencinę tuštumą. Kas su mumis atsitiko?

Dairomės aplink ir matome karus, susiskaldymą, liūdesį, chaosą, neviltį, savivžudybes, Dievo atmetimą, egoizmą, savipakankamumą, tuštumą... Kur gi pradinis Dievo sumanymas?

Atsakymas atrodo aiškus: mūsų gyvenime atsirado nuodėmė. Šį žodį vartoja tiek krikščionys, tiek visuomenė, įskaitant ir tuos, kurie save laiko priešiškais tikėjimui. Šiuo terminu dažnai piktnaudžiaujama, manipuluojama ir labai dažnai pamirštama jo tikroji ir pradinė prasmė.

Žodis „nuodėmė“ (graik. *hamartía*) pažodžiui reiškia „nepataikyti į taikinį“, nepasiekti tikslo.

Jei buvome sukurti bendrystei su Dievu, nuodėmės negalime vertinti vien tik iš moralinės pusės. Nuodėmė pirmiausia priverčia mus pamiršti, kas esame ir kam gyvename.

Nuodėmė trina mūsų kilmę, nukreipia nuo kelio ir priverčia pamiršti mūsų gyvenimo tikslą. Todėl svarbu grįžti prie esminės, prigimtinės (ontologinės) šio žodžio prasmės ir prisiminti joje slypinčią nuorodą į santykį, nes, galiausiai, nuodėmė puola mūsų giliausią esybę ir atskiria mus nuo mūsų pačių, nuo kitų ir, svarbiausia, nuo Dievo Meilės.

Jei taip žiūrėsime į nuodėmę, suprasime, kad šis trūkis iškraipo pradinį Dievo sumanymą. Tas, kuris norėjo bendrystės ir ją sukūrė, susiduria su giliu trūkiu:

- Visiška vyro ir moters vienybė yra pažeista susiskaldymo.
- Brolystė yra puolama palyginimais, skundais ir panieka kitam, net iki mirties.
- Gebėjimas kurti kartu yra naikinamas troškimo „išgarsėti“, kuris skaldo visuomenę.

Pradžios knygos tekstas siekia ne tiek paaiškinti praeities įvykius, kiek nušviesti dabartį, kurioje gyvename. Jis padeda mums suprasti ir išgyventi mūsų šiandieną.

Įsivaizduokime Adomą ir Ievą, besimėgaujantius gyvenimu, džiaugsmingai sutinkančius savo pirmąsias dienas: viskas buvo skirta jiems, žemė davė vaisių, jie gyveno visiškai ramiai ... tai buvo Rojus.

Nuo sukurti pagal Dievo paveikslą... iki bėgimo nuo Jo

Pr 3, 1: „O žaltys buvo suktesnis už visus kitus laukinius gyvulius, kuriuos VIEŠPATIS Dievas

buvo padaręs“.

Pasirodo naujas veikėjas – žaltys. Šis dykumos gyvūnas yra tylus, beveik nematomas, dažnai prašliaužia nepastebėtas. Šv. Rašte apie jį sakoma, kad jis suktesnis už kitus laukinius gyvulius. Jo strategija – sulaukti, kol Ieva liks viena. Jei Adomas ir Ieva būtų buvę kartu, jie tikriausiai būtų atsispyrę; tačiau būdami atskirai jie tampa pažeidžiami apgaulės.

Pr 3, 2: „Ar tikrai Dievas sakė: ‘Nevalgykite nuo jokio medžio sode!’?“

Atrodo, tarsi velnias būtų kažką praleidęs ir susipainiojęs, tačiau iš tiesų jis į Ievos pasąmonę įterpia subtilią mintį: jei Dievas uždraudė valgyti nuo vieno medžio, tai tarsi uždraudė valgyti ir nuo visų kitų; Jis atima jūsų laisvę.

Pr 3, 3: „Moteris atsakė žalčiui: „Vaisius sodo medžių mes galime valgyti. Tik apie vaisių

medžio sodo viduryje Dievas sakė: 'Jūs nuo jo nevalgysite nei jo liesite, kad nemirtumėte!'"

Žaltys pradeda kalbėtis su Ieva sėdamas abejonę ir verčiantis Ievą teisinti Dievo sprendimą... o Ieva iš didelio naivumo įsitraukia į dialogą su blogiu ir leidžiasi būti apgaunama.

Pr 2, 9 skaitome, kad „Dievas išaugino įvairių medžių, gražių akims ir gerų maistui, su gyvybės medžių sodo viduryje ir gero bei pikto pažinimo medžių.“ Dievas perspėjo žmogų, kad „nuo visų sodo medžių tau leista valgyti, bet nuo gero bei pikto pažinimo medžio tau neleista valgyti, nes kai tik nuo jo užvalgysi, turėsi mirti“ (Pr 2, 16–17). Todėl neteisinga manyti, kad Dievas nenori, jog valgytume tai, kas mums suteikia gyvybę, kas yra centre, – priešingai, Jis mus saugo.

Dievo įsakymas išpėja mus, kad neįmanoma visko pažinti, ir leidžia suvokti, kad jei aš atkakliai sieksiu visapusiškai pažinti dalykus, kad galėčiau juos mylėti, „aš mirsiu“, nes visada bus dalykų, situacijų ir žmonių, kurių aš nepažinsiu ir kuriuos turėsiu mylėti nepaisydamas savo supratimo ribų.

Gyvatė įtikina Ievą, kad Dievo nurodymas buvo draudimas, o ne apsauga. Tai tarsi sakytum savo sutuoktiniui: „Atmink, kad jei dabar išgersi kavos, negalėsi užmigti“, o jis tai suprastų kaip draudimą.

Remiantis šiuo požiūriu, labai lengvai galima padaryti išvadą apie skaudžiausią patirtį ir baisiausią melą: „DIEVAS TAVEŠ NEMYLI“ – jis uždraudė tau valgyti, kad nebūtum laimingas.

Pr 3, 4–5: „Bet žaltys tarė moteriai: „Jūs tikrai nemirsite! Ne! Dievas gerai žino, kad atsivers jums akys, kai tik jo užvalgysite, ir jūs būsite kaip Dievas, kuris žino, kas gera ir kas pikta.“

Žaltys ne tik sukelia abejones dėl Dievo ketinimų, bet ir priverčia Ievą susitelkti į vieną vienintelį medį visame rojuje. Jis įtikina Ievą, kad jos nuodėmė neturės jokių pasekmių; dar daugiau – žaltys įteigia Ievai mintį, kad jos laukia geresnis gyvenimas, kad ji yra nepilnavertė ir laiminga taps tik būdama

tarsi Dievas, net ir be Jo: „Dievas gerai žino, kad atsivers jums akys, kai tik jo užvalgysite, ir jūs būsite kaip Dievas.“

Nuo šios akimirkos Ieva pradeda abejoti, ji nustoja matyti Dievą kaip rūpestingą Tėvą, kuris ja rūpinasi, ir pradeda Jį laikyti tuo, nuo kurio ji turi gintis; ji pradeda ilgėtis idealaus pasaulio (nepamirškime, kad ji buvo Rojuje) ir daryti išvadą, kad Dievas jos nemyli, kad Jis nenori jai to, kas geriausia.

Pr 3, 6: „Kai moteris pamatė, kad tas medis buvo geras maistui, kad jis buvo žavus akims ir kad tas medis žadėjo duoti išminties, ji skynėsi jo vaisiaus ir valgė, davė jo ir savo vyriui, buvusiam su ja, ir jis valgė.“

Nuodėmė mums pasirodo kaip kažkas nuostabaus: ji mus ragina patvirtinti save, būti laimingiems, saugoti ir ginti save, daryti tai ką norime, mėgautis... Ieva „pamatė, kad tas medis buvo geras maistui, kad jis buvo žavus akims ir kad tas medis žadėjo duoti išminties, ji skynėsi jo vaisiaus ir valgė“, tačiau šias savybes turėjo visi medžiai, nes Dievas buvo sukūręs: „**įvairių medžių, gražių akims ir gerų maistui**“. Ievai nereikėjo valgyti būtent šio medžio vaisių, tačiau kažkas ją privertė norėti būtent jų.

Pr 3, 7–8: „Tuomet abiejų akys atsivėrė ir jiedu suprato esą nuogi. Jie susiuvo figmedžio lapus ir pasidarė sau juosmens aprišalus. Išgirdę garsą VIEŠPATIES Dievo, vaikščiojančio sode pavakario vėjeliui dvelkiant, žmogus ir jo žmona pasislėpė nuo VIEŠPATIES Dievo veido tarp sodo medžių.“

Žmogus patiria nuogumą. Jis ir anksčiau buvo nuogas, bet tai jam neturėjo reikšmės, nes jis jautėsi Dievo saugomas. Dabar, kai jis atsiskyrė nuo Dievo, jis yra VIENAS! Jis patiria egzistencinę tuštumą. Jis bandys šią tuštumą, šią bedugnę užpildyti daiktais, geiduliais („susiuvo figmedžio lapus ir pasidarė sau juosmens aprišalus“). Tai veda jį prie susvetimėjimo kaip būdo pasislėpti nuo bauginančios realybės, bet tai neapsaugos nuo gilaus nesaugumo jausmo („žmogus ir jo žmona pasislėpė tarp sodo medžių...“), ir jis atsakys Dievui: „nusigandau, nes buvau nuogas, todėl pasislėpiau“.

Pr 3, 12: „Žmogus atsakė: „Moteris, kurią tu man davei būti su manimi, man davė vaisių nuo to medžio, aš ir valgiau.“

Iš karto atsiranda kaltės jausmas ir savanaudiškumas, pasmerkimas mylėti tik save patį ir visą laiką suktis tame rate; vyras, kuris mylėjo savo žmoną kaip save patį (buvo pasakęs: „kūnas mano kūno“), nedvejodamas ją apkalta, kad Dievas ją nubaustų, o pats išsigelbėtų. Todėl, kai susipykstate, kaltė visada tenka kitam: vaikas sako, kad kalta mergina..., vaikai sako, kad kalti senamadiški tėvai, darbuotojai sako, kad kaltas viršininkas, kuris yra tironas, bedarbiai sako, kad kalta vyriausybė ir pan.

Nuo sukurtų kaip vienas kito papildymas iki pavydo ir godumo

Pr 4, 3–5a: „Laikui bėgant, Kainas aukojo VIEŠPAČIUI žemės derliaus atnašą, o Abelis savo ruožtu aukojo rinktines savo kaimenės pirmienas. VIEŠPATS ma-loniai pažvelgė į Abelį ir jo atnašą, bet į Kainą ir jo atnašą nepažvelgė.“

Šis atsiskyrimo procesas nėra atsitiktinis. Viskas prasideda nuo lyginimosi, ir, nepaisant rezultato, jau pats lyginimasis griauja mūsų savitos ir nepakeičiamos tapatybės didybę ir priverčia jaustis, kad su mumis neteisingai elgiamasi. Ši patirtis gali kilti iš įsitikinimo, kad esu nieko vertas, todėl jaučiu pavydą ir noriu to, ką turi kitas, ir ko, mano manymu, aš neturiu.

Kainas aukoja „vaisius“, bet ne pirmienas. Tai ne tas pats. Kai aukojų pirmienas, lieku be nieko, nes aukodamas pirmąsias gėrybes nesu tikras, ar bus daugiau. Abelis aukoja pirmienas, jis pasitiki, jis lieka be nieko Dievo aki-vaizdoje; Kainas tiesiog aukoja vaisius.

Pr 4, 5b–7: „Todėl Kainas buvo labai piktas ir prislėgtas. VIEŠPATS užkalbi-no Kainą: „Dėl ko tau taip pikta? Kodėl esi taip prislėgtas? Jei gera darai, argi nebūsi pripažintas? Bet jei gero nedarai, prie durų iš pasalų tykoja nuodėmė. Ji geidžia tavęs, bet tu gali ją įveikti.“

Tokiu momentu lengva įstrigti aukos vaidmenyje, kai viskas susipainioja, o mintys tampa žalingos, uždaro mus savyje ir slegia.

Kaino galvoje galėjo suktis tokios mintys: „Pažiūrėk, ką aukojo Abelis – tai geriau už mano auką; pažiūrėk, kaip Dievas jį pastebėjo, o tai reiškia, kad jis yra Jo numylėtinis, kad Jis manęs niekada nemylėjo, aš esu vienišas, niekam

nereikalingas, niekas manęs nemyli, mano gyvenimas neturi prasmės...“ Ir pasidavęs ir įsisukęs į šią blogio spiralę, - nors Dievas rūpinosi juo, - Kainas jau nebeklauso, jis jau nutraukė santykius, jau nusidėjo.

Pr 4, 8: „Kainas tarė savo broliui Abeliui: „Išeikime į lauką...“ Pasiekus lauką, Kainas pakilo prieš savo brolių ir jų užmušė.“

Kai santykiai nutrūksta dėl lyginimosi, pavydo ir godumo, nuodėmės dinamika verčia mus naudoti du mechanizmus, kurie atrodo prieštaringi, tačiau yra dvi tos pačios monetos pusės: baimė ir dominavimas prieš kitą žmogų.

Baimė: Jei mano širdyje įsitvirtino mintis, kad aš vertas tiek, kiek darau ir, kad neturiu vertės savaime, vos tik pripažinsiu, kad tai, ką padariau, yra bloga, jausiuosi nuogas, teisiamas ir pasmerktas ... ir bijosiu kito, nes neįmanoma, kad mane tokį mylėtų. Tai Adomo ir Ievos patirtis: „Nusigandau, nes buvau nuogas.“ (Pr 3, 10)

Dominavimas prieš kitą žmogų: Kainas, kuris malonės dėka iš Dievo gavo valdyti laukus, laiko juos „savo valda“, **į kurią** nusiveda savo brolių Abelį ir būtent toje viešpatavimo vietoje jų užmuša. „Pasiekus lauką, Kainas pakilo prieš savo brolių ir jų užmušė.“ (Pr 4, 8)

Tėvo Kafarelio žodžiai

„Nors žmogiškoji meilė skirta aukščiausiems tikslams, kartais ji žlunga ir nugrimzta į bedugnę.

Paaikškinimo nereikia ieškoti niekur kitur, tik gimtojoje nuodėmėje: ji buvo ne tik asmeninė kaltė, bet ir poros nuodėmė; nutrūkus sandorai tarp Dievo ir pirmosios poros meilė, vienijusi vyrą ir moterį, prarado savo pirminį tyrumą: ją iš vidaus graužia ir griaua ardomoji jėga; traukos dėsnis traukia ją žemyn prie žemės; kasdien jai gresia nusidėvėjimas ir senėjimas.

Sugadinta, ji pati tampa gadintoja. Dievas ją buvo padaręs džiaugsmo, taikos, gyvybės ir šventumo šaltiniu; nuodėmė ją paverčia kančios, dramos, nusikaltimo ir mirties priežastimi. Gyvybės upė, kuri turėjo apvaisinti žemę, tapo niokojančia srove.

Pirmoji meilės užduotis buvo suvienyti. Nuodėminga meilė tampa nesantaikos priežastimi: ji atskiria žmogų nuo Dievo, verčia jį nesilaikyti ištikimybės; pavergusi jį, nukreipia nuo pareigos ir atitraukia nuo artimųjų, į žmogaus būties giliausią gelmę įneša nesantaikos sėklą, kuri sukelia kūno ir dvasios konfliktą, sugadindama ir viena, ir kita.

Tačiau, nors meilė ir prarado savo pirminį spindesį, ji neprarado savo gerumo ir garbės: ji negali nutylėti pažado, kurį jai patikėta nešti pasauliui, o šis Dievo jai suteiktas ženklas negali būti visiškai ištrintas.“

L'Anneau d'Or, Le mystère de l'amour, 1945 m.

Klausimai pasiruošti prisėdimui

Ar sugebate savo gyvenime atpažinti, kaip subtiliai ir apgaudinėdama kasdieniame gyvenime veikia „žaltys“? Nuo kokių melų paprastai prasideda pagundos dialogas jūsų atveju?

Ar sugebate atpažinti save toje žalingoje dinamikoje, kuri kyla iš lyginimosi ir verčia mus manyti, kad niekas neturi prasmės? Kaip paprastai išeiname iš to užburto rato?

Kas ryškiau jūsų santykiuose: baimė, dominavimas ar abu dalykai? Ar sugebame atpažinti, kada tai trukdo mums save mylėti ir pradeda mus atskirti nuo visko ir visų?

Susitikimas

Tai apmąstyti prieš bendrąjį pasidalijimą

Bendrasis pasidalijimas yra ypatingas laikas komandos gyvenime. Tai proga, žvelgiant tikėjimo žvilgsniu, pasidalinti tuo, kas patirta per mėnesį, su kasdienybei nebūdingu gilumu.

Jei apsiribosime tik pasakojimu apie tai, kas mums nutiko, geriau pažinsime vieni kitus, tačiau neištrūksime iš buvimo čia ir dabar bei paviršutiniškumo, į kurį gyvenimas mus dažnai įtraukia.

Ką patyrėme šį mėnesį, kokiose situacijose jautėmės ypač gundomi? Kaip jas išgyvenome?

Keletas gairių

Siūlome keletą gairių; kaip visada, naudokitės jomis tiek, kiek jums pravers. Šie akcentai tampa būtina pagalba, kad „nesileistume gundomi“.

Žodžio klausymasis yra šviesa, padedanti atskirti gyvatės, kuri mus paverčia aukomis, balsą nuo Gerojo Ganytojo, kuris kviečia mus mylėti, balso.

Sutuoktinių malda padeda pripažinti savo „nuogumą“ šventame kontekste. Susidūrę su situacija, kai pasidavėme pagundai, mes bijome, jaučiamės pažeidžiami ir nesugebantys leisti sau būti mylimi. Sutuoktinių malda gali būti ta šventa vieta, kurioje jaučiamės mylimi.

Prisėdimas padeda mums nelikti vieniems su pagunda, kaip Ieva. Čia mes telkiame jėgas, kad sugebėtume kovoti su blogiu tikėjimo ginklais.

Pasidalinkite, ar per šį mėnesį siekiai padėjo patirti pergalę mus lydinčioje dvasinėje kovoje?

Malda

Skaitinys iš Pradžios knygos (4, 1–8)

„Žmogus pažino savo žmoną Evą, ji pradėjo ir pagimdė Kainą. „VIEŠPATIES padedama, gavau berniuką“, – ji pasakė. Po to ji pagimdė jo brolių Abelį. Abelis tapo aviganiu, o Kainas žemdirbiu. Laikui bėgant, Kainas aukojo VIEŠPAČIUI žemės derliaus atnašą, o Abelis savo ruožtu aukojo rinktinės savo kaimenės pirmienas. VIEŠPATS maloniai pažvelgė į Abelį ir jo atnašą, bet į Kainą ir jo atnašą nepažvelgė. Todėl Kainas buvo labai piktas ir prislėgtas. VIEŠPATS užkalbino Kainą: „Dėl ko tau taip pikta? Kodėl esi taip prislėgtas? Jei gera darai, argi nebūsi pripažintas? Bet jei gero nedarai, prie durų iš pasalų tykoja nuodėmė. Ji geidžia tavęs, bet tu gali ją įveikti“.

Kainas tarė savo broliui Abeliui: „Išeikime į lauką...“ Pasiekus lauką, Kainas pakilo prieš savo brolių ir jų užmušė.“

- Tyloje prisiminkime, ar šį mėnesį gyvenome lygindamiesi su kitais ir pavydėdami?
- Prašykime Viešpaties, kad galėtume ištrūkti iš pykčio ir nusiminimo rato.
- Norintieji gali pasidalinti tokia malda: „Prašau Viešpaties, kad padėtų man atpažinti tuos momentus, kai ... ir prašau Jo pagalbos, kad galėčiau iš jų ištrūkti.“

Baigiame „Tėve mūsų“ malda.

Pasidalijimas įžvalgomis apie temą

- Remiantis šia tema, ar suprantate nuodėmę kaip „prašovimą pro šalį“? Ar taip ją supratote ir anksčiau?
- Vienas didžiausių dvasinių pavojų yra tikėjimas, kad nesame gundomi, kad piktasis neegzistuoja... Kaip jūs suvokiate gundymus kaip dvasinę kovą?
- Kaip suprantate, kad realiame gyvenime nuodėmė sugriauna bendrystę su Dievu, su sutuoktiniu ir šeima?

3 skyrius – Šeimos nuodėmės įtaka

„Dievas mane pasiuntė išgelbėti jūsų gyvybės“ (Pr 45, 7)

Tikslai

- Suvokti, kaip Dievas įsiterpia į realią šeimos istoriją.
- Suprasti nuodėmės įtaką ir kaip ji ardo mūsų santykius.
- Dėkoti Dievui už jo kantrybę išrinktiesiems.
- Suvokti, kaip Istorijos Dievas viską atnaujina ir sudaro sąlygas susitaikymui.

Dievo žodžio skaitymas

Skaitinys iš Pradžios knygos (45, 4–15)

„Tuomet Juozapas tarė savo broliams: „Prašom prieiti arčiau prie manęs.“ Jie priėjo arčiau. „Aš esu jūsų brolis Juozapas, kurį pardavėte į Egiptą, – tęsė Juozapas. – O dabar nesikankinkite, nepriekaištaukite sau, kad į čionai mane pardavėte. Juk iš tikrųjų Dievas pasiuntė mane pirm jūsų išgelbėti gyvasties. Jau dveji metai, kai badas kilo krašte. Betgi dar penkerius metus nebus nei ariama, nei nuimamas derlius. Dievas mane pasiuntė pirm jūsų laiduoti jums likučio žemėje ir išgelbėti jūsų gyvybės nepaprastu išvadavimu. Taigi ne jūs mane čia atsiuntėte, bet Dievas, – jis padarė mane faraono tėvu, visų jo namų viešpačiu ir viso Egipto krašto valdovu. Skubinkitės tad, kilkite pas mano tėvą ir jam sakykite: ‘Taip kalbėjo tavo sūnus Juozapas: Dievas padarė mane viso Egipto viešpačiu. Atsikelk pas mane nedelsdamas. Įsikursi Gošeno šalyje ir būsi arti manęs – ir tu, ir tavo vaikai bei tavo vaikaičiai, ir tavo kaimenės bei bandos, ir visa, ką tik tu turi. Ten aš tavimi pasirūpinsiu, – nes dar ateina penkeri bado metai, – idant tau, tavo šeimynai ir visam, ką tu turi, nereikėtų kęsti skurdo.’ Taigi jūsų akys ir mano brolio Benjamino akys mato, kad iš tikrųjų mano paties burna jums kalba. Turite papasakoti mano tėvui apie mano aukštą vietą Egipte ir apie visa, ką pamatėte. Bet skubinkitės ir atveskite čia mano tėvą.“ Tai pasakęs, jis apkabino savo brolių Benjaminą ir verkė. O Benjaminas verkė ant jo peties. Jis išbučiavo visus savo brolius, kiekvieną apkabindamas su ašaromis. Tik tada galėjo su juo broliai kalbėtis.“

Komentaras

Įvadas

Vienas sudėtingiausių santykių visoje išganymo istorijoje yra broliškas ryšys. Dažnai matome, kad broliai gali tapti vieni kitiems lyg vilkai.

Šis konfliktas nėra tik asmeninis ar psichologinis dalykas: tai žaizda, perduodama iš kartos į kartą, savotiška „pradinė gimtoji nuodėmė“, kuri iškreipia žmonių požiūrį į savo artimus.

Stebina tai, kad būtent tokioje sužeistoje tikrovėje Dievas įgyvendina savo išganymo sumanymą. Būtent Abraomo šeimą – toli gražu netobulą, – Dievas pasirenka kaip savo Meilės visai žmonijai plano įrankį.

Mums gali būti keista, kad Abraomo, Saros, Izaoko, Rebekos ar Jokūbo poelgiai prieštarauja tam, ko tikėtumėmės iš „Dievo išrinktosios šeimos“. Jų gyvenime gausu pavydo, apgaulių, išdavysčių ir smurto. Tačiau ši istorija mus moko, kad Dievas nesuklysta pasirinkdamas šeimą: Jis pasirenka tikrus, trapius, sužeistus, bet atvirus Jo malonei žmones.

Keliuose puslapiuose perbėgsime tris kartas – Abraomo, Izaoko ir Jokūbo, – kad pamatytume, kaip, nepaisant nuodėmės, Dievas rašo tiesiai ant kreivų linijų.

Abraomas: sužeistos istorijos pradžia

Išganymo istorija prasideda nuo Abraomo, kurį Dievas pašaukė palikti savo tėvynę ir pasitikėti pažadu. Tačiau net ir jame – „tikėjimo tėve“ – pasireiškia žmogiškasis silpnumas. Iš baimės jis meluoja ir atiduoda savo žmoną Sarą faraonui, norėdamas išgelbėti savo gyvybę (Pr 12, 10–20).

Sara, vedama nekantrumo ir nevilties dėl savo nevaisingumo, atiduoda savo tarnaitę Agarą, kad ši susilauktų sūnaus su Abraomu. Bet kai Agara pastoja, Sarą užplūsta pavydas ir ji išvaro ją į dykumą kartu su sūnumi Izmaeliu. Tik Dievo įsikišimas išgelbėja juos nuo mirties (Pr 21, 8–21).

Izaokas, šios istorijos sūnus, auga matydamas, kaip jo brolis yra išvaromas ir kaip tėvų pasirinkimas skiria ir žeidžia. Taigi, nuo pat pradžių šeima, kurią Dievas pašaukė būti palaiminimu, savo viduje nešioja susiskaldymo žaizdą, kuri paliks pėdsaką ateinančioms kartoms.

Jokūbas ir Ezavas

Izaokas vedė Rebeką, tačiau ir ji buvo nevaisinga. Izaokas meldėsi Viešpačiui už savo žmoną, ir Dievas išklausė jo maldą – Rebeka pradėjo lauktis dvynių. Nuo pat pradžių nėštumas buvo sudėtingas: vaikai grūmėsi jos iščiose. Susirūpinusi Rebeka kreipėsi į Viešpatį, ir Jis jai atskleidė jos motinystės paslaptį: „Dvi gentys yra tavo iščiose, dvi atskiros tautos kils iš tavęs. Bet viena tauta bus stipresnė už kitą, vyresnioji tarnaus jaunesniajai.“ (Pr 25, 23)

Kai ji gimdė, pirmasis pasirodė Ezavas, raudonplaukis ir plaukuotas; po jo išėjo Jokūbas, laikydamasis brolio kulno. Šis vaizdas – du broliai, nuo pat gimimo įtampoje, – pranašauja konfliktą, kuris paliks žymę jų ir jų palikuonių istorijoje.

Laikui bėgant skirtumai tarp brolių dar labiau ryškėja: Ezavas tampa medžiotoju ir laukų žmogumi; Jokūbas yra ramesnis, mėgstantis namų gyvenimą.

Izaokas teikia pirmenybę Ezavui, o Rebeka myli Jokūbą. Vėlgi, numylėtinių turėjimas sukelia nesantaiką šeimoje.

Vieną dieną, kai Jokūbas virė sriubą, Ezavas grįžo iš laukų išsekęs ir alkanas. „Labai prašau duoti man pasrėbti to raudono viralą“, – paprašė jis. Jokūbas atsakė: „Parduok man pirmiau savo pirmagimystę.“ Ezavas, būdamas labai alkanas, sutiko. Šv. Rašte pasakojimas baigiamas griežtu sakiniu: „Tiek Ezavui terūpėjo jo pirmagimystė.“ (Pr 25, 34)

Tačiau konfliktas tuo nesibaigia. Vėliau, padedamas motinos, Jokūbas apgauna tėvą ir gauna broliui skirta palaiminimą. „Nueik tu prie kaimenės ir parnešk man iš ten du geriausius ožiukus, o aš iš jų paruošiu tavo tėvui valgį, kaip jis mėgsta, – sako jam Rebeka, – tu nuneši jį savo tėvui pavalgyti, idant palaimintų tave prieš mirdamas.“ (Pr 27, 6–10)

Aklas ir senas Izaokas palaimino ne tą sūnų. Kai jis sužinojo apie apgaulę, neatšaukė palaiminimo, bet susitaikė su tuo. Įsiutęs Ezavas prisiekė nužudyti Jokūbą, o šis pabėgo į savo dėdės Labano žemę. Taigi apgaulė vėl sukelia brolių susiskaldymą – pasikartoja Abraomo palikimas. (Pr 27, 18–46 ir Pr 28, 1–9)

Jokūbas, Lėja ir Rachelė: įtampa šeimoje

Jokūbas atvyksta pas savo dėdę Labaną ir išsimyli jo jauniausiąją dukterį Rachelę. Jokūbas sutinka dirbti septynerius metus, kad ją gautų, tačiau ves-

tuvių naktį Labanas jį apgauna ir duoda jam už žmoną vyresniąją seserį Lėją. Tas, kuris apgaudinėjo, dabar pats apgaunamas – istorija pasuka teisingumo ir pamokų link. (Pr 29, 21–30)

Jokūbas dirba dar septynerius metus, kad galėtų vesti ir Rachelę; taip susiformuoja šeima, kurioje tvyro tarpusavio varžymasis ir pripažinimo troškimas. Visuomenėje, kur motinystė užtikrindavo moters vertę, Lėja ir Rachelė varžosi, kad pagimdytų Jokūbui sūnų. Susidūrusios su nevaisingumu, abi atiduoda savo tarnaites – Zilpą ir Bilhą, – kad šios joms pagimdytų palikuonis. (Pr 30)

Iš šių keturių moterų gimsta dvylika Jokūbo sūnų, dvylika Izraelio patriarchų. Šiuo momentu istorija daro šuolį: nebėra jokios atskirties, nes visi sūnūs yra palaiminti. Pažadas atsiveria visiems, netgi tiems, kurie gimė iš vergių. Dievo pasirinkimas grindžiamas ne žmogaus nuopelnais, o jo gailestingumu. (Pr 31)

Juozapas ir jo broliai: ciklas kartojasi paskutinį kartą

Iš dvylikos sūnų Juozapas – mylimosios žmonos Rachelės pirmagimis – užima ypatingą vietą tėvo širdyje. Jokūbas jį myli labiau nei kitus ir padovanoja jam tuniką ilgomis rankovėmis – išskirtinumo ženklą. „Broliai, matydami, kad jų tėvas myli jį labiau už kitus jo brolius, jo taip nekenė, kad vengdavo net pasisveikinti.“ (Pr 37, 4)

Juozapas sapnuodavo pranašiškus sapnus, kuriuose jo broliai nusilenkia prieš jį. Šie sapnai dar labiau kursto neapykantą. Broliai susimoko jį nužudyti, bet galiausiai parduoda pirkliams, kurie jį išveža į Egiptą. „Verčiau parduokime jį išmaeliečiams. Nekelkime rankos prieš jį, nes jis juk yra mūsų brolis, mūsų pačių kūnas!“ (Pr 37, 27)

Vėl kartojasi šeimos drama: numylėtiniai, pavydas, apgaulės ir smurtas. Tačiau šįkart istorija pasisuks nauja linkme.

Egipte Juozapas patiria vergovę, šmeižtą ir kalėjimą. Tačiau dėl gebėjimo aiškinti sapnus jis patenka pas faraoną, kuris jį paskiria viso Egipto valdytoju. Prasidėjus badui, Juozapo broliai atkeliavo į Egiptą ieškoti maisto, bet Juozapo nepažino. Juozapas juos išbandė ir galiausiai prisistatė: „Aš esu jūsų brolis Juozapas, kurį pardavėte į Egiptą, – tėsė Juozapas. – O dabar nesikankinkite, nepriekaištaukite sau, kad į čionai mane pardavėte. Juk iš tikrųjų Dievas pa-

siuntė mane pirm jūsų išgelbėti gyvasties.“ (Pr 45, 4–5)

Juozapas atleidžia, apkabina ir išgelbėja. Jame smurto ir neapykantos istorija virsta susitaikymu. Ten, kur buvo neapykanta, dabar yra malonė. Per Juozapą paveldėtas blogis nutrūksta, o atleidimas žymi naują pradžią.

Juozapas – Kristaus įvaizdis

Juozapo istorija pranašauja Jėzaus istoriją. Jo gyvenimas – tikra pranašystė, kuri išsipildo.

Juozapas yra mylimas Jokūbo sūnus; Jėzus – mylimas Tėvo Sūnus. Juozapas parduodamas už sidabrinius; Jėzus taip pat išduodamas už pinigus. Juozapas neteisingai apkaltinamas ir įkalinamas; Jėzus nuteisiamas, nors yra nekaltas. Juozapas duoda duonos savo tautai; Jėzus atiduoda save kaip Gyvybės Duoną.

Juozape atsiskleidžia Izaijo (Iz 53) išpranašautas kenčiančio Tarno paveikslas: „Jis buvo paniekintas, žmogaus vardo nevertas, skausmų vyras, [...] nors ir buvo žiauriai kankinamas, bet pakluso, – burnos nepravėrė.“

Kaip Juozapas išgelbėjo savo tautą nuo bado, taip Kristus išgelbėjo visą žmonių nuo nuodėmės ir mirties.

Ties Juozapu nutrūksta pavydo, melo ir smurto grandinė. Jo atleidimas nugali šeimos paveldėtą prakeikimą ir atveria naujos, sutaikintos žmonijos perspektyvą. Dievas dar kartą rašo tiesiai kreivomis eilutėmis. Jo meilė pavėrčia nuodėmę išgelbėjimu, skausmą – pažadu, o žaizdą – palaiminimu.

Ir šiandien mūsų šeimos – paženklintos įtampos, žaizdų ar nutylėjimų – Juozape gali rasti veidrodį ir viltį. Ši istorija nesibaigia konfliktu, nes paskutinį žodį taria gailestingumas.

„Galbūt ne visuomet tai sąmoningai suvokiame, bet pati šeima į pasaulį įneša brolystę! Nuo šios pirmosios brolystės patirties, gaunamos per meilę ir auklėjimą šeimoje, brolystės stilius spinduliuoja kaip pažadas visai visuomenei.“ (Amoris Laetitia, 194).

Juozapas, nukryžiuoto ir prisikėlusio Kristaus pirmavaizdis, nutraukia blogi istorijoje ir atveria duris atperkančiai meilei. Jame išsipildo galutinis pažadas: „Štai aš visa darau nauja.“ (Apd 21, 5) Ir taip mūsų šeimose Dievas toliau rašo savo išganymo istoriją.

Tėvo Kafarelio žodžiai

Tėvo širdis

„Kaip ką tik matėme, tėvai iš savo vaiko mokosi tų nuostatų, kurias Dangaus Tėvas nori juose rasti. Tai ne vienintelė gėrybė, už kurią jie Jam yra dėkingi: jo dėka jie įgyja tėvo ir motinos širdį. Tegul jie pasiklauso šios širdies, ir joje išgirs kitos širdies plakimą – Dievo širdies. Vienas tėvas patyrė būtent tai. „Tą dieną paklausiau savo devynerių metų dukters: „Na, ar išmokai pamokas?“ Monika, šiek tiek sutrikusi, atsakė: „Taip“. Vienuoliktą valandą vakaro įėjau į mergaičių kambarį pažiūrėti, ar jos miega. Ant kėdės šalia Monikos lovos radau lentelę, kurioje perskaičiau: „Tėti, atsiprašau, kad pamelavau, jog pakartojau pamokas, nes tai nėra tiesa. Todėl labai atsiprašau už tai, ir stengsiuosi daugiau taip nebedaryti. Man labai gėda, norėjau tau pasakyti „ne“, bet nepasakiau, nes nenorėjau tavęs nuliūdinti. Jei nori, gali mane pažadinti, kad apie tai pasikalbėtume, tikrai labai norėčiau. Labos nakties, TĖTI... Monika.“

„Perskaitęs ištryniau dukters įrašą ir ant tos pačios lentelės parašiau atsakymą: „Mano brangioji Monikute, aš tave labai labai myliu, nes parašei man, prašydama atleidimo. Aš tau atleidžiu su dideliu džiaugsmu ir laime, nes supratau, kad tu prašai atleidimo, nes mane myli. Žinoma, meluoti nėra gerai, bet kadangi tu prisipažinai ir prašai atleidimo, viskas pamirštama, lyg nebūtum pamelavusi. Kiekvieną kartą, kai gailėsi esi mane įskaudinusi ir prašysi atleidimo, aš tau atleisiu, net jei tai kartosis labai dažnai. Taip elgiasi Gerasis Dievas, nes Jis mus myli. Norėjau tave pažadinti, kaip ir prašei, bet tu taip saldžiai miegojai. Todėl greitai parašiau tau šį laišką, kad jį rastum vos pabudusi ir iš karto žinotum, kad aš tau atleidau. Labai tave myliu, mano mylima dukra. Toliau labai stenkis: tėtis, mama ir Jėzus džiaugiasi. Bučiuoju tave iš visų jėgų. Tėtis.“

Tas tėvas man pasakojo, kad jo širdyje kilę jausmai tą vakarą jam nepaprastai aiškiai atskleidė Dievo tėvystę. Ir koks nuostabus simbolis yra ta lentelė! Kas lieka iš nuodėmės, kurią Dievas mums atleido? Nieko, tik dar vienas nuostabaus Tėvo gailestingumo pasirodymas. „Palaiminta kaltė!“ – giedame Velykų liturgijoje. Pats Kristus, jei galiu pasakyti, užveda tėvus ant kelio: „Jei tad jūs, būdami nelabi, mokate savo vaikams duoti gerų daiktų, juo labiau jūsų Tėvas iš dangaus suteiks Šventąją Dvasią tiems, kurie jį prašo.“ (Lk 11, 13)“

L'Anneau d'Or, gegužė–rugpjūtis, 1963 m., Le mariage, ce grand sacrement.

Klausimai pasiruošti prisėdimui

Kai šeimoje aplanko kančia, nesutarimai, ištinka nepalankios aplinkybės ir pan., ar pastebite, kad nepasitikite ir abejojate, ar Dievas iš tiesų kuria išganymo istoriją? Ar galite pateikti pavyzdį, kai patyrėte tokį nepasitikėjimą?

Ar savo santuokoje ar tarp savo vaikų pastebite tam tikrų dalykų, pavyzdžiui, elgesio modelių, požiūrių, žaizdų ar kančių, kokias jau matėte savo tėvų elgesyje ar patyrėte su savo broliais? Ar manote, kad, net ir nenorint, elgesio modeliai persikelia iš kartos į kartą?

Ar manote, kad galite tapti Juozapu savo šeimai? Pateikite pavyzdžių iš situacijų, su kuriomis susidūrėte savo šeimoje. Ar galite sustabdyti neapykantos, pykčio, keršto, susiskaldymo, konfliktų, kritikos, teisimo, pavydo ir pan. bangą savo šeimoje? Kaip? Ar galite nutraukti piktumo ir kančios grandinę, kurią galbūt patiriate savo šeimoje ir namuose? Kaip? Ką manote galį padaryti?

Susitikimas

Tai apmąstyti prieš bendrąją pasidalijimą

Bendrasis pasidalijimas yra ypatingas laikas komandos gyvenime. Tai proga, žvelgiant tikėjimo žvilgsniu, pasidalinti tuo, kas patirta per mėnesį, su kasdienybei nebūdingu gilumu.

Jei apsiribosime tik pasakojimu apie tai, kas mums nutiko, geriau pažinsime vieni kitus, tačiau neištrūksime iš buvimo čia ir dabar bei paviršutiniškumo, į kurį gyvenimas mus dažnai įtraukia.

Atsižvelgiant į tai, kas mums nutiko šį mėnesį, kaip konkrečiai patyrėme, kad „istorija kartojasi“ ir kad, nepaisant to, Dievas nutiesia kelią ir per sunkumus?

Keletas gairių

Siūlome keletą gairių susitikimui, kaip visada, naudokitės jomis, kiek jums reikia.

Siekiai yra būtina pagalba leisti Dievui „daryti visa nauja“. Kaip siekiai padeda mums nekartoti automatiškai iš šeimos paveldėtų elgesio modelių (nutylėjimų, lyginimosi, teisimo, nuoskaudų, vengimo...)?

Dievo žodžio klausymasis padeda atpažinti, kaip Viešpats rašo savo meilės istoriją net tada, kai pykstatės, atitolstame ar nesusikalbame. Per jo žodį

mokomės žvelgti į savo šeimos istoriją Dievo žvilgsniu, kuris nesustoja ties nuodėme ar trapumu, bet paverčia juos išganymo keliu. Ar pavyko klausantis Dievo žodžio iš naujo pažvelgti į skausmingą padėtį šeimoje tikėjimo, o ne sužeistumo akimis? Ar kas nors pasikeitė mūsų žvilgsnyje ar tame, kaip reaguojame?

Sutuoktinių malda yra ta vieta, kur, kaip ir Jokūbas, galime išsakyti savo sunkumus ir leisti Dievui mus palaiminti. Santuoka tampa Šventąja Žeme: prieš Viešpatį iškeliamo savo žaizdas, skirtingumus ir nuovargį, ir leidžiame Jo meilei mus sutaikyti. Sutuoctinių malda moko mus žiūrėti į kitą kaip į dovaną, o ne kaip į varžovą; prašyti atleidimo ir atleisti; leisti Viešpačiui padaryti „visa nauja“. Kaip sutuoctinių malda padeda mums pateikti Dievui istorijas, kurių nesuprantame, seniai patirtas žaizdas ar pasikartojančius konfliktus, nesijaučiant kaltiems ir nenuleidžiant rankų?

Prisėdimas padeda mums nebekartoti susiskaldymo, tylos ar nuoskaudos istorijų, kurias kartais atsinešame iš savo šeimų. Tai laikas paprastai pasikalbėti, išklausti vienam kitą širdimi ir kartu įžvelgti, kaip Dievas nori veikti mūsų istorijoje. Kaip Juozapas su savo broliais, mes mokomės meilės jėga nutraukti blogio ratą, atpažinti Dievo veikimą net ir ten, kas mums kelia kančią. Ar per prisėdimą sugebame kalbėti apie savo šeimos istoriją teisingai ir gailėstingai, nekaltindami, nesiteisindami ir nesitraukdami? Kokių konkrečių vaisių tada sulaukiame?

Malda

Skaitykime šio skyriaus Biblijos ištrauką iš Pradžios knygos (45, 4–15).

Pabūkime keletą akimirkų tyloje. Leiskime šiai susitaikymo scenai paliesti mūsų pačių istoriją. Kaip Juozapas, mes taip pat nešiojamės seniai patirtas žaizdas: nesusipratimus, lyginimąsi, teisimą, neišsakytus žodžius... Paprašykime Viešpaties malonės pažvelgti į mūsų šeimos ir santuokos istoriją Jo akimis, atrandant, kad netgi tai, kas yra skaudžiausia, Jis panaudojo, kad mums suteiktų gyvenimą.

Galime melstis garsiai, pasinaudodami paprastais žodžiais, pavyzdžiui:

„Aš dėkoju Viešpačiui už tuos kartus, kai Jis mūsų istorijoje blogį pavertė gėriu...“

„Prašau Viešpaties malonės atleisti, ir kad man būtų atleista, kaip Juozapas savo broliams...”

„Patikiu Viešpačiui šią mūsų šeimos žaizdą, kad Jis ją paverstų palaiminimu...”

(Paliekama tylos akimirka arba komandos nariams suteikiama galimybė spontaniškai pasimelsti).

Meldžiamės visi kartu:

„Viešpatie Jėzau, Tu išdavystę pavertei išgelbėjimu, o Juozapo ašaras – apkabiniu ir atleidimu, įženk ir į mūsų šeimos istoriją. Suteik mums malonę atpažinti Tavo ranką visame, ką patyrėme, besąlygiškai atleisti vieni kitiems ir kartu su Tavimi rašyti naują istoriją.

Padaryk, kad mūsų šeimos būtų Tavo sutaikančios meilės ženklas, gebančiomis gėriu nugalėti blogį ir skelbti, kad net ir ant kreivų gyvenimo linijų Tu toliau rašai savo išgelbėjimo istoriją. Amen.“

Baigiame malda „Tėve mūsų“.

Pasidalijimas išvalgomis apie temą

Šie akcentai gali padėti prisiminti savo šeimos ir santuokos istoriją Dievo žodžio šviesoje. Remdamiesi jais, galime pasidalinti savo mintimis komandoje ir aptarti toliau pateiktus klausimus arba tuos, kuriuos laikote tinkamiausiais savo komandai.

Galime paklausti savęs:

- Kas sudomino šioje temoje?
- Ar remiantis tuo sugebėjote apmąstyti savo ir savo šeimos istoriją su gailėstingumu?
- Kokia sutuoktinių maldos ar pasidalijimo patirtis man padėjo patirti šią viltį?
- Juozapo figūra svarbi šiame skyriuje. Koks jo asmenybės bruožas (kantrybė, tikėjimu grindžiamas istorijos supratimas, atleidimas, gebėjimas neatsilyginti blogiu už blogį...) jus labiausiai sužavėjo? Kodėl?
- Išnagrinėję šią temą, kokią naują viltį atrandate savo šeimai, net ten, kur matote ribas, žaizdas ar situacijas, kurios, atrodo, yra be išeities?

4 skyrius – Grįžti prie bendrystės

„Paimsiu tave sau žmona amžinai“ (Oz 2, 19)

Tikslai

- Suprasti giluminį ryšį tarp monoteizmo ir monogamijos, kaip Dievo vieningumo ir ištikimos meilės atsispindį santuokoje.
- Išvelgti neištikimybės ir susitaikymo ciklą Izraelio istorijoje bei kaip jis atsispindi santuokiniame bei šeiminiame gyvenime.
- Atpažinti ir gilinti pagrindinius santuokinės meilės ramsčius: ištikimybę, atsiminimą ir atleidimą, suprasti jų svarbą ir stiprinti sandorą.
- Auginti pasitikėjimą, kad Dievas perkeičia šeimos žaizdas ir sunkumus, kad atveria kelią susitaikymui ir kasdieniame gyvenime patiriamai išganymo istorijai.

Dievo žodžio skaitymas

Skaitinys iš pranašo Izaijo knygos (54, 1–10)

„Džiaukis, bevaikė, niekad negimdžiusi!

Krykštauok ir ratuok, gimdymo skausmuose negulėjusi!

Juk pamestoji turi daugiau vaikų,

negu turinti vyrą“, – sako VIEŠPATS.

Praplatink savo palapinės aikštę,

ištampk savo pastogės uždangas nešykštėdama,

pailgink palapinės virves, tvirtai įkalk kuolus!

Prasiplėsi tu į dešinę ir į kairę, –

tavo palikuonys užvaldys tautas

ir įsikurs apleistuose miestuose.

Nebijok, nebūsi sugédinta,

nerausk iš kuklumo, nepateksi į nemalonę.

Savo jaunystės gėdą pamirši

ir nebeprisiminsi našlystės negarbės,

nes tavasis vyras – tavo Kūrėjas, –

„Galybių VIEŠPATS“ jo vardas.

Tavasis Atpirkėjas – Izraelio Šventasis, –

vadinasi jis „Dievas visos žemės“.

VIEŠPATS šaukia tave atgal

kaip nelaimingą ir pamestą žmoną.

„Ar gali vyras atmesti jaunystėje pamiltą žmoną?“

–sako tavasis Dievas.

„Trumpai valandėlei palikau aš tave,

bet su didele meile vėl tave pasiimsiu.

Ūmai supykęs, valandėlę slėpiau nuo tavęs savo veidą,

bet amžina meile tavęs pagailėjau“, –

sako VIEŠPATS, tavasis Atpirkėjas.

„Ir dabar elgiuosi kaip Nojaus dienomis:

kaip tuomet prisiekiau,

jog Nojaus vandenys niekad daugiau nebetvindys žemės,

taip dabar prisiekiau ant tavęs nebepykti

nei tau nebepriekaištauti.

Nors kalnai imtų kilnotis

ir kalvos svirduliuoti,

tačiau manoji meilė niekada nuo tavęs nesitrauks,

manoji ramybės sandora nesusvyruos“, – sako VIEŠPATS, –

Tas, kuris tavęs pagailėjo.“

Komentaras

Išganymo istorija ir ištikima Dievo meilė

Iki šiol kartu peržvelgėme išganymo istorijos pradžią, remdamiesi Pradžios knyga. Matėme, kaip Dievas, sukūręs vyrą ir moterį, nuo pat pradžių juos pašaukė į meilę. Jis įsteigė pirmąją santuoką kaip pavyzdį ir prototipą visoms būsimoms. Taip pat aptarėme nuodėmės ir jos pasekmių temą, stebėdami, kaip ji veikia gyvenimą ir santykius, tačiau Dievo meilės pažadas dėl to ne-
nutraukiamas.

Be to, keliavome kartu su didžiais išganymo istorijos veikėjais: Abraomu, Izaoku, Jokūbu ir Juozapu, kurie, nepaisant savo silpnybių ir klaidų, liudija Dievo, kuris išpildo savo pažadus, ištikimybę. Jų gyvenimuose regime, kaip Dievas nepasiduoda mūsų žmogiškajam skurdui, bet su kantrybe ir švelnumu toliau kuria šeimą – didžiąją išganymo šeimą.

Toks yra Dievo veikimo būdas: norėdamas save apreikšti ir išgelbėti žmoniją, Jis nori sukurti šeimą, kuri auga ir stiprėja per visą istoriją.

Pranašų knygos

Peržvelgę Pradžios knygą ir mūsų tikėjimo pagrindus, dabar pereikime prie Pranašų knygų, kurios parodo mums gilią Dievo meilę savo tautai, išreikštą santuokos įvaizdžiu.

Izraelio tautos istorijoje matome dinamiką, atspindinčią jos ir mūsų patirtį. Izraelis vis susiduria su dideliais sunkumais, kai jaučiasi pasiklydęs ir praradęs tapatybę, tarsi „ne-tauta“. Tokiais momentais Dievas išklauso Izraelio šauksmą ir atsako su gailestingumu. Tauta atsiveria Dievui ir patiria ramybę bei pasitikėjimą, tačiau laikui bėgant pamiršta, kad būtent Jis teikia gerovę, ir pradeda nuo Jo tolti, ieškodama netikrų dievų ir saugumo.

Taip nuo Dievo atitolęs Izraelis linksta į neištikimybę, o tai sukelia kančią ir atsiskyrimą. Šioje spiraleje iškyla drąsūs pranašų balsai, kurie yra Dievo pašaukti pasmerkti neištikimybę, išpėti apie jos pasekmes ir, svarbiausia, raginti atsiversti ir sugrįžti prie Sandoros su Dievu. Jie vartoja simbolinę ir dažnai griežtą kalbą, nes jų žinia trikdo valdžioje esančius.

Pagrindinė pranašų žinia visada ta pati: likite ištikimi Sandorai, kurią Dievas sudarė su Izraeliu, išlaisvindamas jį iš Egipto! Ši Sandora, išdėstyta Įstatyme, yra laisvo ir visavertiško gyvenimo pagrindas.

Ryšys tarp monoteizmo ir monogamijos

Vienas iš didžiausių Senojo Testamento indėlių į mūsų Dievo ir šeimos supratimą yra glaudus ryšys tarp monoteizmo ir monogamijos. Dievas yra vienas, vienintelis, ir ši dieviškoji vienybė atsispindi vienintelėje meilėje, kuri skleidžiasi santuokoje. Tai nėra tiesiog socialinis susitarimas ar kultūrinė taisyklė, bet Dievo apreikšta dovana, kur dviejų žmonių išskirtinė meilė neužsidaro savyje, bet atsiveria bendruomenei ir gyvenimui.

Ši idėja buvo revoliucinga senovės Artimuosiuose Rytuose, kur vyravo politeizmas ir poligamija. Izraelis, priešingai, skelbia vienintelį tikrą Dievą ir tuo pačiu praktikuoja monogamiją, taip padarydamas ją matomu vienintelio Dievo išskirtinės meilės ženklu. Pradžios knyga šią naują įtraukia į pasakojimą apie vyro ir moters sukūrimą: „Todėl vyras palieka savo tėvą ir mo-

tiną, glaudžiasi prie savo žmonos, ir jie tampa vienu kūnu“ (Pr 2, 24). Tokia vienybė taikoma ne tik porai, bet ir Dievo ir Jo tautos santykiams.

Izraelis prie šio supratimo priėjo ne vien remdamasis šeimos stebėjimu, bet ir todėl, kad pranašų perteiktas Dievo, kaip vienintelio ir ištikimojo, patyrimas atsispindėjo santuokos ir žmogiškosios meilės modelyje. Kitaip tariant, monoteizmas ir monogamija Izraelio istorijoje susiformavo vienu metu, abipusiai vienas kitą veikdami.

Ši patirtis mus moko svarbaus dalyko: žmogus atranda savo tapatybę, pašaukimą ir prasmę tiek, kiek jis suvokia save Dievo šviesoje. Kaip teigia II-asis Vatikano Susirinkimas: „Kristus visiškai atskleidžia žmogų pačiam sau“ (*Gaudium et spes* 22). Tik Kristaus šviesoje mes suvokiame savo tikrąją vertę, santykių prasmę, šeimos reikšmę ir giluminę ištikimos ir vienintelės meilės troškimą.

Esame sukurti vienybei!

Mes esame sukurti vienintelei, neišardomai, ištikimai ir išskirtinei meilei. Tai giliausias troškimas, kuriuo kasdien plaka mūsų širdys. Argi nesame patyrę skausmingo išsiskyrimo, neištikimybės sukulto sielvarto ar sudaužytos širdies skausmo?

Šis troškimas nėra žmogiškas kaprizas ar Bažnyčios primestas. Tai esminio poreikio išraiška: esame sukurti pagal Dievo paveikslą ir panašumą. Štai kodėl trokštame gyventi santuokinėje bendrystėje, nes mūsų širdis yra sukurta ištikimai, vienintelei meilei, kuri nemeluoja ir neapgauna, meilei, kuri nežada tam, kad vėliau pamestų. Jei Dievas yra vienas ir Jame gyvena meilės pilnatvė, tai logiška ir būtina, kad mūsų širdis nepailstamai ieškotų tos vienintelės ir neišardomos meilės. Monogamija, ištikima meilė, patiriama vienybėje ir bendrystėje, mums atskleidžia, kas yra Dievas, ir, tuo pačiu, kas esame mes.

Biblijoje ne kartą kalbama, kad Dievas trokšta žmogaus ir žmogus trokšta Dievo. Visą išganymo istoriją persmelkiantis vaizdinys yra būtent monogamija, suvokiama kaip neišardoma santuoka: Dievas susituokia su savo tauta, sudarydamas asmeninę ir nesulaužomą sandorą. Nuo pat pradžių Šventasis Raštas prasideda santuoka – Adomo ir Ievos, žmonijos atvaizdo, – o toliau pasakoja apie Dievo sandorą su Izraeliu kaip apie šventąsias vestuves. Izrae-

lis yra Dievo išrinktoji nuotaka, pašaukta santuokinei ištikimybei, abipusei meilei bei nuolat praturtinantiems santykiams.

Tačiau Izraelio istorija yra ir neištikimosios sutuoktinės istorija, kuri nusisuka nuo savo vyro ir pasiduoda stabmeldystei, atsiduodama netikriems „dievams“. Neištikimybė atskiria, sukelia kančią ir ardo tapatybę. Štai kodėl istorija, sutelkta Kristuje, Tėvo apreiškimo pilnatvėje, rodo Jį kaip Bažnyčios Sužadėtinį. Tai atsispindi pirmajame stebukle, Kanos vestuvėse (Jn 2, 1–11), palyginime apie išmintingas ir paikas mergaites (Mt 25, 1–13) ir apaštalo Pauliaus žodžiuose (Ef 5, 25), kuriais jis ragina krikščionis sutuoktinius mylėti vienas kitą taip, kaip Kristus mylėjo Bažnyčią, atiduodamas save už ją ant kryžiaus.

Galiausiai Biblija baigiasi didžiulėmis vestuvėmis Apreiškimo knygoje: Avinėlio vestuvėmis, amžina ir galutine Kristaus sandora su savo Bažnyčia. Taigi pats dangus bus tarsi vestuvės – Kristaus ir jo tautos vestuvės.

Ozėjas, ištikimybės simbolis

Dievas, kuris yra Meilė, dalijasi su mumis savo meile. Santuoka negali remtis vien tik mūsų žmogiška meile, nes ji siekia kur kas toliau: tai paties Dievo Meilė, apreikšta ir patiriama sakramentinėje sąjungoje. Būtent tai reiškia susituokti Bažnyčioje, o ne tik būti sutuoktiems Bažnyčios.

Senojo Testamento pranašas Ozėjas gyveno ir skelbė ištikimybę didžiosios Izraelio krizės metu, apie 800 m. pr. Kr. Jo vardas, reiškiantis „išgelbėjimą“, siejasi su Juozapu ir Jozue, kurie Izraelio istorijoje simbolizuoja išgelbėjimą ir atkūrimą.

Pasaulyje, kuriame ištikimybė atrodo atgyvena, o įsipareigojimai – laikini, kalbos apie santuoką „visam gyvenimui“ gali pasirodyti keistos ar net neįmanomos. Šiandien neištikimybė yra ne tik dažnas reiškinys – ją skatina platformos, sudarančios sąlygas diskretiškai laužyti įsipareigojimus. Šiuolaikinė visuomenė į neištikimybę netgi žvelgia kaip į būdą spręsti santuokos krizes, taip normalizuodama elgesį, kuris santykiams yra tarsi virusas. Bet Ozėjas mums parodo Dievą, kuris myli ir kurio ištikimybė nepajudinama. Nors jo žmona Gomera yra neištikima, jis jai atleidžia ir ieško jos su aistringa meile. Ozėjas yra pašauktas patirti Dievo ištikimybę gyvendamas neištikimoje tautoje, mokydamas mus, kad ištikimybė yra aukščiausias laisvės aktas, kuris įmanomas tik su Dievu. Mylėti nieko nesitikint mainais yra neįmanoma be Jo.

Jeremijas ir kvietimas prisiminti

Jeremijas pranašavo sunkiu Judui laikotarpiu, paskutiniaisiais Judo metais prieš tremtį (Jer 1, 1–3), smerkė netikrą religingumą ir apgaulingą pasitikėjimą stabais (Jer 7, 3–11). „Mane, gyvojo vandens šaltinį, jie paliko ir išsikarsė vandens talpyklas – kiauras talpyklas, nelaikančias vandens“. Pasitelkdamas santuokos vaizdinį, Jeremijas parodo, kaip Izraelis pamiršo Dievo meilę (Jer 2, 11–13).

Krizės akimirkomis, kai viskas atrodo tamsu ir beprasmiška, labai svarbu prisiminti: prisiminti pažadus ir ankstesnius susitikimus su Dievu; tai mus palaikys. Toks prisiminimas ir dėkingumas padeda įveikti neviltį ir eiti pirmyn, net kai tam nėra matomų priežasčių.

„Aš atsimenu ištikimą tavo jaunystės meilę, kaip tu mylėjai mane, būdama sužadėtine, sekdamą paskui mane per dykumą, nesėjama žemė“ Jer 2, 2–3. Dievas ragina Izraelį prisiminti išvadavimą iš Egipto, Įstatymo dovanojimą ir visus stebuklus.

„Jie niekuomet nepaklausė: ‘Kurgi tas VIEŠPATS, išvedęs mus iš Egipto žemės, dykumoje mums rodęs kelią per tyrlaukius ir smėlio daubas, per sausą ir pavojingą kraštą, per kraštą, kuriuo niekas nekeliauja, kuriame negyvena joks žmogus?’“ (Jer 2, 6).

Šis raginimas „grįžti prie pradžių“ skirtas ir mums: tikėjime bei santuokoje prisiminimai apie lemiamus momentus stiprina išpareigojimą ir viltį.

„Tikėkite manimi, ateina dienos, – tai VIEŠPATIES žodis, – kada sudarysiu naują sandorą su Izraelio namais ir Judo namais. Ne tokią sandorą, kokią buvau sudaręs su jū tėvais tą dieną, kada paėmęs juos už rankos išvedžiau iš Egipto žemės. Nors aš buvau jų Valdovas, o jie sulaužė manąją sandorą, – tai VIEŠPATIES žodis. O šitokia yra sandora, kurią sudarysiu su Izraelio namais, atėjus toms dienoms, – tai VIEŠPATIES žodis, – įdiegsiu jiems savo įstatymą, jį įrašysiu jiems į širdį. Tada aš būsiu jų Dievas, ir jie bus mano tauta. Ir nebereikės bičiuliui raginti savo bičiulį ar broliui savo brolių: ‘Pažinkit VIEŠPATĮ!’ Visi, maži ir dideli, pažins mane, – tai VIEŠPATIES žodis, – nes jų kaltę atleisiu ir jų nuodėmės daugiau nebeatminsiu“ (Jer 31, 31–34).

Ezekielis: atleidimas, atkurianti ištikimybė

Kai žmogaus atminties nebeužtenka santykiams išlaikyti dėl pasikartojančių neištikimybių, suteikiamas atleidimas.

Ezekielis pateikia įspūdingą vaizdą apie sužeistą ir apleistą tautą, kurią Dievas vis dėlto gydo ir myli. Pranašas mums parodo, kaip Dievas atleidžia ir atnaujiną sandorą nepaisydamas tautos neištikimybės: „Atimsiu jus iš tautų, surinksiu jus iš visų kraštų ir parvesiu jus į jūsų žemę. Nuplausiu jus tyru vandeniu, bus nuvalyti visi jūsų nešvarumai, – visi jūsų stabai bus pašalinti. Duosiu jums naują širdį ir atnaujinsiu jus nauja dvasia. Išimsiu iš jūsų akmeninę širdį ir duosiu jums jautrią širdį“ (Ez 36, 24–26).

Šis dieviškasis atleidimas, priešingai nei žmogiškoji „akis už akį“ logika (Ez 18, 21–22), duodamas dovanai ir yra šokiruojantis, nes grindžiamas ne nuopelnais, o besąlygiška Dievo meile: „Bet jei nedorėlis atgailauja už visas savo nuodėmes, kurias buvo padaręs, laikosi mano įstatų ir daro, kas teisinga ir teisu, jis tikrai bus gyvas – nemirs. Nė vienas jo nusikaltimų, kuriuos jis buvo padaręs, nebus atsimintas, – jis bus gyvas dėl savo teisumo darbų“ (Ez 18, 21–22).

Atleidimas yra ne tik dieviškas veiksmas, bet ir žmogiškas patyrimas. Jis reikalauja pripažinti savo klaidas, prašyti pagalbos ir eiti išgydymo keliu. Tai dovana, kuri atveria viltį ir leidžia meilei bei ištikimybei atgimti net ir žiojint giliausioms žaizdoms.

Išganyimo istorija mums atskleidžia, kad Dievas savo begaline meile kviečia mus gyventi ištikima meile, kaip ir Jis yra ištikimas:

„Tačiau aš atsiminsiu sandorą su tavimi tavo jaunystės dienomis ir sudarysiu su tavimi amžiną sandorą“ (Ez 16, 60).

Dievas ragina mus santykius remti trimis pagrindiniais ramsčiais: ištikimybe, atmintimi su dėkingumu ir dovanai suteikiamu atleidimu. Jie palaiko ne tik santuoką, bet ir mūsų santykius su Juo bei su kitais. Taip mes atrandame, kad tikroji meilė nėra praeinantis jausmas, bet kasdienis sprendimas, palai komas Dievo malonės ir maitinamas amžinosios sandoros vilties.

Tėvo Kafarelio žodžiai

„Bet jei jis sugebės tikrai atleisti, tai yra, visiškai atkurti pasitikėjimą, jis gaus nuostabią, netikėtą patirtį. Tą pačią, kaip pranašas Ozėjas, kurį Dievas paprašė priimti atgal neištikimą žmoną: tai padaręs iš visos širdies, be jokio prieštaravimo, remdamasis savo asmenine patirtimi jis atskleidžia Jahvės ištikimybę, švelnumą ir gailingumą savo neištikimam tautai. Jei pranašas

nebūtų sugebėjęs atleisti, jis nebūtų galėjęs įžengti į Dievo širdies paslaptis, ir mes dabar neskaitytume tikrai jaudinančių Biblijos eilučių. Paklausykite: „Todėl dabar aš viliosiu ją, išvesiu ją į dykumą ir prašnekinsiu jos širdį. Ten jai atiduosiu jos vynuogynus, o Achoro slėnį padarysiu vilties durimis. Ten ji man atsilieps kaip savo jaunystės dienomis, kaip tą dieną, kada išėjo iš Egipto žemės“ (Oz 2, 16–17).“

*Anneau d'Or, 117–118, Le mariage, chemin vers Dieu,
gegužė-rugpjūtis, 1964 m.*

Klausimai pasiruošti prisėdimui

Izraelio istorijos cikle matome, kaip, pasitaikius neištikimybei ir atitolimui, Dievas kviečia atsiversti ir susitaikyti, ir pats sugrįžta atkurti santykius. Ar galite savo santuokoje atpažinti panašius ciklus: atitolimo, krizės ar trūkio momentus, po kurių seka raginimas susitaikyti ir atsinaujinti? Kaip jūsų santykiuose patiriamas šis „grįžimas prie meilės“? Kas jus palaikė per krizę?

Pranašai moko mus, kad ištikima meilė remiasi atmintimi ir atleidimu, kurie kartu leidžia atnaujinti meilės sandorą. Kuris iš šių trijų ramsčių (ištikimybė, atmintis ir atleidimas) labiausiai sustiprino jūsų santuoką ir kodėl? Kur galėtumėte augti, kad šie ramsčiai taptų tvirtesni jūsų santuokiniame gyvenime?

Susitikimas

Ką apmąstyti prieš bendrąjį pasidalijimą

Bendrasis pasidalijimas yra ypatingas laikas komandos gyvenime. Tai proga, žvelgiant tikėjimo žvilgsniu, pasidalinti tuo, kas patirta per mėnesį, su kasdienybei nebūdingu gilumu.

Jei apsiribosime tik pasakojimu apie tai, kas mums nutiko, geriau pažinsime vieni kitus, tačiau neištrūksime iš buvimo čia ir dabar bei paviršutiniškumo, į kurį gyvenimas mus dažnai įtraukia.

Todėl, atsižvelgiant į tai, ką patyrėme savo santuokoje ir šeimoje, kokiais momentais matėme, kaip „istorija kartoja“ – su krizėmis ar atsitolinimu, bet taip pat kaip Dievas atveria kelią, kviečia atsiverti ir atnaujina viltį bei meilę?

Keletas gairių

Siūlome keletą gairių, kurios gali padėti Dievui keisti mūsų gyvenimus ir santykius. Šios temos kontekste, kaip siekiai padeda mums išsaugoti vienybę ir ištikimybę santuokiniame bei šeiminiame gyvenime, ypač kai aplanko nuovargis, rutina ar viduje nutolstame vienas nuo kito?

Dievo žodžio klausymasis atveria mus Dievo ištikimos meilės patirčiai, kuri išlieka netgi neištikimybės ir krizės akivaizdoje. Per pranašus mes mokomės žiūrėti į savo santuoką ir šeimą Dievo akimis, kuris visada kviečia atsiversiti, laikytis ištikimybės ir vilties, paverčia skausmą išgelbėjimo keliu. Kaip ši mėnesį Dievo žodžio klausymasis padėjo mums prisiminti pirmąją meilę, prisiminti, iš kur mes esame ir kas mus pašaukė? Ar jis leido mums iš naujo pažvelgti į vidinę neištikimybę (nusivylimą, vengimą, dvigubą gyvenimą, širdies kietumą...)?

Atmintis su dėkingumu kviečia mus prisiminti malonės akimirkas ir susitikimus su Dievu mūsų asmeninėje bei santuokinėje istorijoje, stiprinant įsipareigojimą ir pasitikėjimą, kad galėtume toliau eiti pirmyn. Santuokinė malda, kaip šventa erdvė, leidžia mums atverti savo žaizdas ir skirtumus, priimti Dievo palaiminimą ir mokytis atleisti, taip paverčiant mūsų meilę besąlygiškos Dievo meilės atspindžiu. Kaip sutuoktinių malda padeda mums kartu sugrįžti prie Dievo, kai jaučiamės sužeisti, pavargę ar gundomi pasiduoti? Ar tai mums yra susitaikymo ir naujos pradžios vieta?

Prisėdimas – tai laikas, skirtas nutraukti neištikimybės, užmaršties ir nuoskaudos ciklus, kuriuos kartais nešiojamės su savimi. Kaip ir Ozėjas ar Jeremijas, mes mokomės gyventi remdamiesi ištikimybe, atmintimi ir atleidimu, kurie mus atnaujiną. Tai erdvė, skirta klausytis, dalytis iš širdies ir kartu įžvelgti, kaip Dievas nori veikti mūsų meilės ir sandoros istorijoje. Ar sugėbame be baimės ir kaltinimų nuoširdžiai kalbėti apie tai, kas kelia grėsmę mūsų bendrystei (užmaršumas, priekaištai, nutylėjimai, atleidimo trūkumas...)? Kokius konkrečius žingsnius, mūsų nuomone, Viešpats kviečia mus žengti, kad „grįžtume į bendrystę“?

Malda

Pasinerkime į tylą, kad mus paliestų Dievo pažadas, perduotas Izaijo (Iz 54, 1):

„Džiaukis, bevaikė, niekad negimdžiusi!

kryžtauk ir ratuok, gimdymo skausmuose negulėjusi!

Juk pamestoji turi daugiau vaikų,

negu turinti vyrą“, – sako VIEŠPATS.“

Kaip ir ta moteris, kuri atrodė netekusi vilties, taip ir mes savo šeimos bei santuokos istorijoje galime patirti apleistumo, sužeidimo, skausmo ir gėdos akimirkų. Tačiau Viešpats mus užtikrina, kad neturime bijoti ar jaustis pažeminti, nes Jis yra mūsų Kūrėjas ir Išvaduotojas, kuris amžina meile mus suburia ir atkuria.

Prašykime Viešpaties malonės pažvelgti į mūsų istoriją Jo akimis, pripažindami, kad, nors kartais atrodo, jog Jis nusisuko, Jo meilė niekada neišblėsta ir neišsenka. Jis nori išplėsti mūsų palapinės erdvę, pailginti virves ir sustiprinti kuolus, kad mūsų šeima augtų taikoje, meilėje ir vilties pilna.

Galime melstis garsiai, naudodami paprastus žodžius, pavyzdžiui:

„Aš dėkoju Viešpačiui, visos žemės Dievui, nes sunkumų akivaizdoje Jis mums dovanoja savo meilę ir viltį...“

„Prašau malonės priimti Jo amžinąją meilę ir atverti mus Jo susitaikinimui, kaip ta moteris, kuri atgimsta ir džiaugiasi Viešpaties pažadu...“

„Tikiu, kad Jis mūsų žaizdas pavers palaiminimu ir kad Jo taikos sandora išliks amžinai...“

Meldžiamės visi kartu:

„Viešpatie Jėzau, kuris esi visos žemės Dievas, kuris amžina meile mus myli ir suburi, įženk ir į mūsų šeimos istoriją. Suteik mums malonę nebijoti, išplėsti mūsų namų erdvę ir pasitikėti, kad Tu esi Išgelbėtojas, kuris išdavystę paverčia susitaikymu, gėdą – džiaugsmu, o vienatvę – bendryste. Padaryk, mūsų šeimas gyvu Tavo ištikimos ir taiką nešančios meilės ženklu – gebančiomis gydyti žaizdas, įveikti blogį gerumu ir skelbti, kad Tavyje visada yra nauja pradžia. Amen.“

Baigiamo malda „Tėve mūsų“

Pasidalijimas įžvalgomis apie temą

- Ar savo šeimos ar santuokiniame gyvenime pastebėjote momentą, kada, kaip ir Penkiaknygės cikle, įvyko atitolimas nuo Dievo, bet vėliau – naujas raginimas ištikimybei? Kaip perėjote šį procesą?
- Ką jums monoteizmo ir monogamijos ryšys kalba apie giluminę vienintelės ir ištikimos meilės santuokoje prasmę? Kaip tai patiriate arba norėtumėte patirti savo šeimoje?

Iš trijų ramsčių (ištikimybė, atmintis ir atleidimas), kuris labiausiai padėjo įveikti sunkumus santykiuose ar šeimoje? Kaip? Kurioje srityje turėtumėte toliau augti? Kiek? Kuris iš trijų ramsčių, jūsų nuomone, šiandien yra svarbiausias jūsų santuokoje ir šeimoje? Kodėl?

- Apsvarstę Dievo veikimą istorijoje ir savo šeimos istorijoje, kokią viltį ar pasitikėjimą norėtumėte pasiimti su savimi, kad sustiprintumėte savo santuoką ar šeimą?
- Tekste Izraelio istorija pateikiama kaip lūžių ir sugrįžimų seka. Kuriuose savo santuokinio ar šeiminio gyvenimo momentais atpažįstate tokią dinamiką? Kas padeda neprarasti vilties ir pradėti iš naujo?

Kelios temos aptarimui: Išvadavimas iš Egipto nelaisvės (Iš 14, 10–31), Dievo pamiršimas ir stabmeldystė dykumoje (Iš 32, 1–35), Teisėjų „ciklas“ (Ts 2, 11–19), Karalystės pasidalijimas ir Izraelio bei Judo stabmeldystė (1 Kar 12–14), ypač tremtis į Babiloną (Jer 29, 10–14).

- „Jūs, vyrai, mylėkite žmonas, kaip ir Kristus mylėjo Bažnyčią ir atidavė už ją save“ (Ef 5, 25–32).
- „Vėl išgirdau gausingos minios balsą, lyg didelių vandenų šniokštimą ar galingų griauštinių dundėjimą. Jie skelbė: „Aleliuja! Užviešpatavo mūsų Viešpats Dievas, Visagalis. Džiūgaukime ir linksminkimės, ir duokime jam garbę! Nes prisiartino Avinėlio vestuvės ir jo nuotaka pasirengusi.“

Jai buvo duota apsivilkti spindinčia, tyra drobė; o ta drobė – tai šventųjų teisūs darbai“. Ir sako man [angelas]: „Rašyk: ‘Palaiminti, kurie pakviesti į Avinėlio vestuvių pokylį’“. Jis pridūrė: „Šie žodžiai yra tikri Dievo žodžiai!“ (Apr 19, 6–9).

- „O dabar nesikankinkite, nepriekaištaukite sau, kad į čionai mane pardavėte. Juk iš tikrųjų Dievas pasiuntė mane pirm jūsų išgelbėti gyvastes. [...] Dievas mane pasiuntė pirm jūsų laiduoti jums likučio žemėje ir išgelbėti jūsų gyvybės nepaprastu išvadavimu.“ (Pr 45, 5–7) ir „Be to, nors jūs ir sumanėte man pikta, Dievas pakeitė tai į gera – leido išlaikyti daugelį žmonių, kaip jis šiandien ir daro“ (Pr 50, 20).
- „Mano tarnas Mozė mirė. Tuojau pasiruošk pereiti Jordaną – tu ir visi šie žmonės – ir įeikite į kraštą, kurį duodu jiems – izraeliečiams! (Joz 1, 2). Jozuė tampa Dievo įrankiu, kad įvestų tautą į Pažadėtąją Žemę: išganymas ir pažado išpildymas.

5 skyrius – Visiška bendrystė meilėje

„Kelkis, mano meile, mano gražioji, eikš!“ (Gg 2, 10)

Tikslai

- Iš naujo atrasti šventą žmogiškosios meilės vertę.
- Vertinti lytiškumą kaip dovaną ir bendrystės kelią.
- Mokyti derinti meilę, malonumą ir vaisingumą.
- Atnaujinti tikėjimo požiūrį į kūną ir santykius.

Dievo žodžio skaitymas

Skaitinys iš Giesmių giesmės knygos (2, 10b-13)

„Kelkis, mano meile, mano gražioji,
eikš!

Juk žiema jau pasibaigė,
lietūs praėjo ir nuščiuvo.

Žemė nuberta žiedais,
tuoju metas vynmedžius genėti,
ir purplelis jau burkuoja mūsų šalyje.

Figmedis augina žalias figas,
ir vynmedžių žiedai tvinsta maloniais kvapais.

Kelkis, mano meile, mano gražioji,
eikš!“

Komentaras

Įvadas

Iki šiol mes apžvelgėme svarbiausius išganymo istorijos momentus: nuo Pradžios knygos iki Pranašų knygų, atrasdami, kaip Dievas kuria šeimą, lieka ištikimas nepaisant mūsų neištikimybės ir visada kviečia atnaujinti sandorą. Šiandien priartėjame prie kitokios knygos – Giesmių giesmės. Ji priklauso Išminties arba poetinių knygų grupei – tai Jobo knyga, Psalmynas, Patarlių knyga, Koheleto knyga, Giesmių giesmė, Išminties knyga ir Siracido knyga, – kurioje Izraelis sukaupė išmintį, įgytą per santykį su Dievu. Kai nebėra

pranašų, tauta mokosi prisiminti ir saugoti gautą žodį, palaikydama atmintį, kad nepamirštų sandoros.

Giesmių giesmė yra giesmė *par excellence* – gražiausia Biblijos poema. Nors ji priskiriama Saliamonui, jos kalba ir stilius rodo, kad ji buvo parašyta vėliau. Nuo seno ji buvo laikoma įkvėptu tekstu, o krikščioniškoje tradicijoje skaitoma kaip Dievo ir jo tautos, o vėliau – Kristaus ir Bažnyčios meilės alegorija.

Iš pirmo žvilgsnio tai atrodo kaip poema apie žmonių meilę: du išimylėjęliai, kurie ieško vienas kito, pasiklysta ir vėl susitinka, išreiškdami savo troškimą gamtos vaizdiniais – gėlėmis, kvapais, sodais, medumi. Tačiau po šia aistringa kalba slepiasi dieviška paslaptis: Dievo meilė, kuri ieško žmogaus, kviečia jį vardu ir susivienija su juo amžinai.

Taigi Giesmių giesmė šlovina sutuoktinių meilės grožį kaip Dievo Meilės ženklą: ištikimą, stiprią ir aistringą meilę, pašauktą atspindėti amžinąją sandorą tarp Kristaus ir jo Bažnyčios.

Giesmių giesmės prasmė

Keista, kad tokia trumpa ir graži knyga kaip Giesmių giesmė yra kartu viena iš mažiausiai žinomų ir mažiausiai suprantamų Biblijos knygų. Dažnai buvo bandoma jos turinį „sudvasinti“, tarsi žmogiškoji meilė – su savo švelnumu, geismu ir atsidavimu nebūtų verta būti laikoma šventa. Tačiau Dievo žodis nebijo kalbėti apie žmogiškąją meilę, nes joje atsiskleidžia Dievo paslaptis.

Giesmių giesmė nėra pranašystė, kaip Ozėjo ar Ezekielio, kur Dievo Meilė išreiškiama per Jo ir Izraelio santykius. Ji taip pat nėra, tiesiogine prasme, alegorija apie Saliamono vedybas su Išmintimi. Jos kalba yra labiau tiesioginė ir žmogiškesnė: ji kalba apie dviejų žmonių meilę, kurie ieško, trokšta vienas kito ir iš visos širdies bei aistringai atsiduoda vienas kitam.

Šioje giesmėje šlovinama ištikima meilė – tokia, kokią Izraelis ne visada sugebėjo išlaikyti santykiuose su Dievu. Žmogiškoji meilė, kai ja gyvenama tiesoje ir ištikimai, tampa matomu ir iškalbingu Dievo Meilės ženklu.

Dar 1561 m. Frajus Luisas de Leonas (*Fray Luis de León*, Renesanso laikotarpio ispanų poetas, teologas ir mistikas, šv. Augustino vienuolijos narys) tvirtino, kad Giesmių giesmė „nereiškia nieko daugiau nei tai, ką sako“: ji kalba apie žmogiškąją meilę ir jos gilumą. Jei Biblija nori atspindėti visą žmogiškąją patirtį, ji negali nutylėti meilės ir troškimo kalbos. Bučinyje, ieš-

kojime ir mylimųjų sąjungoje atsiskleidžia dieviškasis bendrystės troškimas (Gg 1, 2):

„Tebučiuoja jis mane savo lūpų bučiniiais!

Malonesnė tavo meilė, negu vynas!“

Taigi Giesmių giesmė moko mus, kad žmogiškoji meilė nėra kliūtis Dievui, bet vienas iš ypatingų būdų suprasti Jo Meilę. Santuokiniame gyvenime – kaip ir dvasiniame – tikroji meilė suvienija kūną, sielą ir protą, atskleisdama Dievo švelnumą kiekvienos poros konkrečioje istorijoje.

Giesmių giesmės originalumas

Be kitų savo turtų Giesmių giesmė pateikia stebinančių įžvalgų, kurios įkvepia suprasti žmogiškąją meilę ir sutuoktinių pašaukimą tikėjimo šviesoje.

Poetine ir simboline kalba tekstas atskleidžia esminius vyro ir moters meilės aspektus, kurie taip pat apšviečia krikščioniškų santuokų gyvenimą ir sutuoktinių dvasingumą – „Dievo motinos komandų“ charizmą.

Neginčijama moters vertė

Senovės pasaulyje, kuriame moters balsas buvo vos girdimas, Giesmių giesmė suskamba kaip tyli revoliucija. Pagrindinė veikėja – laisva moteris, be baimės reiškianti savo jausmus, troškimus ir meilės džiaugsmą. Ji nėra pasyvi eilėraščio mūza: ji yra pagrindinė pasakotoja (Gg 1, 5–6):

„Esu juodbruvė, bet graži,

o Jeruzalės dukros! [...]

Nežiūrėkite iš aukšto į mane,

kad aš tamsiaveidė,

saulė mane įdeginė.“

Ji nesigėdija nei savo kūno, nei praeities. Jai nereikia, kad broliai spęstų už ją; ji žino, kas ji yra ir ką myli. Jos žodžiai ir troškimai tampa kiekvienos moters, sukurtos pagal Dievo atvaizdą, orumo ir laisvės simboliu.

Giesmė poetiškai ir pranašiskai skelbia radikalią vyro ir moters lygybę: abu yra meilės veikėjai, abu ieško vienas kito ir atsiduoda vienas kitam. Sulamitos balse skamba Pradžios knygos aidas: „Dievas matė, kad viskas buvo labai gera“ (Pr 1, 31).

Lytiškumo grožis ir tyrumas

Daugelyje krikščioniškų kontekstų kuklumas buvo painiojamas su gėda. Tačiau teisingai suprantamas kuklumas saugo meilės grožį; neslepia jo, bet apsaugo nuo subanalinimo.

Giesmių giesmė šlovina žmogaus kūną su šviesiu ir poetišku tyrumu, nepuldama nei į puritoniškumą, nei į vulgarumą. Tai giesmė apie mylinčių sutuoktinių *džiaugsmą* (Gg 7, 7–8):

„Kokia tu graži, kokia maloni!

O meile, mano džiaugsme!

Esi daili kaip palmė,

o tavo krūtys kaip kekės.“

Kūnas nėra prekybos objektas ar manipuliacijos įrankis, bet bendrystės ir švelnumo vieta, jis matomas ir tikras. Giesmių giesmėje *žmogaus lytiškumas* pasirodo kaip palaima, kaip būdas kūnu pasakyti: „Aš priklausu tau ir priimu tave kaip dovaną.“

Asmeninė sąjunga: pusiausvyra tarp puritoniškumo ir ištvirtavimo

Giesmių giesmė šlovina visapusišką *žmogiškąją meilę*. Jos kalba natūrali, laisva ir giliai žmogiška. Tautai, patyrusiai tremtį ir skausmą, ši knyga drįsta teigti, kad meilė gali atkurti gyvenimą ir išgelbėti pasaulį.

Mylintieji atranda kūrinijos gerį kontempliuodami vienas kito grožį. Pavasaris, sodai ir vaisiai tampa sąjungos metaforomis. Autentiškai patiriama meilė išlaisvina iš puritoniškumo griežtumo ir ištvirtavimo tuštumos.

Giesmių giesmė moko mus, kad tikra žmogiškoji meilė sužmogina ir sudievina. Ji neatitolina nuo Dievo, – kaip tik priartina prie Jo, nes Dievas yra Meilė (1 Jn 4, 8).

Lytiškumas: dovana ir bendrystė

Giesmių giesmėje regime svarbią naujovę: lytiškumas neapsiriboja nei vaikų gimdymu, nei geismo „gydymu“. Visų pirma tai yra dviejų asmenų meilės ir sutuoktinių laimės išraiška: „Aš priklausu mylimajam, ir jis manęs geidžia“ (Gg 7, 11). „O, kad jo kairioji būtų man po galva ir dešinioji mane apkabintų!“ (Gg 8, 3).

Čia lytiškumas yra dovana ir bendravimas, sielos kalba ir žmogiškas būdas išreikšti visišką meilės dovana. Tai Dievo apvalyta tikrovė. Taigi žmogiškoji meilė yra dieviška liepsna, ugnis, kylanti iš paties Dievo: „Juk meilė stipri kaip mirtis [...]. Jos kaitra kaip ugnies kaitra, nenumaldoma liepsna“ (Gg 8, 6). Niekas negali jos užgesinti, nei vandenys, nei potvyniai (Gg 8, 7). Mylėti taip – ištikimai, švelniai ir visiškai – reiškia leisti Dievo amžinosios meilės kibirkštei degti mumyse.

Giesmių giesmė iš esmės yra tikėjimo aktas – tikėjimas į kūrinių gerumą ir į Dievą, kuris yra Meilė. Ji kviečia mus žiūrėti į kitą taip, kaip Dievas žiūri į mus: su pagarba, susižavėjimu ir švelnumu.

Žmogiškoji meilė, patiriama iš visos širdies, tampa regimu dieviškosios meilės ženklu, liepsnojančiu deglu, kuris atskleidžia Dievo veidą mylimojo veide.

Lytiškumas – sutuoktinių meilės kalba

Lytiškumas yra Dievo kūrybinio plano dalis: ne priedas, o žmogui labai svarbus aspektas. Jame atsiskleidžia gilus kūno ir dvasios, žmogiškosios ir dieviškosios meilės vienumas. Santuokoje lytiškumui skirta būti bendrystės ženklu ir sakramentu, erdve, kurioje sutuoktiniai visiškai atsiduoda vienas kitam ir kurioje meilė tampa vaisinga, džiaugsminga ir ištikima.

Vienijančioji pusė

Lytiniai santykiai yra išsamiausia sutuoktinių meilės kalba. Taip abu sutuoktiniai visiškai atiduoda save: kūną, sielą ir protą. Per fizinį veiksma pertiekiamas vidinis atidavimas; kūnai nuoširdžiai išreiškia tai, ką širdys jau buvo pažadėjusios: „Aš priklausau tau, aš tave priimu, aš tavimi pasitikiu.“

Ši sąjunga yra ne tik biologinė ar fizinė, bet ir giliai dvasinė. Kiekvienas tikros meilės susitikimas atnaujina santuokinės sąjungos sandorą, suvienija tai, ką suvienijo Viešpats, ir įkūnija Kristaus ir Bažnyčios paslaptį (plg. Ef 5, 31–32).

Vaisingumo aspektas

Tikra sutuoktinių meilė neapsiriboja tik savimi. Jos brandą rodo atvirumas gyvybei: noras dalytis gauta meile, sukuriant naują gyvybę – fizinę ar dvasinę.

Vaikas nėra meilės pabaiga, bet jos vaisius. Meilė nesako „noriu vaiko“, bet „noriu vaiko su tavimi“. O jei tokių vaisių nėra, vaisingumas gali pasireikšti įvairiais kitais būdais: priėmimu, tarnyste, palydėjimu ar bendra misija.

Taip pora sužino, kad jų meilė matuojama ne palikuonimis, o gebėjimu mylėti ir suteikti gyvybę. Vaisinga meilė atsiveria kitiems, liejasi per kraštus, kuria bendruomenę, gimdo viltį.

Žaismingumas

Dievas, kuris yra Meilė, panorėjo, kad sutuoktinių sąjunga taip pat būtų džiaugsmo ir švelnumo šaltinis.

Malonumas, kuris lydi abipusį atsidavimą, nėra savitikslis, bet natūralus meilės išraiškos būdas, kai ji dovanojama su pagarba, dosnumu ir rūpinantis kitu.

Įtraukus troškimą į atsidavimą, kūniškas džiaugsmas tampa ir sielos džiaugsmu, Dievo meilės, kuri „viską pripildo grožiu“, atspindžiu.

Todėl lytiškumas visiškai atsiskleidžia santuokoje, kur meilė yra sutvirtinta ištikimybe ir atsidavimu.

Skaistumo laikymasis prieš santuoką ir santuokoje nėra meilės neigimas, bet augimo ir laisvės kelias, mokykla, kurioje mokomasi mylėti nesisavinant, ruošiant širdį tikrai ir ilgalaikiai dovanai.

Tėvo Kafarelio žodžiai

„Meilė yra tikrai didinga, šventa tikrovė, įsišaknijusi giliausiose žmogaus kūniškose gelmėse, tačiau išsiskleisti ji turi dvasinėse aukštumose. Vyro ir moters tarpusavio meilė, nors prasidedanti išoriniais dalykais, veda į vidinę meilę. Mes taip sukurti, kad jausmai pažadina dvasią. Lytiškumas, apie kurį žmonės dažnai kalba neigiamai, yra paskata išeiti iš savo egoizmo; tai dviejų būtybių, kurios kitu atveju liktų kiekviena savo „dramblio kaulo bokšte“, atsigręžimas viena į kitą. Šis kūniškas potraukis – žinoma, jei jis tvarkingas – suartina žmones ir, pamažu, veda į vis aukštesnio lygio meilę, iki tos meilės, kuri visiškai apgaubta Dievo meile ir vadinama sutuoktinių meile.“

*Anneau d'Or, lapkritis–gruodis, 1958 m.,
Vers une spiritualité du chrétien marié.*

Klausimai pasiruošti prisėdimui

Giesmių giesmėje mylimoji ir mylimasis ieško vienas kito, žavisi vienas kitu, pameta vienas kitą iš akių ir vėl susitinka. Jų meilė nėra tobula, bet ji tikra ir aistringa. Kaip jūs puoselėjate šį abipusį ieškojimą savo santykiuose? Kokie veiksmai, žodžiai ar akimirkos padeda jums vėl atrasti vienas kitą, kai rutina ar nuovargis užgožia švelnumą ir troškimą? Ką, jūsų manymu, Viešpats šiandien kviečia jus „iš naujo pažadinti“ savo meilėje?

Giesmių giesmėje kūno ir žmogiškosios meilės grožis šlovinamas kaip Dievo norimas dalykas. Jūsų sąjunga taip pat yra šios „dieviškosios liepsnos“, kuri negęsta, atspindys (Gg 8, 6). Kaip jūs gyvenate savo meilės kūniškąjį ir jausminį aspektą tikėjimo šviesoje? Kokiais momentais jūs pajutote, kad jūsų intymumas suvienijo giliau ir leido ragauti Dievo meilės? Kaip jūs tai patiriate šiuo metu?

Lytiškumas santuokoje yra bendrystės, atvirumo ir dovanojimo kalba. Jis neapsiriboja vien malonumu ar vaikų gimdymu, bet išreiškia visą poros meilę. Kaip savo kelyje atrandate pusiausvyrą tarp noro mylėti ir būti mylimam? Kokius konkrečius žingsnius galėtumėte žengti, kad jūsų lytiniai santykiai labiau perteiktų ištikimą, švelnią ir vaisingą Dievo meilę?

Ar sugebame nuoširdžiai ir pagarbiai kalbėti apie savo jausmų ir lytinį gyvenimą, apie savo troškimus, sunkumus ar nuovargį, be baimės ir priekaištų? Kokius vaisius matome, kai tai darome su tikėjimu? Ką atradome ar iš naujo atrandame apie tai, kaip išreiškiame savo meilę lytiniuose santykiuose?

Susitikimas

Tai apmąstyti prieš bendrąjį pasidalijimą

Bendrasis pasidalijimas yra išskirtinė proga pasidalinti tuo, kaip Viešpats pasirodo žmogiškojoje meilėje, švelnume ir mūsų porų bendrystėje. Giesmių giesmė mums primena, kad per tikrą, žmogišką ir jausminę meilę mums gali apsieikšti ir kalbėti Dievas. Todėl dalydamiesi savo patirtimi galime sutelkti dėmesį į šio mėnesio akimirkas, kai savo žmogiškojoje meilėje pajutome Dievo buvimą.

Keletas gairių

Siūlome keletą gairių, kurios gali padėti Dievui pakeisti mūsų gyvenimus ir santykius.

Giesmių giesmė kviečia mus iš naujo atrasti žmogiškąją meilę kaip erdvę, kurioje apsieiškia Dievas. Per Dievo žodį, maldą, dialogą ir mažus įsipareigojimus gyvenime mes mokomės puoselėti „meilės liepsną“, kurią Viešpats uždegė mūsų santuokoje.

Giesmių giesmė yra meilės Žodis, Dievo skiriamas mums, idant parodytų savo švelnumą per žmogiškąją troškimo, grožio ir bendrystės kalbą. Klausantis Dievo žodžio mums lengviau pažvelgti į savo sutuoktinį ar sutuoktinę nauju žvilgsniu, su dėkingumu ir tikėjimu, atrandant kitame dovaną ir paslaptį. Kaip Dievo žodžio klausymasis padėjo mums išgryninti savo požiūrį į meilę, kūną ir lytiškumą?

Per sutuoktinių maldą žmogiškoji meilė, su savo švelnumu ir troškimu, gali tapti malda, jei ją aukojame Dievui. Sutuoktinių maldoje atiduodame savo jausmų gyvenimą, džiaugsmus ir silpnybes, leisdami Šventajai Dvasiai atnaujinti mūsų sąjungą. Kviečiame jus šį mėnesį užbaigti savo sutuoktinių maldą kartu meldžiantis: „Dėk mane kaip antspaudą ant savo širdies“ (Gg 8, 6), prašant Viešpatį sustiprinti jūsų ryšį ir išmokyti mylėti ištikimai.

Gyvenimo taisyklė, suvokiama kaip mažas konkretus žingsnis, kuris mums padeda... gali tapti sąmoningesniu švelnumo gestu, maloniu žodžiu vietoj priekaišto, laiku, skirtu tik dviese pasidalinti, arba įsipareigojimu ištikimiau melstis kartu. Svarbu ne daryti daugiau dalykų, bet gyventi su didesne meile.

Malda

Viešpats Giesmių giesmėje mus ragina (2, 10–12):

„Kelkis, mano meile, mano gražioji, eikš!

Juk žiema jau pasibaigė,

lietūs praėjo ir nuščiuvo.

Žemė nuberta žiedais...”

Kaip gamta pavasarį atbunda, taip ir mūsų meilė kasdien turi atsinaujinti. Poros gyvenime pasitaiko žiemų – nuovargio, rutinos ar atsitolinimo laikotarpių, – tačiau Dievas kviečia mus pakilti ir vėl išeiti pasitikti vienas kito su ta pačia pradžios aistra, su brandžiu švelnumu, kuris moka atleisti, laukti ir džiaugtis.

Prašykime Viešpaties malonės, kad savo santuokoje vėl atrastume grožį ir džiaugsmą mylėti vienas kitą taip, kaip Jis mus myli: laisva, ištikima, vaisinga ir vilties kupina meile. Tegul mūsų kūnai, žodžiai ir veiksmai atspindi Jo kuriančią meilę, kuri yra bendrystės ir šlovinimo šaltinis.

Galime melstis garsiai, pasinaudodami paprastais žodžiais, pavyzdžiui:

- „Ačiū Tau, Viešpatie, už meilę, kuri mus vienija, ir už Tavo buvimą, kuris ją daro vaisingą ir ištikimą.“
- „Prašau Tave, Viešpatie, atnaujinti mumyse džiaugsmą žiūrėti vienas į kitą su meile, kaip pradžioje, ir atrasti Tave kasdieniame gyvenime.“
- „Aš aukoju Tau, Viešpatie, mūsų santuokinį gyvenimą: padaryk mūsų meilę matomu Tavo švelnumo ženklu pasaulyje.“

Meldžiamės visi kartu:

„Viešpatie Jėzau, Sužadėtinai ir Drauge, kuris per žmogiškąją meilę atskleidė savo meilę, paversk mūsų santuoką sodu, kuriame žydi švelnumas, ištikimybė ir džiaugsmas. Mokyk mus mylėti vienas kitą kantriai ir dosnia meile, nepamiršti mažų veiksmų, kurie stiprina mūsų sąjungą, ir atpažinti kituose Tavo mylintį ir artimą veidą. Tegul Tavo Dvasia atnaujina mumyse aistrą ir švelnumą, kad būtume liudytojai, jog tikroji meilė neišblėsta ir neišsenka, nes „meilė stipri kaip mirtis“ (Gg 8, 6). Amen.“

Baigiame malda „Tėve mūsų“.

Pasidalijimas išvalgomis apie temą

Ši mėnesį Giesmių giesmė mus pakvietė iš naujo atrasti žmogiškosios meilės grožį visais jos aspektais: dvasiniu, jausminiu ir kūnišku. Dievo akyse lytiškumas nėra tabu ar profaniškas dalykas, bet šventa kalba, išreiškianti visišką dviejų mylinčių žmonių atsidadimą. Šis apmąstymų ir maldos laikas galbūt

padėjo mums atpažinti tuos mūsų santuokinio gyvenimo aspektus, kuriuos reikia atnaujinti, sutaisyti ar su dėkingumu švęsti.

Siūlome keletą klausimų, kuriais galėtumėte pasidalinti remdamiesi mėnesio patirtimi:

- Giesmių giesmė mums parodo meilę, kuri ieško ir leidžiasi randama. Kaip tai padėjo mums pagilinti artumą, sustiprinti švelnumą ir gilų bendravimą poroje?
 - Lytiškumas yra meilės kalba. Ką atradome ar iš naujo atrandame apie tai, kaip per lytiškumą išreikšti savo meilę? Koks šio skyriaus aspektas padėjo suderinti tikėjimą ir kūniškumą, žmogiškąją meilę ir meilę Dievui?
 - Sutuoiktinių meilė yra pašaukta būti vaisinga. Ar ši tema padėjo mums atpažinti mūsų meilės vaisingumą, neapsiribojant biologiniu vaisingumu? Kokių mastų? Kaip galime labiau atsiverti dvasiniam vaisingumui, keičiančiam mūsų aplinką? Ar pastebėjote konkretų kvietimą, kaip būtų galima geriau rūpintis bendryste savo santuokoje? Per pagarbą, švelnumą, gebėjimą išklausyti, troškimus ar atvirumą gyvybei?
- * Rekomenduojama prieš susitikimą būti perskaičius visą Giesmių giesmę. Nekalbame apie išsamų egzegetinį tyrimą, bet apie maldingą ir asmeninį skaitymą, leidžiant tekstui rezonuoti su savo meilės, sandoros ir troškimo patirtimi.

6 skyrius – Šeima – Karalystės širdis

„Kiekvienas, kas tik vykdo mano dangiškojo Tėvo valią,
yra man ir brolis, ir sesuo, ir motina“ (Mt 12, 50)

Tikslai

- Evangelijose iš naujo atrasti *šeiminį* Dievo veidą.
- Suprasti, kaip Jėzus iš naujo apibrėžia šeimos vaidmenį; Marijoje bei Juozape atpažinti pavyzdžius *šeimos pašaukimui*.
- Mokyti gyventi šeimoje kaip namų bažnyčioje.

Dievo žodžio skaitymas

Skaitinys iš evangelijos pagal Luką (2, 39–52)

„Atlikę visa, ko reikalavo Viešpaties Įstatymas, jie sugrįžo į Galilėją, į savo miestą Nazaretą. Vaikelis augo ir stiprėjo; jis darėsi pilnas išminties, ir Dievo malonė buvo su juo.

Jo gimdytojai kasmet eidavo į Jeruzalę švęsti Velykų. Kai Jėzui sukako dvylika metų, šventės pročiū jie nuvyko į Jeruzalę. Išskilmėms pasibaigus ir jiems grįžtant atgal, vaikas Jėzus pasiliko Jeruzalėje, bet gimdytojai to nepastebėjo. Manydami jį esant keleivių būryje, jie nuėjo dienos kelią, paskui pradėjo ieškoti jo tarp giminių bei pažįstamų. Nesuradę grįžo jo beieškodami į Jeruzalę.

Pagaliau po trijų dienų rado jį šventykloje, sėdintį tarp mokytojų, besiklausantį jų ir juos beklausinėjantį. Visi, kurie jį girdėjo, stebėjosi jo išmanymu ir atsakymais. Pamatę jį, gimdytojai labai nustebo, ir jo motina jam tarė: „Vaikeli, kam mums taip padarei?! Štai tavo tėvas ir aš su sielvartu ieškome tavęs“. O jis atsakė: „Kam gi manęs ieškojote? Argi nežinojote, kad man reikia būti savo Tėvo reikaluose?“ Bet jie nesuprato jo žodžių.

Jėzus iškeliaavo su jais ir grįžo į Nazaretą. Jis buvo jiems klusnus. Jo motina laikė visus įvykius savo širdyje. O Jėzus augo išmintimi, metais ir *malone* Dievo ir žmonių akyse.“

Komentaras

Ivadas

Peržvelgę Senąjį Testamentą matėme, kaip šeima tampa nematomu siūlu, jungiančiu visą išganymo istoriją. Patriarchų istorijose Dievas pašaukia vyrą ir moterį – Abraomą ir Sarą, – kad iš jų palikuonių padarytų tautą.

Dabar, kai pereiname prie Evangelijų, apreiškimas pasiekia savo pilnatvę: pats Dievas įžengia į žmonių šeimą. Įsikūnijimo paslaptis įvyksta jaukiuose Nazareto namuose, per Marijos „taip“ ir Juozapo paklusnumą. Tai ne atsitiktinumas: tapdamas žmogumi, Dievo Sūnus pasirenka šeimą kaip savo pirmąją šventovę, pirmąją mokyklą ir pirmąją meilės bendruomenę.

Taigi Nazareto šeima tampa viso Senojo Testamento sinteze ir išpildymu: namais, kuriuose gyvena Dievas, kur Jo Žodis tampa kūnu, kur Sandora atnaujinama kasdienio gyvenimo tyloje. Ten Jėzus auga, mokosi Dievą vadinti *Abba* (tėvu, tėčiu), patiria žmogiškąją meilę ir ruošiasi pasauliui atskleisti Tėvo veidą.

Evangelijose Jėzaus požiūris į šeimą yra netikėtas ir naujas. Jis jos neidealizuoja, bet ir neneigia. Jis ją apvalo, atveria, išplečia. Jėzus priima savo meto šeimos realybę – su šviesiomis ir tamsiomis pusėmis, – bet ją iš vidaus apšviečia Karalystės tiesa. Priešingai ribojančiai sampratai, grindžiamai kraujo ryšiais, garbe ar įstatymu, Jėzus parodo šeimą, paremtą Dievo žodžio klausymu ir Jo valios vykdymu (Mk 3, 35).

Tokiu būdu šeima tampa ne tik aplinka, *į kurią gimstame*, bet ir erdvė, kurioje mokomės mylėti ir tarnauti kaip to paties Tėvo sūnūs ir dukros.

Evangelijos mums parodo, kaip *Jėzus gyvena ir veikia šeimoje: jis gyvena Nazarete, dalyvauja vestuvėse ir puotose, eina į ligonių ir nusidėjėlių namus, guodžia verkiančias motinas, grąžina vaikus tėvams, sutaiko brolius. Savo kasdieniais veiksmais Jėzus grąžina šeimai jos pradinį orumą: būti susitikimo su Dievu, švelnumo ir susitaikymo vieta.*

Šiuo aspektu Evangelijos atsiskleidžia kaip tikra šeimos Evangelija. Nazareto namai, Betanijos namai, Zachiejaus stalas, vestuvės Kanoje, Najino našlė, palyginimas apie sūnų palaidūną, Jėzaus priimti ir palaiminti vaikai... visa tai yra to paties slėpinio veidai: Dievas nori gyventi tarp mūsų kaip šeimoje, kaip regimas Dievo Karalystės ženklas.

Šeimos aplinka Jėzaus laikais

Jėzus gimė ir užaugo metu, kai vyko dideli socialiniai, ekonominiai ir religiniai pokyčiai.

Po Hasmonėjų valdymo atėjo romėnai, o su jais – gili ekonominė ir politinė krizė. Prie nestabilumo prisidėjo stichinės nelaimės, badas ir nelygybė, dėl kurių susiformavo visuomenė iš trijų pagrindinių šeimų grupių:

- 10 % turtingų, didelių šeimų, turinčių valdžią ir tarnų.
- Dauguma (75 %) – paprastos šeimos, valstiečių ar amatininkų, gyvenančios moliniuose namuose, su bendrais kiemais ir minimaliais ištekiais.
- 15 % socialiai atskirtųjų: vergai, ligoniai, našlės, našlaičiai, neturtingieji... be namų ir šeimos.

Jėzus gyveno tarp vargšų ir socialiai atskirtųjų, ir būtent su jais buvo artimiausias.

Pasaulis laukė Dievo įsikišimo, išgelbėjimo „iš aukštybių“. Būtent šioje apokaliptinės vilties ir žmogiško pažeidžiamumo aplinkoje glūdi Jėzaus žinia.

Jėzaus šeiminė patirtis

Jėzus pažino šeimos džiaugsmą ir skausmą. Jis gyveno Nazarete, paprastuose namuose, kur išmoko meilės ir tikėjimo. Jį *stipriai paveikė* santykiai su Marija ir Juozapu: šiuose namuose jis išmoko, ką reiškia Dievą vadinti *Abba*, Tėvu. Tačiau jis patyrė ir šeimą *aplankančias* kančias: tikėtiną Juozapo mirtį, tėvų sielvartą, savo misijos vieatvę.

Todėl Jėzus supranta suirusių šeimų skausmą ir švelniai priartėja prie kenčiančių. Jo žvilgsnis į šeimą nemoralizuoja. Jėzus įeina į namus ne tam, kad kontroliuotų šeimų gyvenimą, bet tam, kad išgydytų juos iš vidaus. Kafarnaume jis pagydo Petro uošvę (Mk 1, 29–31), Najine jis gražina našlei sūnų (Lk 7, 11–17), Betanijoje jis džiaugiasi Mortos, Marijos ir Lozoriaus draugyste (Jn 11). Visi jo veiksmai atkuria šeimos gyvenimą: jis gydo kūną, bet taip pat sielos ir santykių žaizdas.

Jo žodis ir buvimas atkuria tai, kas buvo sugriauta: įkvepia atleidimą tarp brolių, susitaikymą tarp tėvų ir vaikų, viltį tiems, kurie prarado savuosius. Kaip pranašauja Malachijas (Mal 3, 24): „Jis atvers tėvų širdis vaikams ir vaikų širdis tėvams.“ Jėzus išpildo šį pažadą.

Jėzus taip pat išlaisvina šeimą iš kultūrinių pančių... kad ji nustotų būti uždarą ar į save orientuota ir taptų atvira, įtraukianti ir užjaučianti.

Jis taip pat žiūri į šeimą kaip į Karalystės sėklą, kuriai skirta atspindėti Dievo bendrystę. Savo žodžiais ir veiksmais Jis kviečia kurti santykius, pagrįstus ne kraujo ryšiais ar nuopelnais, bet Dievo žodžio klausymu ir Tėvo valios vykdymu (Mk 3, 31–35). Taip jis praplečia šeimos akiratį: nuo Nazareto namų iki didžiosios Dievo vaikų šeimos – Bažnyčios.

Jėzus suteikia orumą šeimos nariams

Tėvas

Šventojo Juozapo asmuo šeimai – ištikimybės, pasitikėjimo ir tylaus atsidavimo pavyzdys. Tėviška širdimi – kaip apibūdina popiežius Pranciškus apaštališkajame laiške *Patris corde* („Tėvo širdimi“) – Juozapas moko, kad būti autoritetu reiškia ne viešpatauti, o tarnauti. Jo tėvystė yra kūrybinga ir atsakinga: jis priima Marijos ir Kūdikio paslaptį su paklusniu tikėjimu, išlaiko viltį susidūręs su sunkumais ir ieško naujų kelių, kai, atrodo, nėra išeities. Taip jis atskleidžia, kad šeimos gyvenime svarbiausia yra ne sėkmė ar kontrolė, bet ištikimybė Dievo suteiktai ir patikėtai meilei.

Tuo pačiu metu Juozapas yra švelnumo saugotojas ir įžvalgos meistras. Jo tylą kupina klausymosi ir maldos; jo jėga – švelnumo audinys. Iš jo mes mokomės, kad kiekviena šeima gali būti „Nazaretas“: vieta, kur Dievas gyvena paprastume, kasdieniame darbe ir tyliuose meilės gestuose. Šventasis Juozapas, teisus ir Dvasiai paklusnus vyras, ir toliau rodo šiandienos šeimoms pasitikėjimo, tarpusavio globos ir kasdieniame gyvenime įkūnijamo tikėjimo kelią.

Motina

Marija – motiniškas tikėjimo veidas. Ji šeimai parodo, kad būti motina reiškia ne tik suteikti gyvenimą biologine prasme, bet ir priimti kito žmogaus paslaptį bei palydėti su ištikima ir vilties kupina meile. Marija pradėjo Jėzų kūnė, bet pirma ėjo tikėjimas: jos motinystė kyla iš Dievo žodžio klausymo, jo saugojimo ir įgyvendinimo. Todėl ji yra pavyzdys visoms motinoms ir tikinčiųjų bendruomenėms: ji moko gimdyti Kristų istorijos tėkmėje ir būti gyvenimo pusėje, kai viskas atrodo neaišku.

Iš jos motinystės taip pat mokomės užuojautos bei stiprybės. Marija auklėja Nazareto tyloje, lydi Kryžiaus keliu ir lieka šalia gyvenimo, kuris atgimsta

Prisikėlime. Ji saugo ne tam, kad sulaikytų, bet tam, kad išlaisvintų; ne tam, kad turėtų, bet tam, kad patikėtų. Iš jos šeima mokosi, kad tikra meilė neapriboja, bet paskatina; nebijo skausmo, bet paverčia jį viltimi. Taigi Marija yra motinos prototipas ir Bažnyčios simbolis, ta, kuri gimdo ir rūpinasi, ta, kuri palaiko savo vaikų tikėjimą ir siunčia juos į pasaulį gyventi pagal Evangeliją.

Vaikai

Šventojoje Šeimoje Jėzus atskleidžia didžiulę vaikų vertę. Kultūroje, kurioje mažiesiems beveik nebuvo skiriama dėmesio, Jis juos pastebi, laimina ir apkabina. Nazareto namuose Amžinasis Sūnus mokosi būti žmogaus sūnumi, augti paklusnumu, laisve ir išmintimi. Vaikai nėra tėvų nuosavybė ar projektas, bet Dievo patikėta dovana, Jo švelnumo veidrodis ir ateities pažadas. Jėzus, sakydamas, kad „tokie kaip jie regės Dievo Karalystę“, primena mums, kad vaikai moko suaugusiuosius Evangelijos kelio: pasitikėjimo, kuris atsiduoda, džiaugsmo, kuris atsinaujina, paprastumo, kuris priima. Kiekvienoje šeimoje vaikai padeda išlaikyti gyvą viltį ir išgryninti meilę, nes savo buvimu jie verčia tėvus išeiti iš savęs ir atsiverti gyvenimo dovanai. Taigi, vaikas iš Nazareto ir kiekvienos šeimos vaikai yra gyvas priminimas, kad Karalystė priklauso tiems, kurie moka ją priimti nuolankia širdimi.

Jėzus iš naujo apibrėžia šeimos prasmę

Iš pirmo žvilgsnio kai kurie Jėzaus žodžiai gali atrodyti griežti ar net gluminantys: „Kas myli tėvą ar motiną labiau negu mane – nevertas manęs“ (Mt 10, 37); „Palik mirusiems laidoti savo numirėlius!“ (Lk 9, 60). Tačiau jis kalba ne apie šeimos atmetimą, o ragina ją išlaisvinti iš valdžios sutelkimo vienos rankose. Jėzus nesunaikina šeimos ryšio: jis jį apvalo, sutvarko ir atveria Dievo meilei. Tik Tėvas gali užimti egzistencijos centrą; visa kita – įskaitant šeimą – suprantama per Jį ir atsižvelgiant į Jį.

Nazarete Jėzus patyrė kasdienį šeimos grožį: „Jėzus augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse“ (Lk 2, 52). Ten jis išmoko paklusnumo ir švelnumo, darbo ir tylaus atsidavimo. Tačiau Jo misija neapsiribojo vien tik giminytės ryšiais: Jis sukūrė naują šeimą tų, kurie „klausosi Dievo žodžio ir jį vykdo“ (Lk 8, 21; plg. Mk 3, 35).

Jėzus nenutraukia šeimos ryšių, bet jis atnauja juos remdamasis Evangelija. Jis gina santuokinę ištikimybę (Mt 19, 3–9) ne kaip griežtą normą, bet

kaip tikros bendrystės išraišką, gerbiančią abiejų, ypač moters, orumą, kuri jo laikais taip dažnai buvo nuvertinama. Jis pamokslauja namuose, valgo su šeimomis, įsijaučia į jų istorijas ir gydo žaizdas. Jis siunčia savo mokinius mokydamas taip pasisveikinti: „Į kuriuos tik namus užeisite, pirmiausia tar- kite: „Ramybė šioms namams““ (Lk 10, 5). Jo tarnystėje namai tampa susiti- kimo, tikėjimo ir misijos vieta.

Jėzaus laikų visuomenėje šeima buvo siejama kraujo ryšiais, paveldėjimu ir garbe. Jėzus siūlo kitą pagrindą: tą pačią vienijančią Dvasią, tą patį pažadą, tą pačią išganymo istoriją. Esame šeima nebe pagal gimimo teisę, bet pagal tikėjimą. „Kiekvienas, kas tik vykdo mano dangiškojo Tėvo valią, yra man ir brolis, ir sesuo, ir motina“ (Mt 12, 50). Dvasios ryšiai peržengia kraujo ryšius ir atveria kelią visuotinei brolystei.

Tokiu būdu šeima tampa priemone, o ne tikslu: išėjimo iš savęs, dovanoji- mosi ir tarnystės Karalystei mokykla. Nazarete mokomasi mylėti; viešajame gyvenime mokomasi tą meilę dalyti. Šeima yra tikrai krikščioniška, jei ugdo laisvus žmones, gebančius mylėti ir tarnauti, jei moko gyventi Dievo akivaiz- doje ir išlikti atviriems pasauliui.

Kaip primena popiežius Pranciškus, „šeimos yra besišypsantis Bažnyčios veidas ir vieta, kur Dievas gyvena su džiaugsmu“ (*Amoris Laetitia*, 1). Sti- prios visuomenės statomos ant stiprių šeimų.

Tėvo Kafarelio žodžiai

„Tačiau Dievas iš vyro ir moters sąjungos tikisi ne tik to, kad ji būtų Kristaus ir Bažnyčios sąjungos atspindys. Jis nori, kad ši sąjunga tarnautų tai kitai są- jungai ir prisidėtų prie jos įgyvendinimo. Taip pat šiuo požiūriu Juozapo ir Marijos sąjunga pranoksta visas kitas. Būtent joje gimsta Kristus ir įžengia į žmonijos istoriją. Būtent joje, kaip savo šaltinyje, prasideda Bažnyčia; ga- liausiai būtent joje Kristus kartu su savo Bažnyčia pradeda begalinį artumą. Taip, Juozapo ir Marijos sąjunga jau yra Bažnyčia, nes ji yra pirmoji žmonių bendruomenė, išgelbėta Kristaus, pirmoji atiduota jo keičiančios meilės vei- kimui nuo pirmosios dienos ir per visus ilgus bendro gyvenimo metus.

Pažvelkime į vyrą ir moterį, kurie ką tik pavakarieniavo su savo jau suaugusiu sūnumi. Jie atidžiai klausosi, kaip jis „aiškino jiems, kas visuose Raštuose apie jį pasakyta“ (plg. Lk 24, 27); kartu jie tyli, garbina Dangaus Tėvą; kartu

jie užtaria visą pasaulį. Tai pati pirmoji Bažnyčia, tai yra Bažnyčios paslaptis, Kristaus ir Bažnyčios vienybės paslaptis. Bet tada buvo regima tai, kur dabar dalyvaujame nematydami: Kristaus buvimas tarp savųjų. Bet tuomet ta gimstanti Bažnyčia buvo visiškai šventa: jos nariai neturėjo jokio ryšio su blogiu – nors Juozapas, kitaip nei Marija, nebuvo apsaugotas nuo gimtosios nuodėmės ir jos pasekmių. Dar geriau, jie buvo visiškai atsidadę malonės srautui, kuris jiems iš anksto tekėjo iš to kryžiaus, link kurio žengė jų sūnus. Juozapo ir Marijos sąjunga krikščionybei – geriausias pavyzdys: Bažnyčia numato, kokia ji turi būti ir ką daryti, stebėdama, kaip Juozapas ir Marija elgėsi su Jėzumi. Ši sąjunga yra pavyzdys ir visoms šeimoms, nes kiekviena krikščioniška šeima, sekdamą Nazareto šeimos pavyzdžiu, turi būti paveikslas, naujas įgyvendinimas, Kristaus ir Bažnyčios sąjungos šventumo apraiška.“

Nr. 123–124, 1965 m. gegužė–rugpjūtis, specialusis numeris.

N'aie pas peur de recevoir Marie, ton épouse.

Klausimai pasiruošti prisėdimui

Evangelijose Nazareto šeima vaizduojama kaip paprasti namai, kuriuose Dievas gyvena kasdienybėje. Marija, Juozapas ir Jėzus gyvena vedami meilės, paklusnumo ir tikėjimo, susidurdami su kasdienio darbo rūpesčiais ir džiaugsmiais. Kaip jūs namuose atrandate Dievo buvimą smulkmenose, kasdienėse užduotyse, vaikų auklėjime, rūpestingame dėmesyje anūkams, nuovargio ar ramybės akimirkose? Kokie konkretūs ženklai padeda jums suprasti, kad ir jūsų namai gali būti Nazaretas, vieta, kur Dievas tampa artimas?

Augdamas Nazarete, Jėzus išmoko mylėti, klausyti, paklusti ir patarnauti. Tačiau Jo misija nuvedė Jį toliau, Jis praplečia šeimos ryšius, kad būtų įtraukti visi, kurie vykdo Tėvo valią (Mk 3, 35). Kaip savo gyvenime patiriate, kad jūsų šeima yra pašaukta atsiverti kitiems, priimti, patarnauti, dalytis? Kokią vietą jūsų kaip poros ir krikščioniškos šeimos gyvenime užima solidarumas, svetingumas ar dalyvavimas bendruomenės gyvenime?

Jėzus ne panaikina šeimą, o ją atnaujina. Jis išlaisvina ją iš savanaudiškumo ir nukreipia link Karalystės. Jis moko, kad šeima nėra uždaras vienetas, bet

meilės mokykla, kuri skatina išeiti iš savęs. Kokius savo šeimos gyvenimo aspektus jums reikia peržiūrėti Evangelijos šviesoje? Ko iš jūsų prašo Viešpats, kad jūsų šeima neatsiskirtų nuo kitų, bet būtų bendrystės ženklas ir namai, atviri Dievo valiai?

Susitikimas

Tai apmąstyti prieš bendrąjį pasidalijimą

Šiame susitikime norime apmąstyti Šventosios Šeimos spinduliuojamą šviesą ir atrasti, kaip Jėzus, Marija ir Juozapas moko mus gyventi pagal Evangeliją savo šeimose: klausantis vieniems kitų, būnant kantriems, atleidžiant ir atsiveriant Dievo valiai.

Dalindamiesi patirtimi, galime sutelkti dėmesį į tai, kaip per šį laikotarpį patyrėme Dievo buvimą savo namuose, džiaugsmo ar sunkumų akimirkomis, ir kaip Nazareto pavyzdys apšviečia mūsų gyvenimą.

Keletas gairių

Pagal mūsų aptariamą temą, kaip siekiai padeda mums gyventi šeimoje, kurioje Dievo Karalystė tampa juntama, ypač kasdieniame ir paprastame gyvenime?

Žvelgdami į Šventosios Šeimos gyvenimą Nazarete, esame sužavėti atradę, kad Dievas nusprendė apsireikšti kasdieniame gyvenime: darbe, paklusnume, lėtuose ir tyliuose augimo procesuose. Jėzus gyvena būdamas klusnus savo tėvams, o Marija viską saugo savo širdyje (Lk 2, 51–52). Nėra jokių ypatingų veiksmų, bet Dievas pripildo viską.

Iš Marijos mokomės, kaip viską saugoti širdyje – atidžiai klausytis Dievo žodžio, net ir tada, kai iki galo nesupranti. Jos širdyje Dievo žodis nėra vertinamas, ji nemėgina jo kontroliuoti, bet priima ir leidžia subręsti laikui bėgant. Taip klausymasis tampa tikėjimu, o tikėjimas – kasdieniu gyvenimu. Kaip šį mėnesį Dievo žodžio klausymasis padėjo mums širdyje saugoti kokią nors mūsų šeimos gyvenimo klausimą? Ar jis padėjo mums labiau vertinti kiekvieno šeimos nario vietą ir orumą?

Per sutuoktinių maldą mes, kaip Marija ir Juozapas, pateikiame Viešpačiui tai, ką patiriame, kas mus džiugina ir kas glumina, neskubėdami visko suprasti. Šį mėnesį kviečiame jus sutuoktinių maldą kaskart užbaigti atiduodant savo šeimą į Tėvo rankas ir prašant malonės išsiklausyti į Jo valią bei ją su pasitikėjimu priimti – kaip tai vyko Nazarete. Ar malda padėjo jums parodyti savo šeimą Tėvui tokią, kokia ji yra, su savo vargais, įtampa ir džiaugsmais? Ar ji padėjo jums pripažinti savo šeimą kaip Dievo dovaną?

Gyvenimo taisyklė gali mums padėti paversti savo namus kasdieniu Nazaretu; tie maži žingsniai, kuriuos galime žengti, pamažu pavers mūsų namus tikra namų Bažnyčia – Dievo meilės sakramentu, atviru Jo valiai ir pasitaraujančiu Karalystei. Ar galėtume šį mėnesį nustatyti sau gyvenimo taisyklę, kuri padėtų konkrečiai prisidėti prie to, ko šiuo metu mūsų šeimoje labiausiai reikia?

Malda

Skirkime laiko pabūti tyloje, kad įžengtume į šeimą Betliejuje, į paprastą vietą, kur Dievas panorėjo gimti, ir leiskimės nušviečiami Jo žodžio.

Skaitinys iš evangelijos pagal Luką (2, 1–7):

„Anomis dienomis išėjo ciesoriaus Augusto įsakymas surašyti visus valstybės gyventojus. Toks pirmasis surašymas buvo padarytas Kvirinui valdant Siriją. Taigi visi keliavo užsirašyti, kiekvienas į savo miestą. Taip pat ir Juozapas ėjo iš Galilėjos miesto Nazareto į Judėją, į Dovydo miestą, vadinamą Betliejumi, nes buvo kilęs iš Dovydo namų ir giminės. Jis turėjo užsirašyti kartu su savo sužadėtine Marija, kuri buvo nėščia. Jiems tenai esant, prisiartinio metas gimdyti, ir ji pagimdė savo pirmgimį sūnų, suvystė jį vystyklais ir paguldė ēdžiose, nes jiems nebuvo vietos užeigoje.“

Skaitovas: „Viešpatie, Tu įžengi į mūsų istoriją tyliai – gyvenimo kelyje, netikrumo akimirkomis, į Tavimi pasitikinčią šeimą.“

Visi: „Padėk mums Tave atpažinti paprastume ir kasdieniame gyvenime.“

Skaitovas: „Juozapas ir Marija neranda vietos, bet jie nesustoja ir nesipriešina: jie priima tikrovę ir eina toliau.“

Visi: „Mokyk mus pasitikėti, kai nesuprantame Tavo kelių.“

Skaitovas: „Jėzus gimsta vargingoje šeimoje, namuose, kuriuose nėra visko, bet kurie siūlo viską.“

Visi: „Padaryk mūsų šeimas vieta, kur Tu galėtum gimti.“

Skaitovas: „Betliejuje šeima tampa pirmąja Bažnyčia, priėmimo, tikėjimo ir vilties vieta pasauliui.“

Visi: „Tegul mūsų namai būna atviri ir tampa Tavo Karalystės ženklu.“

Galime spontaniškai pridėti trumpus prašymus ar padėkas.

Kaip Marija, norime išmokti peržvelgti tai, ką patyrėme, ne su baime, bet su padėka ir šloviniu, todėl, susivieniję su ja ir visais komandos nariais pasaulyje, šlovinkime Viešpatį:

„Mano siela šlovina Viešpatį...“

Pasidalijimas įžvalgomis apie temą

Be abejo, visi esame patyrę šeiminių situacijų arba iš pirmų lūpų girdėjome apie tam tikrų šeimų patirtis, kurios gali atimti drąsą ar motyvaciją, kai savo šeimose stengiamės perduoti tas šviesos, tiesos ir ištikimybės vertybes, kurių laikytis esame pašaukti. Tuo pačiu metu, be abejonės, šias dorybes matome savo artimiausioje aplinkoje. Turėdami galvoje šias dvi situacijas:

- Kokį momentą saugote savo širdyse kaip šeimos patirties lobį, kuriame Kristaus buvimas tapo aiškiai matomas visiems arba kai kuriems jūsų šeimos nariams?
- Ar esate patyrę šeimos akiračio išplėtimo patirtį, kai kiti žmonės, nesusiję su jūsų šeima kraujo ryšiais, jūsų artimiausioje aplinkoje parodė Kristaus meilę?
- Ar manote, kad viena iš jūsų prisimintų patirčių galėtų padėti jūsų pažįstamai šeimai, kuriai šiuo metu reikia šiek tiek vilties?

7 skyrius – Evangelizuojanti šeima

„Paulius [...] visai tavo namuose susirenkančiai bendruomenei“
(Fm 1, 2)

Tikslai

- Iš naujo atrasti Evangeliją apaštalo Pauliaus mokyme apie šeimą.
- Pripažinti šeimą kaip namų Bažnyčią, pirmąją tikėjimo ir meilės bendruomenę.
- Gilinti supratimą apie meilę kaip dovaną, lemiančią visus šeimos santykius.
- Suprasti Pauliaus tekstus apie santuoką, žvelgiant iš abipusės dovanos Kristuje perspektyvos.

Dievo žodžio skaitymas

Skaitinys iš apaštalo Pauliaus pirmojo laiško korintiečiams (13, 1–10)

„Jei kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis,

bet neturėčiau meilės, aš tebūčiau

žvangantis varis ir skambantys cimbolai.

Ir jei turėčiau pranašystės dovaną

ir pažinčiau visas paslaptis ir visą mokslą;

jei turėčiau visą tikėjimą, kad galėčiau net kalnus kilnoti,

tačiau neturėčiau meilės, aš būčiau niekas.

Ir jei išdalyčiau vargšams visa, ką turiu,

jeigu atiduočiau savo kūną sudeginti,

bet neturėčiau meilės, – nieko nelaimėčiau.

Meilė kantri, meilė maloninga, ji nepavydi;

meilė nesididžiuoja ir neišpuiksta.

Ji nesielia netinkamai, neieško savo naudos,

nepasiduoda piktumui, pamiršta, kas buvo bloga,

nesidžiaugia neteisybe,

su džiaugsmu pritaria tiesai.

Ji visa pakelia, visa tiki,

viskuo viliasi ir visa ištveria.

Meilė niekada nesibaigia.

Išnyks pranašystės, paliaus kalbos, baigsis pažinimas. Mūsų pažinimas dalinis ir mūsų pranašystės dalinės. Kai ateis metas tobulumui, pasibaigs, kas netobula.“

Komentaras

Įvadas

Keliaudami per Išganymo istoriją apmąstėme, kaip Dievo Meilė atsiskleidžia ir įsikūnija žmogaus gyvenime: pradedant nuo sukūrimo, kai vyras ir moteris pašaukiami atspindėti Jo paveikslą per bendrystę; sudarant sandorą, kai Dievas įsipareigoja savo tautai kaip ištikimas sutuoktinis; iki meilės pilnatvės Kristuje, kuris atiduoda save už žmoniją ir atnaujina visus žmogiškus santykius.

Taip pat atradome, kad šeima yra ne tik gamtinis reiškiny, bet ir dieviškas pašaukimas, joje Dievo meilė tampa matoma ir įtikinama. Giesmių giesmėje ši žmogiškoji meilė atsiskleidžia kaip erdvė, kurioje apsireiškia Dievas.

Kartu su šventuoju Pauliumi dabar žengiame dar vieną žingsnį: į ankstyvosios Bažnyčios etapą, kur Evangelija pradeda iš vidaus keisti namus ir šeimos santykius. Paulius nerašo išsamių traktatų, tačiau jo laiškuose – gimusiuose konkrečiose bendruomenėse, su šviesiomis pusėmis ir įtampomis – įžvelgiame pamatinę meilės ir šeimos viziją Kristaus šviesoje.

Paulius supranta, kad Evangelija nesunaikina kasdienio gyvenimo, bet jį perkeičia. Jo žinia įsiskverbia į pagrindines senovės pasaulio struktūras – namus, santuoką, santykius tarp tėvų ir vaikų, šeimininkų ir tarnų, – kad jas pripildytų Kristaus Dvasia. Taip šeima, kuri buvo pagrindinė Romos imperijos socialinė ląstelė, palaipsniui tampa „namų Bažnyčia“, kurioje meilės mokomasi kaip dovanos ir tarnystės, o kiekvienas santykis randa savo matą Kristuje.

Apaštalas Paulius

Paulius, diasporos žydas, išugdytas helenistinėje kultūroje ir Romos pilietis, galėjo laisvai keliauti po Viduržemio jūros regiono miestus. Jo akiratis buvo

platus, tačiau širdis liko įsišaknijusi Izraelio tikėjime. Viskas radikaliai pasikeitė, kai jis susitiko su Kristumi kelyje į Damaską: ten jis suprato, kad Nukryžiuotasis, kuris jam iki tol atrodė nelabas, iš tikrųjų yra Mesijas ir Dievo Sūnus. Ši Velykų patirtis atvėrė jo akis ir atnaujino dvasią: jis pradėjo žvelgti į Dievą ne iš Įstatymo perspektyvos, bet iš malonės; jis nebemanė, kad išgelbėjimas yra pelnomas, bet yra nemokama Meilės dovana. Per šį susitikimą jis suvokia, kad Dievo jėga pasireiškia silpnume ir kad kryžius pertvarko visą žmoniškųjų vertybių skalę.

Nuo to laiko jo žvilgsnis į žmoniją tampa visiškai naujas: „Nebėra nei žydo, nei graiko; nebėra nei vergo, nei laisvojo; nebėra nei vyro, nei moters: visi jūs esate viena Kristuje Jėzuje!“ (Gal 3, 28). Šiame teiginyje glūdi jo supratimo apie Bažnyčią, kaip naują visuotinę šeimą, gimusią iš Krikšto ir palaikomą malonės, esmė. Kristuje socialiniai, etniniai ar šeiminiai padalinimai tampa santykiniai, nes atsiranda naujas brolystės tipas: Dievo sūnų ir dukterų brolystė.

Per savo apaštališką misiją, kurios pagrindiniai centrai buvo Korintas ir Efezas, Paulius susidūrė su įvairiapusiška ir susiskaldžiusia visuomene: prekybininkais, filosofais, amatininkais, vergais, įvairios kilmės šeimomis... Toje žmogiškoje mozaikoje Evangelijos apaštalas skelbia Gerąją Naujieną, kuri keičia ne tik tikėjimus, bet ir bendruomenės gyvenimo formas bei šeimos ryšius. Jo pasiūlymas – ne nauja moralė, o Kristuje atnaujinta žmonija. Todėl Paulius siūlo naują perspektyvą „namams“ – to meto socialiniam branduoliui ir visų žmogiškųjų santykių simboliui – namai tampa maža namų Bažnyčia, bendrystės, tarpusavio tarnystės ir tikėjimo perdavimo vieta.

Jo laiškuose, ypač efeziečiams, kolosiečiams, korintiečiams ir filipiečiams, slypi šios vizijos raktai: šeima grindžiama ne tik kraujo ryšiais, bet ir Dvasia; ją valdo ne galios dėsniai, o save dovanojančios meilės logika; ji nesiekia sėkmės ar tobulumo, bet ištikimybės ir bendrystės. Šia prasme Bažnyčia, Kristaus Kūnas, yra didžioji šeima, kurioje kiekviena krikščioniška šeima randa savo prasmę ir misiją: būti Dievo Meilės atspindžiu, susitaikinimo vieta ir kryptimi į Karalystę.

Namai ir šeima – *ecclesia domestica*

Senovės pasaulyje namai (graik. *oikos*) buvo socialinio gyvenimo centras. Tai buvo ne tik privati buveinė, bet ir ekonominis, švietimo bei religinis vietas, kuriame susipynė giminystės, darbo ir tikėjimo ryšiai. *Pater familias* (liet. „šeimos tėvas“) buvo tvarkos garantas ir namuose gerbiamas, turėjo beveik absoliučią valdžią visiems šeimos nariams.

Tad namai buvo imperijos ir graikų-romėnų visuomenės struktūrinis branduolys. Patriarchalinės tvarkos kvestionavimas buvo laikomas grėsme socialinei pusiausvyrai. Tačiau Paulius pasirinko netikėtą kelią: jis neardo namų, bet juos evangelizuoja. Skelbdamas Kristų namuose, jis kasdienio gyvenimo erdvę paverčia teologine vieta, gyva naujosios Dievo tautos ląstele.

Atvykęs į miestą, Paulius savo misijos nepradedą statydamas šventyklas ar steigdamas institucijas, bet ieškodamas namų, atvirų tikėjimui. Juose jis pamokslauja, meldžiasi, švenčia duonos laužymą ir kuria bendruomenes, kurios renkasi Akvilo ir Priskos, Febės, Filemono ar Nymfos namuose. Tai tik keli tų šeiminių ir pirmųjų bendruomenių vadovų pavyzdžiai.

„Jus sveikina Azijos bendrijos. Karštai sveikina Viešpatyje Akvilas ir Priska kartu su bendruomene, kuri renkasi jų namuose“ (1 Kor 16, 19); „Mūsų mylimajam bendradarbiui Filemonui, seseriai Apfijai, mūsų žygių draugui Archipui ir visai tavo namuose susirenkančiai bendruomenei“ (Fm 1, 1–2).

Taip namai tampa Bažnyčia: bendrystės, maldos ir misijos vieta. Susirinkę prie stalo ir klausydamiesi Dievo žodžio, tikintieji patiria naują brolystę, kuri sumenkina socialines hierarchijas ir privilegijas.

Laiškas Filemonui yra tipiškas tokio perkeitimo pavyzdys. Paulius užtaria vergą Onesimą ir prašo jį priimti „nebe kaip vergą, bet kaip mylimą brolių“ (Fm 16). Jis tiesiogiai nepasmerkia vergovės – tame kontekste tai neįmanoma, – bet įveda naują principą, kuris ją iš vidaus panaikina: brolystę Kristuje.

Tokiu būdu namai nustoja būti vien tik galios struktūra ir tampa malonės erdve, kurioje mokomasi gyventi visapuse krikščioniška meile. Šeimos ir

socialiniai santykiai perinterpretuojami Trejybės bendrystės šviesoje: santuokoje, tėvų ir vaikų santykiuose bei broliškame bendravime atsiskleidžia Dievo veidas.

Štai kodėl krikščioniškos šeimos vadinamos namų bažnyčiomis: mažomis bendruomenėmis, kuriose gyvenama tikėjimu, jis švenčiamas ir perduodamas.

Bažnyčia – nauja šeima Kristuje

Pauliaus skelbimas neapsiriboja vien namais kaip socialine vieta, bet atveria platesnius horizontus – krikščionių bendruomenę kaip naująją Dievo šeimą. Priskėlusio Kristaus patirtis padėjo jam suprasti, kad tvirčiausia ryšiai kuriami ne per kraujo giminystę ar laikantis Įstatymo, bet per Dvasią, kuri visus tikinčiuosius padaro broliais ir seserimis. „Vadinasi, jūs jau nebesate ateiviai nei svetimi, bet šventųjų bendrapiliečiai ir Dievo namiškiai“ (Ef 2, 19).

Tad Bažnyčia yra nauja šeiminė tikrovė, kur peržengiami susiskaldymai ir kur mokomasi gyventi bendrystėje. Joje visi tikintieji užima išskirtinę vietą, visus vienija ta pati Dvasia ir visi yra pašaukti statyti Kristaus Kūną.

Savo laiškuose Paulius, kalbėdamas apie bažnytinį gyvenimą, nuolat pasitelkia šeiminius įvaizdžius: broliai ir seserys, sūnūs ir dukros, tikėjimo tėvai... ir pats jis prisistato kaip motina, gimdanti vaikus Evangelijai (žr. Gal 4, 19) arba kaip tėvas, raginantis su švelnumu (žr. 1 Tim 2, 11).

Toks šeimos matmuo nėra nei sentimentalus, nei simbolinis: tai materialus tikėjimo pavidalas. Krikščionių bendruomenė yra „Dievo buveinė Dvasioje“ (Ef 2, 22), kur kiekvienas narys aktyviai dalyvauja bendrame gyvenime ir pasitarnauja kitiems. Joje mokomasi mylėti, atleisti, dalytis turtu ir gyventi tikėjimu pasaulyje.

Šia prasme Bažnyčia yra šeimų šeima, pašaukta būti Dievo Meilės ženklų istorijoje. Kiekviena krikščioniška šeima kasdieniame gyvenime pratęsia ir įkūnija didžiosios bažnytinės šeimos bendrystę. Todėl Paulius ragina: „Taigi jūs, Dievo išrinktieji, šventieji ir numylėtiniai, apsivilkite nuoširdžiu

gailestingumu, gerumu, nuolankumu, romumu ir kantrumu. Būkite vieni kitiems pakantūs ir atleiskite vieni kitiems, jei vienas prieš kitą turite skundą. Kaip Viešpats jums atleido, taip ir jūs atleiskite. Viršum viso šito tebūna meilė, kuri yra tobulumo raištis“ (Kol 3, 12–14).

Būtent čia ir yra krikščionybės nešama naujovė: kasdienis gyvenimas tampa malonės erdve. Šeimos santykiai – vyro ir žmonos, tėvų ir vaikų, brolių ir seserų – virsta vietomis, kuriose patiriama Kristaus meilė. Šia prasme Bažnyčia Pauliui yra didelis namas, kuriame gyvena Dievas, šeima, kurioje visi yra priimami, įskaitant silpniausius ir pažeidžiamiausius.

Šeima ir Bažnyčia: „paklusdami vieni kitiems“ (Ef 5, 21)

Viena iš žinomiausių ir kartu labiausiai klaidingai interpretuojamų apaštalo Pauliaus ištraukų yra ši:

„Jūs, moterys, būkite klusnios savo vyrams, kaip kad Viešpačiui... Jūs, vyrai, mylėkite žmonas, kaip ir Kristus mylėjo Bažnyčią ir atidavė už ją save“ (Ef 5, 22. 25).

Ištrauktas iš istorinio ir teologinio konteksto, šis tekstas šimtmečius buvo naudojamas moters pavaldumo vyrui pateisinti. Tačiau apaštalo ketinimai visiškai kitokie. Norint teisingai suprasti šią ištrauką, reikia ją skaityti nuo eilutės, kuri suteikia prasmę visai ištraukai:

„Paklusdami vieni kitiems dėl Kristaus baimės“ (Ef 5, 21).

Ši eilutė yra teksto prasmės išaiškinimo raktas. Paulius nekalba apie dominavimą, bet apie abipusį santykį ir tarnystę. Jo minimas paklusnumas niekaip nesusijęs su vergišku paklusnumu, bet su meilės nuostata, kai pasitarnaujama kitam sekant Kristų, kuris „atėjo ne kad jam tarnautų, bet pats tarnauti ir savo gyvybės atiduoti kaip išpirkos už daugelį“ (Mk 10, 45).

Apaštalas pasitelkia graikų-romėnų „šeimos kodekso“ kalbą ir kategorijas – patriarchalinį socialinį modelį, kuriame *pater familias* turėjo valdžią žmonai, vaikams ir vergams, – tačiau į jį įveda revoliucinį principą – Kristaus meilę. Jis nesunaikina struktūros, bet ją iš vidaus pakeičia. Vietoj galios primetimo jis siūlo bendrystę; vietoj priverstinio paklusnumo – abipusį atsidavimą.

Taigi, sakydamas „moterys, būkite klusnios savo vyrams“, jis nepatvirtina nelygybės, bet ragina atverti santuokinį ryšį tikėjimui ir bendrystei. O sakydamas: „vyrai, mylėkite savo žmonas, kaip Kristus mylėjo Bažnyčią“, jis iškelia vyrui tais laikais negirdėtą reikalavimą: mylėti iki visiško atsidavimo, iki kryžiaus.

Teksto esmė – ne paklusnumas, o iškeltas meilės pavyzdys: pats Kristus.

Paulius ragina sutuoktinius savo tarpusavio santykiuose atspindėti Kristaus, Sužadėtinio, ir Bažnyčios, Sužadėtinės, paslaptį: dovanai duodamą, švelnią ir vaisingą meilę, kurioje niekas nepiktinaudžiauja galia ir niekas pasyviai nepaklūsta, bet abu atsiduoda laisvai ir iš tikėjimo.

Todėl jis daro išvadą: „Šita paslaptis yra didelė, – aš tai sakau, žvelgdamas į Kristų ir Bažnyčią“ (Ef 5, 32).

Šioje „didelėje paslapyje“ šeima tampa Trejybės bendrystės ikona. Santuoka nėra galios institucija, bet sakramentinis Dievo Meilės ženklas, kur vyras ir žmona, skirtingi, bet vienodai orūs, atsiduoda vienas kitam, kaip Kristus atsiduoda savo Bažnyčiai.

Taip suprantamas Paulius nėra nei moterų nekontroliuojamas, nei konservatorius, bet priešingai, jis skatina esminį virsmą. Jo žinios negalima suprasti kaip ginančios patriarchalines struktūras, bet kaip Evangelijos sėklą, kuri su laiku sudaigina naują žvilgsnį į moterį, vyrą ir jų santykį.

Krikščioniškame abipusio dovanojimosi iš meilės principo, įsaknytame Kristuje, glūdi visokios nelygybės panaikinimo daigai.

Dėl to šio teksto nereikia bijoti, bet skaityti jį įkvėptiems Dvasios: Paulius nenorėjo pasakyti, kad „vienas nurodinėja, o kitas paklūsta“, bet „abu myli vienas kitą taip, kaip Kristus mus mylėjo“.

Ten, kur meilė abipusė ir dalinamai dovanai, klesti tikroji lygybė; ir ten, kur Kristus yra centre, šeima tampa Karalystės sakramentu.

„Meilė visa ištveria“ (1 Kor 13)

Apaštalas Paulius meilės nesutraukia iki jausminės srities. Rašydamas kointiečiams, jis kreipiasi į gyvą, tačiau susiskaldžiusią bendruomenę, kurioje gausu ir dovanų, ir konfliktų. Šiame kontekste jis jiems atskleidžia „prakilnesnį kelią“ (1 Kor 13, 1): meilę kaip veikliąją meilę, agapę, kuria myli Dievas.

Ši meilė nėra moralinių pastangų vaisius, bet Šventosios Dvasios dovana (Rom 5, 5). Tai meilė, kuri „visa pakelia, visa tiki, viskuo viliasi ir visa ištveria“ (1 Kor 13, 7). Tai meilė, kuri neieško sau naudos, nepasiduoda piktumui, pamiršta, kad buvo bloga. Santuokoje ir šeimoje tokia meilė yra konkretus krikščioniškos meilės veidas: kantrybė sunkiu metu, džiaugsmas patarnaujant, gebėjimas pradėti iš naujo ir atleisti.

Kai Paulius apibūdina šią meilę, jis tai daro galvodamas ne tik apie Bažnyčios bendruomenę, bet ir apie šeimos bendruomenes, namus, kuriuose patiriamos įtampos, žaizdos ir susitaikymo akimirkos. Meilė, kuria Kristus myli Bažnyčią, taip tampa sutuoktinių meilės matu (Ef 5, 25).

Todėl Pauliui meilė yra visų dorybių įgyvendinimas ir įstatymo pilnatvė (Rom 13, 8–10). Šeimoje ši meilė išreiškiama labai konkrečiais veiksmais: švelnumu, kuris nežemina, žodžiu, kuris guodžia, kantrybe, kuri palaiko, atleidimu, kuris atkuria. Taip krikščioniški namai tampa maža Dievo Meilės laboratorija, kurioje kiekvienas narys mokosi mylėti „ne žodžiu, bet darbu ir tiesa“ (1 Jn 3, 18).

Tėvo Kafarelio žodžiai

„Baigdamas pateiksiu jums pavyzdį apie šeimą, kuri turėtų būti krikščioniško svetingumo etalonas: Akvilą ir Priską. Šie Korinte įsikūrę žydai audėjai vieną dieną sulaukė vieno savo tautiečio, ieškančio darbo. Sutiko jį įdarbinti, ir naujasis darbininkas netrukus jiems atskleidė savo veidą. Tai buvo Paulius, neseniai atvykęs į didelį, kosmopolitišką ir ištvirtusį uostamiestį. Akvilo ir Priskos darbininkui, svečiui, buvo lemta tapti jų mokytoju ir dvasiniu tėvu. Jo žodžio ir pavyzdžio vedami, jie atsivertė ir atvėrė savo namus didžiojo

miesto naujakuriams. Kai Paulius nuvyko į Efezą, o vėliau į Romą, jie lydėjo jį. Ir visada dėl to paties tikslo: turėti atvirus namus, kur naujai atsivertusieji jaustųsi kaip namuose, kur būtų švenčiama Eucharistija. Man patinka manyti, kad gili Pauliaus intuicija apie santuokos didybę lėtai brendo per tuos metus, kuriuos jis praleido pas šiuos du sutuoktinius, savo draugus ir bendradarbius. Argi ne jų abipusės meilės veidrodyje jis matė atsispindinčią Kristaus ir Bažnyčios santuoką?

Šiandien, kaip ir prieš dvidešimt amžių, kunigai negali apsieiti be šeimų pagalbos: kunigas – tai Kristus, kuris eina pasitikti žmonių, kad perduotų jiems Viešpaties žinią; šeima – tai Bažnyčia, kuri priima į savo glėbį tuos, kuriuos misionieriškas žodis atvedė pas Dievą, idant juos apsaugotų, pamaitintų ir pradžiugintų.“

L'Anneau d'Or, Nr. 111–112, *Le mariage, ce grand sacrement*, 1963 m. gegužė–rugpjūtis, p. 275–287, *Aquila y Priscila*.

Klausimai pasiruošti prisėdimui

Pirmieji krikščionys rinkdavosi namuose melstis, dalytis gyvenimu ir švęsti tikėjimą. Apaštalas Paulius kalba apie „Bažnyčią, kuri susirenka tavo namuose“ kaip apie gyvą realybę. Kaip jūsų namai yra tikėjimo erdvė? Kaip jūs šeimoje gyvenate malda, Dievo žodžiu ir praktikuojate svetingumą? Kokie konkretūs veiksmai galėtų padėti jūsų namams tapti panašesniais į tas pirmąsias namų bažnyčias, kurias pažino Paulius?

Paulius kviečia mus pažvelgti į meilę Kristaus akimis: „Vyrai, mylėkite žmonas, kaip ir Kristus mylėjo Bažnyčią ir atidavė už ją save“ (Ef 5, 25). Čia nekalbama apie viešpatavimą ar paklusimą, bet apie meilę, kuri savanoriškai atsiduoda, kuri kito gerovę laiko svarbesne už savo. Kaip savo santykiuose gyvenate šia meile, kuri save atiduoda, o ne primeta? Kada patyrėte, kad mylėdami kitą tampate panašesni į Kristų? Kokius kasdienius veiksmus galėtumėte puoselėti, kad jūsų meilė būtų labiau tarnystė nei reikalavimas?

Susitikimas

Tai apmąstyti prieš bendrąjį pasidalijimą

Šiame susitikime norime pasisemti įkvėpimo iš apaštalo Pauliaus mokymo ir suvokti, kaip Evangelija iš vidaus keičia šeimos gyvenimą, paverčia namus vieta, kurioje gyvena ir veikia Kristus.

Per šio mėnesio bendrąjį pasidalijimą kviečiame jus pasikalbėti apie tai, kaip nuo ankstesnio komandos susitikimo iki šio momento konkrečiose situacijose pamatėme savo šeimą kaip tikėjimo erdvę? Kaip kantri ir dovanojama meilė, apie kurią kalba Paulius, pasirodė mūsų kasdieniame gyvenime? Kaip priklausymo didžiajai Bažnyčios šeimai patirtis padeda mums žvelgti į šeimos santykius labiau evangeliniu ir viltingu žvilgsniu?

Keletas gairių

Klausydamiesi apaštalo Pauliaus sužinome, kad Evangelija gyvenama ne tik šventykloje, bet ir namuose. Pirmosios krikščionių bendruomenės susiformavo prie šeimos stalo, atviruose namuose, kur buvo meldžiamasi, dalijamasi gyvenimu ir mokomasi mylėti kaip Kristus. Tai padeda mums matyti savo šeimą ne tik kaip privačią erdvę, bet ir kaip mažą namų Bažnyčią, pašauktą kasdieniame gyvenime atskleisti Dievo Meilę. Kas padėjo mums suvokti, kad mūsų šeima yra pašaukta būti namų Bažnyčia ne tuo, ką kalba, bet kaip myli, atleidžia ir priima?

Ši tema kviečia mus atpažinti, remiantis savo patirtimi, kaip Dievo žodžio klausymas palaipsniui formuoja mūsų gyvenimo šeimoje būdą. Kalbama ne apie didelius momentus, bet apie maldą ir paprastą kasdienio Dievo žodžio apmąstymą, apie tai, kaip dalijamės tuo, kas mums suskambėjo sekmadienio skaitiniuose... kad Evangelija apšviestų tai kas mes esame ir kuo gyvename. Kaip ji mus stiprina laikytis santuokinio pašaukimo, labiau pasitikint Šventosios Dvasios veikimu nei savo jėgomis? Ar Evangelija tam tikru būdu padeda mums evangelizavimo pašaukime?

Taigi sutuoktinių malda tampa ypatinga akimirka, kur galima išmokti tos meilės, apie kurią kalba apaštalas Paulius: kantrios, pasiaukojančios, geban-

čios atleisti ir pradėti iš naujo. Kartu meldžiantis, mūsų gyvenimas palaipsniui keičiasi dėka šios meilės, kuri „viskuo tiki, viskuo viliasi ir viską ištveria“ ir kuri paverčia sutuoktinių santykius gyvu Kristaus meilės ženklu.

Savo ruožtu Gyvenimo taisyklė padeda mums šią meilę paversti konkrečiais sprendimais. Tai ne dar vienas reikalavimas, bet paprasta pagalba, kuri kreičia mūsų šeimos gyvenimą link didesnės darnos tarp tikėjimo, kurį išpažįstame, ir to, kaip bendraujame, priimame ir tarnaujame.

Malda

Skirkime laiko tylai, kad pasiruoštume priimti Dievo žodį, kurį apaštalas Paulius skiria bendruomenei ir kuris šiandien skamba mūsų namuose ir šeimose.

Skaitinys iš apaštalo Pauliaus pirmojo laiško korintiečiams (13, 1–10)

„Jei kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis,

bet neturėčiau meilės, aš tebūčiau

žvangantis varis ir skambantys cimbolai.

Ir jei turėčiau pranašystės dovaną

ir pažinčiau visas paslaptis ir visą mokslą;

jei turėčiau visą tikėjimą, kad galėčiau net kalnus kilnoti,

tačiau neturėčiau meilės, aš būčiau niekas.

Ir jei išdalyčiau vargšams visa, ką turiu,

jeigu atiduočiau savo kūną sudeginti,

bet neturėčiau meilės, – nieko nelaimėčiau.

Meilė kantri, meilė maloninga, ji nepavydi;

meilė nesididžiuoja ir neišpuiksta.

Ji nesielgia netinkamai, neieško savo naudos,

nepasiduoda piktumui, pamiršta, kas buvo bloga,

nesidžiaugia neteisybe,

su džiaugsmu pritaria tiesai.

Ji visa pakelia, visa tiki,

viskuo viliasi ir visa ištveria.

Meilė niekada nesibaigia.

Išnyks pranašystės, paliaus kalbos, baigsis pažinimas. Mūsų pažinimas da-

linis ir mūsų pranašystės dalinės. Kai ateis metas tobulumui, pasibaigs, kas netobula.“

Atsižvelgdami į išklaustą Dievo žodį, skirkime akimirką tylai, kad pripažintume: meilė, apie kurią kalba apaštalas Paulius, nėra tik idėja ar tolimas idealas, bet Šventosios Dvasios darbas, kuris įsikūnija mūsų santuokiniame ir šeiminiame gyvenime.

Dėkokime Dievui už įvairius būdus, kaip Jo meilė tapo tikra mūsų poroje ir šeimoje kaip jo malonės mumyse vaisius.

Kiekvienas komandos narys gali pasirinkti padėką, atspindinčią savo patirtį; kadangi tai labai asmeniška, kiekvieną padėką galima kartoti tiek, kiek reikia:

- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už kantrią meilę, kuri mus palaikė laukimo ir sunkumų akimirkomis.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už maloningą meilę, kuri pasirodė paprastais rūpestingumo ir dėmesio veiksmais.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už meilę, kuri nepavydi ir leidžia mums džiaugtis kito gėriu.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už meilę, kuri nesididžiuoja ir neišpuiksta, ir padėjo mums gyventi nuolankiai.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už meilę, kuri neieško sau naudos ir išmokė mus išeiti iš savęs.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už meilę, kuri nepasiduoda piktumui ir atnešė ramybę įtampos akimirkomis.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už meilę, kuri pamiršta, kas buvo bloga, ir tiesia atleidimo kelius.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už meilę, kuri su džiaugsmu pritaria tiesai ir padėjo mums gyventi nuoširdžiai.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už meilę, kuri viską atleidžia, kai patyrėme savo trapumą.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už meilę, kuri visa tiki, ir leido mums vėl pasitikėti.“

- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už meilę, kuri viskuo viliasi, net kai ateitis atrodė neaiški.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, už meilę, kuri visa ištveria ir liko ištikima išbandymų metu.“
- „Dėkojame Tau, Viešpatie, nes ši meilė niekada nepraeina, ir mes žinome, kad ji yra Tavo dovana ir Tavo Dvasios darbas.“

Baigiame malda „Tėve mūsų“

Pasidalijimas įžvalgomis apie temą

„Šia prasme Bažnyčia yra šeimų šeima, pašaukta būti Dievo Meilės ženklų istorijoje. Kiekviena krikščioniška šeima kasdieniame gyvenime pratęsia ir įkūnija didžiosios bažnytinės šeimos bendrystę.“

„Santuokoje ir šeimoje ši meilė yra konkretus krikščioniškosios meilės veidas: kantrybė sunkiomis akimirkomis, džiaugsmas patarnaujant, gebėjimas pradėti iš naujo ir atleisti.“

Šios dvi citatos iš temos galėtų būti šio skyriaus turinio santrauka. Čia kalbama apie bendrystę, džiaugsmą ir gebėjimą atleisti bei atgimti. Apaštalui Pauliui šeimos gyvenimas yra pagrindinė priemonė, norint suprasti Karalystę, nes būtent čia pasireiškia Kristaus meilė.

Tačiau kiekviena šeima turi savo papročius, kultūrą ir savitą būdą rodyti meilę. Ir kiekvieną kartą, kai vyras ir moteris pradeda šeimos kūrimo kelionę, jie įneša savo patirtį, kaip iki šiol patyrė meilę ir kartu tą meilę atnaujina. Ši patirtis gali būti viena iš gražiausių pradedančiųjų sutuoktinių gyvenime arba gali tapti neįveikiama kliūtimi, jei nemokama vienu metu duoti ir gerbti. Kokius prisiminimus turite apie sunkumus, kuriuos įveikėte savo šeimos kūrimo momentais? Kaip sugebėjote pradėti iš naujo ir atleisti? Ar jums padėjo malda ar vienas iš siekių, jei jau buvote Komandų nariai? Gal padėjo giminės ar artimi draugai? Tėvas Kafarelis kalba apie svetingumą, tai buvo vienas iš pirmųjų Steigimo chartijos įpareigojimų. Kokią vietą jūsų namuose užima priėmimas ir svetingumas?

8 skyrius – Tikėjimo perdavimas šeimoje

„Šiuos žodžius [...] įdiek juos savo vaikams“ (Įst 6, 6–7)

Tikslai

- Iš naujo pažvelgti į šeimą kaip pagrindinę aplinką, kurioje perduodamas ir švenčiamas tikėjimas.
- Gyventi šeimos meile kaip konkrečiu Evangelijos išraiškos būdu.
- Mokyti pasitikėti Dievu, pripažįstant, kad tikėjimas yra dovana, kuri skleidžiasi laisvai ir laikui bėgant, nepriklausomai nuo mūsų valios.

Dievo žodžio skaitymas

Skaitinys iš apaštalo Pauliaus antrojo laiško Timotiejui (1, 3–7; 3, 14–17)

„Aš dėkoju Dievui, kuriam tarnauju kaip ir mano protėviai su tyra sąžine, be paliovos tave prisimindamas savo maldose dieną ir naktį. Menu tavo ašaras ir trokštu tave pamatyti, kad sugrįžtų man džiaugsmas. Aš vis prisimenu tavo nuoširdų tikėjimą, kuris pradžioje gyveno tavo senelėje Loidėje, tavo motinoje Eunikėje ir, esu tikras, tebegyvena tavėje.

Todėl tau primenu reikalą atgaivinti Dievo malonės dovaną, suteiktą mano rankų uždėjimu. Dievas gi mums davė ne baimės dvasią, bet galybės, meilės ir protingumo Dvasią.

O tu laikykis to, ką esi išmokęs ir tvirtai įtikėjęs, žinodamas, iš kokių žmonių esi išmokęs. Tu nuo vaikystės pažįsti šventuosius Raštus, galinčius tave pamokyti išganymui per tikėjimą Kristumi Jėzumi. Visas Raštas yra Dievo įkvėptas ir naudingas mokyti, barti, taisyti, auklėti teisumui, kad Dievo žmogus taptų tobulas, pasirengęs kiekvienam geram darbui.“

Komentaras

Įvadas

Visame šiame kelyje mes žingsnis po žingsnio apmąstėme, kaip šeima per-smelkia visą išganyimo istoriją tarsi nematoma gija ir gyva širdis. Nuo pat pradžių Biblija mums atskleidžia, kad žmogaus gyvenimas nesuvokiamas vienvakio: „Negera žmogui būti vienam“ (Pr 2, 18). Vyro ir moters – Dievo paveiklo ir panašumo – bendrystėje atsiskleidžia Kūrėjo, kuris yra meilė ir

bendrystė, slėpinys. Taigi šeima dieviškajame sumanyje yra erdvė, kurioje meilė tampa vaisinga, kurioje gyvenimas priimamas, puoselėjamas ir perduodamas.

Patriarchų istorijoje matome, kad išganymo istorija prasideda namuose, palapinėje, kai iškeliaujama. Dievas pašaukia Abraomą ir Sarą išeiti iš savo žemės, ir per juos paverčia šeimą tautos užuomazga. Iš jų istorijos – kupinos šviesos ir šešėlių, pažadų ir lūkesčių – mes sužinome, kad tikėjimas perduodamas ne tiek per biologinį paveldėjimą, kiek per pasitikėjimą pažadu. Dievo palaiminimas perduodamas iš kartos į kartą, nepaisant visų jų nuodėmių, kaip matėme Izaoko ir Jokūbo pavyzdžiuose, audžiant sanderų tinklą, kuris palaiko tautos viltį.

Vėliau pranašai atskleidžia šios Dievo Meilės aistringą veidą, lygindami ją su vyro ir moters santuokine meile: ištikima, pavydžia meile, kuri nesusitaiko su mylimojo praradimu. Ozėjo, Izaijo ar Ezekelio knygoje Izraelio istorija suvokiama kaip šeimos istorija: Dievas – vyras, jo tauta – neištikima žmona, ir sandora nuolat atnaujinama. Giesmių giesmėje šis vaizdinys pasiekia poetinę viršūnę: žmogiškoji meilė – su savo švelnumu, troškimu, laukimu ir dovanojimusi – tampa dieviškosios Meilės veidrodžiu. Namai ir širdis tampa šventykla, kurioje Dievas leidžiasi randamas.

Evangelijoje apreiškimas pasiekia savo pilnatvę: pats Dievas įžengia į žmonių šeimą. Įsikūnijimo paslaptis skleidžiasi Nazareto namuose, per Marijos „taip“, Juozapo paklusnumą, Sūnaus paslėptąjį gyvenimą. Šeimoje apsigyvena Dievas ir taip žmonija mokosi vadinti Dievą „Tėvu“. Šeima nebėra tik kraujo ryšys, bet bendrystės Dvasioje erdvė, atvira visuotinei meilei.

Su apaštalu Pauliumi žvelgiame dar plačiau. Apaštalas, giliai paveiktas prisikėlusio Kristaus patirties, atranda, kad visa krikščioniškoji egzistencija primena šeimą. Savo laiškuose Paulius kviečia bendruomenes gyventi kaip „Dievo namuose“ (1 Tim 3, 15), pripažinti, kad esame broliai ir seserys Kristuje, mylėti meile, kuri „viską atleidžia, visa tiki, viskuo viliasi ir visa ištveria“ (1 Kor 13, 7). Graikų-romėnų pasaulyje, kur namai buvo socialinio ir religi-

nio gyvenimo centras, Paulius skelbia, kad krikščioniškas namų židinyss gali tapti namų Bažnyčia: maža bendruomene, kurioje Kristus yra Viešpats, kur ryšiai virsta tarnyste, o valdžia – dovanojimusi.

Ir taip mes pasiekiame savo kelionės pabaigą. Peržvelgę kūrimo istoriją, patriarchus, pranašus, sutuoktinių meilę, Nazareto šeimą ir Pauliaus misiją, supratome, kad šeima nėra tik tikėjimo fonas, bet išskirtinė jo perdavimo vieta. Krikščioniška šeima yra pašaukta gyventi pagal Evangeliją, ją perduoti ir liudyti, būti tikėjimo, vilties ir meilės mokykla.

Nuo pat Dievo tautos ištakų tikėjimas buvo perduodamas prie stalo, per šventę, šeimos židinyje: per Paschos šventę vaikai klausdavo, o tėvai pasakodavo apie Dievo stebuklus (plg. Iš 12, 26–27). Ir šiandien kiekviena krikščioniška šeima švenčia savo kasdienę „Velykų šventę“, kai meldžiasi, kai atleidžia, kai išbandymų akivaizdoje puoselėja viltį. Namuose tikėjimo mokomasi ne tiek pamokant, kiek veiksmis, per tylų ištikimybės liudijimą ir meilę, kuri ugdo bei lydi.

Todėl šeima ir toliau lieka Bažnyčios širdis ir pirmoji evangelizacijos mokykla. Ten, kur tėvas ar motina moko vaikus melstis, kur dalijamasi duona ir mokomasi atleisti, kur gyvenimo išbandymų akivaizdoje pasitikima Dievu, ten tikėjimas tampa istorija. Ir net jei kartais šis tikėjimas atrodo užmigęs ar užgesęs, jis lieka gyva sėkla, kurią į širdį pasėjo Dvasia ir kurią ji savo laiku sudaigins.

Šeiminė išganymo istorija

Tikėjimas gimsta ir auga šeimose. Dievas apsireiškia šeimos istorijoje: Abraomo, Saros ir jų palikuonių. Pažadas perduodamas iš kartos į kartą kaip šeimos palaiminimas, neregimas siūlas, susiejantis tėvų ir vaikų tikėjimo patirtis.

Pirmoji tikėjimo mokykla nebuvo sinagoga ar šventykla, bet namai. Čia, kasdieniame gyvenime, tėvai mokė vaikus laiminti, dėkoti Viešpačiui ir Juo pasitikėti. Pakartoto Įstatymo knygoje stipriai pasakoma:

„Paimk į širdį šiuos žodžius, kuriuos tau šiandien įsakau. Įdiek juos savo

vaikams. Kartok juos, kai esi namie ir kai keliauji, kai guliesi ir kai keliesi“ (Įst 6, 6–7).

Tikėjimo perdavimas – tai ne tiek idėjų mokymas, kiek dalijimasis gyva patirtimi: prisiminimas to, ką Dievas padarė ir tebedaro. Tikėjimas perduodamas taip pat, kaip ir meilė: užkrečiant, liudijant, būnant arti.

Šeima yra pirmoji vieta, kurioje žmogus mokosi tikėti, nes būtent čia patiriamas pasitikėjimas, ištikimybė ir palaikanti meilė. Neatsitiktinai didieji išganymo istorijos momentai pažymėti šeiminiiais veiksmais: motina, kuri saugo (Mozės motina), tėvas, kuris laimina (Izaokas), sūnus, kuris paklūsta (Samuelis), žmona, kuri pasitiki (Ruta)... Šeimoje mokomasi meilės kalbos, kuri yra ta pati tikėjimo kalba.

Tikėjimo perdavimas yra įsakymas

Tikėjimo perdavimas nėra savanoriška iniciatyva ar pamaldžių tėvų geros valios gestas: tai dieviškas įsakymas, įrašytas pačioje Sandoros šerdyje. „Šema Israel“, hebrajų tautos tikėjimo išpažinimo branduolys, neatsiejamai sujungia Dievo meilę ir jos perdavimą vaikams. „Klausyk“ (hebr. *šema*) nėra pasyvus kvietimas, bet aktyvus raginimas priimti ir įkūnyti Žodį. Išrinktosios tautos širdyje tikėjimas perduodamas įsakymu: „Paimk į širdį šiuos žodžius, kuriuos tau šiandien įsakau. Įdiek juos savo vaikams“ (Įst 6, 6–7).

Penkiaknygėje nurodoma, kad tikėjimo perdavimas nėra atsitiktinis veiksmas ar pedagoginė programa, bet gyvenimo būdas. Tikėjimas perduodamas ne ypatingais momentais, bet kasdieniame gyvenime: „kai esi namie ir kai keliauji, kai guliesi ir kai keliesi“ (Įst 6, 6–7). Jis perduodamas prie stalo, kelyje, prieš miegą ir pabudus. Šeima tampa natūralia aplinka, kurioje kvėpuojama tikėjimu, kur Dievo buvimas persmelkia visą egzistenciją.

Kiekvienos Paschos vakarienės metu sūnaus klausimas – „kuo ši naktis skiriasi nuo kitų?“ – tampa tikėjimo ugdymo šerdimi: sūnus klausia, tėvas pasakoja, ir išganymo istorija atsinaujina. Žydų namai tampa šventykla, stalas – aukuru, o žodis – gyva atmintimi. Namai yra pirmoji tikėjimo šventovė, lopšys, kuriame mokomasi klausytis ir šlovinti Viešpaties Vardą.

Taip augo ir Jėzus „išmintimi, metais ir malone“ (Lk 2, 52). Marija ir Juozapas perdavė savo Sūnui Izraelio tikėjimą, išmokė Jį melstis, skaityti Torą, laikytis šabo liturgijos, tarti kasdienius palaiminimus. Įsikūnijimas įvyko per tikėjimo perdavimą tikinčioje šeimoje: Dievas norėjo išmokyti tikėjimo šeimoje, kad suprastume, jog tikėjimas paveldimas per gyvenimą, o ne tik per mokymą.

Apaštalas Paulius, rašydamas Timotiejui, primena šį paveldą: „Tu nuo vaikystės pažįsti šventuosius Raštus, galinčius tave pamokyti išganymui per tikėjimą Kristumi Jėzumi“ (2 Tim 3, 15). Timotiejus tikėjimą perėmė iš savo motinos Eunikės ir močiutės Loidės (2 Tim 1, 5): trys kartos, suvienytos to paties tikėjimo. Taip tikėjimas perduodamas iš širdies į širdį: ne mokymu, bet užkrečiant, kaip liepsna, kuri užsidega nuo kitos.

Vatikano II-asis Susirinkimas perėmė šią įžvalgą, pavadindamas šeimą „namų Bažnyčia“ (*Lumen gentium* 11). Joje tėvai yra pirmieji tikėjimo skelbėjai, pašaukti skelbti Evangeliją savo žodžiu ir gyvenimu. Jie ne įgalioti katechetai, bet liudytojai pagal pašaukimą. Jų tarpusavio meilėje ir kasdienėje ištikimybėje atsiskleidžia Kristaus meilė savo Bažnyčiai (plg. Ef 5, 25–33).

Tad tikėjimo perdavimas – tai ne tik kalbėjimas vaikams apie Dievą, bet ir Dievo parodymas jiems tėvų gyvenime: bendroje maldoje, paprašytame atleidime, kartu švenčiamoje Eucharistijoje, rūpestingume vargšams, tarnystės džiaugsmu. Tikinti šeima evangelizuoja, gyvendama nuosekliai. „Negali perduoti to, kuo pats negyveni“, ir tik įkūnytas tikėjimas įtikina.

Krikščioniškiems namams, kaip ir žydų namams, reikalingi matomi ženklai: atversta Biblija, kryžius, maldos kampelis, Advento vainikas, prakartėlė... Ženklai kreipia žvilgsnį ir pažadina atmintį. Pasaulyje, kuris pamiršta, ženklai yra Sandomos priminimai: jie kalba, kai širdis tyli.

Malda namuose: vienybės šaltinis ir gyvenimo mokykla

Šeimos malda yra tikėjimo perdavimo siela. Nepakanka tik kartu eiti į sekmadienio Mišias; būtina, kad tikėjimas būtų jaučiamas kasdieniame šeimos gyvenime, ten, kur dalijamasi duona, kur diskutuojama, juokiamasi ar

verkiama. Malda namuose pašventina laiką ir paprastus veiksmus bei paverčia dieną liturgija.

Jau nuo pirmųjų krikščioniškų bendruomenių tikėjimas buvo gyvenamas namuose: „savo namuose tai vienur, tai kitur laužydavo duoną, su džiugia ir tauria širdimi drauge vaišindavosi“ (Apd 2, 46). Šios *domus Ecclesiae* buvo Bažnyčios užuomazga: evangelizacija gimė namuose. Moteris ten atliko esminį vaidmenį – kaip Marija, Lidiya ar Priska – priimdama bendruomenę ir remdama tikėjimą iš namų jaukumo.

Maldos šeimoje reikalauja pastovumo, kūrybiškumo ir kantrybės: „Tėve mūsų“ prieš miegą, sekmadienio Evangelijos skaitymas, uždegta žvakė Advento metu, palaiminimas prieš valgį. Tai nedideli veiksmai, tačiau jie turi sakramentinę galią: jie moko, kad Dievas gyvena tarp mūsų. Malda neatsiranda savaime – ji yra paveldima, jos išmokstama iš tėvų lūpų, kaip kad žydų vaikas užmigdamas mokydavosi „Šema“.

Perduoti tikėjimą – tai galiausiai gimdyti Dvasioje, kaip Marija pagimdė Dievo Žodį. Ji, tikėjimo Motina, ir Juozapas, jos sargas, yra pavyzdžiai ir bendrakeleiviai. Nazarete Dievo žodis tapo kasdieniu gyvenimu; būtent ten Jėzus išmoko melstis, dirbti, mylėti.

„Viena karta girs kitai tavo darbus ir skelbs tavo galybę“ (Ps 145, 4).

Tačiau tikėjimas neperduodamas kaip žmogiškasis palikimas ir nėra priimamas kaip pareiga. Tikėjimas yra dovana, malonė, kurią tik Dievas gali pažadinti širdyje. Tėvai yra tikėjimo tarpininkai, o ne savo vaikų tikėjimo savininkai. Jie gali sėti, laistyti ir lydėti, bet augina Dievas (plg. 1 Kor 3, 6).

Kai ateina paauglystė, atmetimo ar abejonių akimirkos, nereikia prarasti vilties. Kantri meilė tyliai išlaiko tikėjimą gyvą. „Meilė viską atleidžia, viskuo viliasi, visa ištveria“ (1 Kor 13, 7). Tikėjimo perdavimas yra lėtas, kartais skausmingas, bet vaisingas: „Aš sodinau, Apolas laistė, bet augino Dievas“ (1 Kor 3, 6).

Todėl, kai vaikai nutolsta nuo tikėjimo ar gyvena be jo, nėra kaltės jausmo, o tik viltis. Vaikystėje pasėta sėkla – žodis, veiksmas, bendra malda – lieka gyva širdyje, net jei jos nematome. Dvasia veikia laike ir kiekvieno žmogaus gyvenimo kelyje, net ir tų, kurie atrodo nutolę.

Perduoti tikėjimą reiškia mylėti be sąlygų, kaip sūnaus palaidūno tėvas (Lk 15): laukti, pasitikėti, visada priimti. Pergalė priklauso ne tam, kuris teisus, bet tam, kuris labiausiai myli. Ši kantri ir ištikima meilė savaime yra geriausia katechezė ir giliausias tikėjimo išpažinimas.

Tėvo Kafarelio žodžiai

„Netrukus pora tampa šeima. Taigi sutuoktinių malda visiškai natūraliai išsiplečia į šeimos maldą. Nesakau, kad ji išnyksta šeimos maldos naudai, bet kad ji išsiplečia. (...)

Visų pirma, šeimos maldoje turi būti skirta daug vietos Dievo žodžiui. (...) Tačiau su sąlyga, kad šis skaitinys nebūtų pasirinktas atsitiktinai. Išgirdus Dievą, kuris kalba Biblijoje, reikia Jam atsakyti; bet prieš tai reikia įsileisti Dievo žodį. Tam reikia tylos. Ypač svarbu išmokti kartu tylėti Dievo akivaizdoje. (...) Tačiau būtų klaida pamiršti melstis garsiai. (...) Paprastai vaikai mėgsta paruošti intencijas, taip jie aktyviai įsitraukia į maldą. Jie labai vertina tėvų ir motinų patikėtas intencijas, ypač kai jos šeimos maldoje atskleidžia didžiuosius pasaulinius Bažnyčios rūpesčius. Pridurkime, kad tėvai taip įgyja išskirtinę galimybę geriau suprasti savo vaikų sielą.

Galiausiai, asmeninė malda balsu pasirodo esanti puiki priemonė mokyti vaikus kalbėtis su Dievu. Vaikai, kurie girdi tik iš anksto parengtas maldas, neugdys vaikiškos sielos spontaniškumo kreiptis į savo Tėvą, bet jei tėvai taip melsis jų akivaizdoje, labai greitai jie patys bandys kalbėtis su Dievu per šeimos maldą, o vėliau – ir savo asmeninėje maldoje. Šios įvairios maldos dalys gali vykti viena po kitos per palyginti trumpą laiką. „Maldos turi būti trumpos, ne ilgesnės kaip dešimt minučių, gyvos, paprastos ir įvairios“, – pastebi viena šeima. Dėl tos pačios priežasties apie šeimos maldos sunkumus kalbėsime tik labai trumpai. Tačiau jie yra labai realūs ir jų negalima ignoruoti. Vienas jų, – kad dalyvauja ir maži, ir dideli vaikai. Liudijimuose dažnai pasikartoja viena pastaba: negalima taikytis tik prie mažiausiųjų, jei nenorime, kad vyresnieji prarastų susidomėjimą malda.

Kitos priežastys susijusios su paauglių psichologija. Jie dažnai nelabai nori dalyvauti šeimos maldoje. Tai didelis menas, kurį įvaldžiusios kai kurios šeimos, – pasiekti, kad vaikai liktų ištikimi bendrai maldai iki tol, kol išeis iš namų. Beje, kai vaikai atsisako šios maldos, tai nebūtinai tėvų kaltė, taip pat ne visada ir vaikų.“

L'Anneau d'Or, 111–112, 1963 m. gegužė-rugpjūtis. La prière en famille.

Klausimai pasiruošti prisėdimui

Tikėjimo perdavimas – tai ne tiek mokymas apie Dievą, kiek gyvenimas taip, kad Dievą būtų galima atrasti kasdieniame gyvenime.

Žvelgiant į jūsų santuokinį ir šeimos gyvenimą, kokią vietą tikėjimas iš tiesų užima jūsų kasdienybėje? Ar jis įsilieja į jį natūraliai, ar prisimename tik reikalingais momentais?

Kokiais veiksmais, požiūriais ar konkrečiais sprendimais, jūsų manymu, jūsų šeima perduoda tikėjimą, net ir be žodžių? O kur jaučiate, kad yra nesusuderinamumų ar tylos, kuri jums kainuoja?

Kalbant apie jaunąją kartą (vaikai, anūkai, šeimai artimi jaunuoliai...), kokios baimės, abejonės ar pasipriešinimas kyla jūsų viduje, kai kalbate apie Dievą ar siūlote tikėjimo kelią? Kas padeda jums neatsisakyti šios misijos?

Susitikimas

Tai apmąstyti prieš bendrąjį pasidalijimą

Šįkart kviečiame į kitokį pasidalijimą; nekalbėsime apie tai, kas įvyko šį mėnesį, o apie tai, ką patyrėme savo šeimos istorijoje.

Svarbu laikytis pasitikėjimo, o ne kaltės. Tikėjimo perdavimas nėra išmatuojamas rezultatas, tai meilės veiksmas. Jėzus pats mus to mokė palyginime apie sėją: sėjėjas kiekvieną rytą išeina sėti, nekontroliuodamas, kur nukris sėkla ir kokių vaisių ji duos.

Kai kurios sėklos nukrenta pakelėje, ir paukščiai jas nusineša. Taip pat ir mūsų vaikų gyvenime pasirodo „dideli paukščiai“: įtakos, žodžiai, patirtys ar žaizdos, kurios, atrodo, ištrina tai, ką mes su meile pasėjome. Kitos sėklos nukrenta ant akmenuotos žemės: tai paviršutiniško entuziazmo, trapių tikėjimo akimirkos, kurios neturi šaknų ir išnyksta, kai ateina sunkumai. Kitos nukrenta tarp erškėčių: rūpesčiai, nusivylimai, kančios ar konfliktai, kurie užgožia tai, kas atrodė, kad auga.

Tačiau sėjėjas nenustoja sėti. Jis nesirenka dirvos, nesusimena, nekaltina savęs dėl derliaus. Jis kasdien išeina į lauką pasitikėdamas. Kartais, mums net nežinant kaip ir kada, sėkla krenta į gerą dirvą ir duoda vaisių.

Mūsų vaikai ar anūkai, kaip ir mes, visą gyvenimą keliauja per šias dirvas. Perduoti tikėjimą nereiškia garantuoti rezultato, bet likti ištikimiems sėjimo veiksmui: žodžiui, maldai, liudijimui, mylinčiam buvimui. Vaisius mums nepriklauso. Laikas taip pat. Abu priklauso Dievui.

Keletas gairių

Šeima yra pirmoji vieta, kur klausomasi Dievo žodžio, kur mokomasi melstis ir kur kasdieniniai veiksmai moko pasitikėti Dievu. Todėl dabar, dalydamiesi savo patirtimi, esame kviečiami žiūrėti į siekius kaip į konkrečius tikėjimo perdavimo kelius.

Siūlome keletą gairių. Kaip visada, naudokitės jomis tiek, kiek jums naudinga.

Kaip siekiai padeda mums sukurti šeimos atmosferą, kurioje tikėjimas gali būti priimamas ir perduodamas laisvai ir džiaugsmingai?

Kaip šį mėnesį Dievo žodžio klausymas praturtino mūsų asmeninį ir su-tuoktinių tikėjimą, padarė jį gyvesnį ir, tuo pačiu, lengviau perduodamą?

Kaip sutuoktinių malda padeda mums kartu prisiimti atsakomybę už tikėjimo perdavimą – ne kaip naštą, o kaip Dievo patiktą misiją?

Ar per prisėdimą sugebame nuoširdžiai kalbėti apie savo tikėjimą: apie tai, kuo tikime, kuo abejojame, kiek mums kainuoja tikėjimo perdavimas? Kokius vaisius matome, kai tai darome kartu?

Malda

Pabūkime akimirką tyloje, kad stotume Viešpaties akivaizdoje, nuolankiai ir su pasitikėjimu pripažindami tai, ką Jis nuveikė mūsų šeimose per visą šį kelią.

Savo širdyse klausykimės apaštalo Pauliaus žodžių iš jo antrojo laiško Timotejui (2 Tim 1, 3–5):

„Aš dėkoju Dievui, kuriam tarnauju kaip ir mano protėviai su tyra sąžine, be paliovos tave prisimindamas savo maldose dieną ir naktį. [...] Aš vis prisimenu tavo nuoširdų tikėjimą, kuris pradžioje gyveno tavo senelėje Loidėje, tavo motinoje Eunikėje ir, esu tikras, tebegyvena tavyme.“

Tyloje skaitome šią maldą ir kiekvienas iš jos susikuriame savo:

„Viešpatie, prieš Tave atverčiame savo šeimos istoriją su jos šviesiomis ir tamsiomis akimirkomis, su meile pasėtomis sėklomis ir tomis, kurios, atrodo, pakeliui pasimetė. Tu žinai mūsų troškimus, mūsų žaizdas ir taip pat mūsų tylią viltį.

Kaip ir Paulius, norime pradėti nuo padėkos. Ačiū Tau, Viešpatie, už gautą tikėjimą, už žmones, kurie jį mums perdavė – tėvus, senelius, parapiją, komandas, bendruomenes – už paprastus žodžius, kasdienius veiksmus, bendras maldas ir Tavo apgyvendintą tylą.

Mes dėkojame Tau, Viešpatie, nes Tu įdėjai į mūsų šeimas ne baimės, bet stiprybės, meilės ir savikontrolės dvasią.

Dėkojame Tau už paramą, kai abejojame, už palaikymą, kai jaučiamės silpni, už tai, kad padedi mums dirbti net tada, kai nematome vaisių.

Šiandien norime Tau atvesti savo vaikus ir anūkus. Patikime juos Tau tokius, kokie jie yra, su jų keliais, ieškojimais, klausimais ir pasipriešinimais.

Išlaisvink mus nuo kaltės ir nusivylimo; išmokyk mus sėti nesisavinant vaisių, mylėti be sąlygų, laukti nenustatant terminų.

Mes prašome Tave, Viešpatie, padėti mums išlikti tame, ką gavome, rūpintis Dievo žodžiu, kuris gyvena mūsų namuose, leisti Šventajam Raštui toliau ugdyti mūsų širdis ir suteikti išminties gyvenimui.

Padaryk mūsų šeimas namais, kur klausomasi Tavo žodžio, kur malda užima paprastą ir tikrą vietą, kur meilė yra pirmasis Evangelijos skelbimas.“

Kiekvienas gali garsiai pakartoti tą frazę ar frazes iš šios maldos, kurios jam artimiausios.

Baigiame malda „Tėve mūsų“.

Pasidalijimas įžvalgomis apie temą

Mes aptariame vieną iš temų, kuri daugeliui iš mūsų kelia didžiausią skausmą, nes visi esame patyrę „nesėkmę“ perduodami tikėjimą savo vaikams ir anūkams. Tačiau, kaip ką tik perskaitėme, ne mums vertinti rezultata, o iš-tikimai tęsti sėjos darbą. Mūsų vaikai savo gyvenime ugdyt tikėjimą savo, o ne mūsų būdu. Savo laiku, o ne mūsų, ir, be abejo, blogiausia, ką galėtume padaryti, būtų susilpnėti ar pasiduoti. Ištikimybė Jėzaus meilei ir ištikimybė meilei, kurią jaučiame vieni kitiems ir kurią parodėme jiems, bus geriausias būdas perduoti tikėjimą – žodį, kurio etimologija yra ta pati kaip ir ištiki-mybės. Tad gyvenkime ištikimai, kad galėtume perduoti tikėjimą, nenusta-tydami sau tikslų ar uždavinių. Tai, ką kiekvienas iš mūsų sūnų ir dukterų išgyvena savo širdyse, bus glaudžiai susiję su ta ištikimybe, kurią parodome.

- Kas tave labiausiai palietė šioje temoje apie tikėjimo perdavimą?
- Pasidalinkime, kaip pasitikime Dievu, kad Jis puoselėtų tikėjimo sėklas, kurias pasėjome savo vaikų gyvenimuose. Kaip ir toliau „sėjame sėklas“ jų gyvenimuose? Ko galime pasimokyti iš šventosios Monikos ir švento-jo Augustino pavyzdžio?
- Išnagrinėjus šią temą, kaip šiandien suprantate savo asmeninę ir šeimos atsakomybę už tikėjimo perdavimą, neatsižvelgiant į matomus rezulta-tus?

- Kokį konkretų raginimą pasiimsime, kad rūpintumės tikėjimu savo namuose ir leistume Dievui toliau rašyti savo šeimos išganymo istoriją? Kada supratote, kad tikėjimas perduodamas labiau per gyvenimą, o ne per žodžius?
- Remdamiesi temos tekstu, kokiomis konkrečiomis patirtimis galite pasidalinti apie šeimos maldą kaip vienybės, prasmės ar susitaikymo šaltinį?
- Su kokiais realiais sunkumais susiduriate šiandien, perduodami tikėjimą savo šeimoje (nuovargis, laiko trūkumas, kartų atotrūkis, atmetimas, abejingumas...)? Kaip į juos žvelgiate tikėjimo akimis?

9 skyrius – Apžvalginis susitikimas

„Tas, kuris jumyse pradėjo šį gerą darbą, jį ir pabaigs“ (Fil 1, 6)

Pasiūlymas

Šio skyriaus struktūra skiriasi nuo kitų šių metų komandos susitikimų, o jo tikslas – apžvelgti asmeninį, poros ir komandos kelią. Šis apibendrinamasis susitikimas siūlomas kaip bendras apmąstymų laikas, praleidžiamas visiems kartu, Dievo akivaizdoje, siekiant padėkoti už šiais metais nueitą kelią. Tai komandos susibūrimas, laikas dalytis ir padėti vieni kitiems maldos, tiesos ir bendrystės atmosferoje.

Pasiūlymas prasideda nuo Dievo žodžio skaitymo ir jo komentaro.

Taip pat siūlomas šio susitikimo parengimo planas. Kiekviena komanda gali nuspręsti sutelkti dėmesį į tas dalis, kurios labiausiai tinka jos dabartinei situacijai. Svarbiausia – šį susitikimą parengti poroje. Kartu, metų pabaigoje, apibendrinsime tai, ką patyrėme, nustatysime stipriąsias ir silpnąsias puses bei pasirengsime naujos atsakingos poros rinkimams. Kita galimybė – šis susitikimas galėtų vykti per paskutinę komandos Eucharistiją, o pasiūlymai būtų pritaikyti prie skirtingų dalių, kaip komanda manys esant tinkama.

Dievo žodžio skaitymas

Skaitinys iš apaštalo Pauliaus laiško filipiečiams (Fil 1, 1–11)

„Paulius ir Timotiejus, Kristaus Jėzaus tarnai, visiems šventiesiems Kristuje Jėzuje, gyvenantiems Filipuose, kartu su vyskupais ir diakonais. Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Aš dėkoju savo Dievui, kada tik jus prisimenu, visuomet, kiekvienoje maldoje, su džiaugsmu už jus visus besimelsdamas, už jūsų bendradarbiavimą Evangelijos labui nuo pirmosios dienos iki šiandien. Esu tikras, kad tas, kuris jumyse pradėjo šį gerą darbą, jį ir pabaigs iki Kristaus Jėzaus dienos. Šitai manyti apie jus visus teisinga, nes aš turiu savo širdyje jus, kurie, tiek man esant kalėjime, tiek ginant ir stiprinant Evangeliją, visi tebesate mano malonės dalininkai. Dievas gali paliudyti, kaip jūsų visų pasiilgau Kristaus Jėzaus

nuoširdumu. Ir dabar meldžiu, kad jūsų meilė vis augtų ir augtų pažinimu ir visokeriopu išmanymu, kad jūs mokėtumėte pasirinkti, kas vertingiau, kad būtumėte tyri ir be priekaišto Kristaus dieną, pilni teismo vaisių per Jėzų Kristų Dievo garbei ir šlovei.“

Komentaras

Apaštalas Paulius šio laiško pradžioje nekalba apie trūkumus ar netaiso klaidų, bet dėkoja. Žvelgdamas į filipiečių bendruomenę, pirmas dalykas, kuris trykšta iš jo širdies, yra dėkingumas ir džiaugsmas. Tai yra labai svarbus raktas į mūsų metų apžvalgą: žvelgti į nueitą kelią iš dėkingumo perspektyvos, o ne iš to, ko „mums nepavyko“.

Paulius dėkoja „kada tik jus prisimenu“. Tikinčiojo atmintis nėra nesėkmių sąrašas, bet vieta, kurioje pripažįstamas Dievo darbas. Šių metų pabaigoje ir mes esame kviečiami prisiminti temas, susitikimus, sunkumus ir žingsnelius į priekį – ne tam, kad save teistume, bet tam, kad atrastume, kaip Dievas buvo su mumis nuo pirmosios dienos iki šiandien.

Apaštalas kalba apie svarbų dalyką: „jūsų bendradarbiavimą Evangelijos labui“. Ne apie išpūdingus rezultatus, bet apie ištikimą bendradarbiavimą. Taigi, šis kelias nebuvo nueitas vienu metu: mes jį nuėjome kaip poros, kaip komandos, kaip Bažnyčia. Kiekviena pastanga klausytis Dievo žodžio, mels-tis kartu, rūpintis santykiais jau buvo dalyvavimas Dievo darbe, net jei jis buvo trapus, nereguliarus ar tylus.

Pagrindinė eilutė viską paaiškina: „tas, kuris jumyse pradėjo šį gerą darbą, jį ir pabaigė“. Čia mes esame išlaisvinti nuo sunkios naštos: ne mes neša-me augimo naštą – nei savo dvasiniame gyvenime, nei santuokoje, nei perduodami tikėjimą vaikams. Būtent Dievas pradeda, palaiko ir veda šį darbą. Mūsų vaidmuo buvo – ir toliau bus – pasiūlyti savo pagalbą, ištverti, pradėti iš naujo.

Paulius pasakė labai gražų dalyką: „Aš turiu savo širdyje jus“. Krikščioniškas kelias nėra idėjų programa, bet bendrystės patirtis. Šie metai nebuvo tik

temų rinkinys, bet bendra istorija, susiūta ryšiais, klausymusi ir tarpusavio palydėjimu. Čia jau yra Dvasios vaisius, net jei jį ne visada matome.

Melsdamasis už bendruomenę, Paulius neprašo sėkmės ar veiksmingumo, bet kad „meilė vis augtų ir augtų pažinimu ir visokeriopu išmanymu“. Šis sakinyš labai gerai apibendrina visos programos dvasią: svarbu ne daryti daugiau, o mylėti geriau – vis labiau išmintinga, vis labiau įkūnyta, vis labiau evangeline meile kasdieniame šeimos gyvenime.

Galiausiai jis kalba apie „teisumo vaisius“, ne kaip apie asmeninį nuopelną, bet „per Jėzų Kristų“. Vaisiai – jei jų yra – nėra asmeniniai trofėjai, bet Dievo ištikimybės ženklai. Ir jei mes jų dar aiškiai nematome, šis žodis mus padrąsina: procesas tebėra atviras, darbas nėra baigtas.

Komandos susitikimas

Priėmimas

Priimanti pora paruošia krepšelį su tuščiais lapeliais, ant kurių vėliau bus užrašyti poros, kurią siūlome paskirti atsakingaisiais kitais metais, vardai. Krepšelis ar indas stovės visą susirinkimo laiką, iki pat rinkimų.

Bendrasis pasidalijimas

Raginame pasidalinti:

- Biblinis personažas, kuriame atpažinote save.
- Malda, kuri palietė jūsų širdį.
- Patarimas, kuris jums padėjo.
- Idėja, kuri apšvietė jūsų kelią.
- Komandos akimirka, kuri jus sujaudino.

Siekiai

Raginame pasidalinti, kurio siekio laikytis jums kainavo daugiausiai ar kurį atradote iš naujo.

Studijų tema

Kaip jūs įsitraukėte į studijų temą šiais metais? Ar ji padėjo kitaip gyventi šeimoje?

Patirtis judėjime

Kaip vertiname savo santykius su likusia Judėjimo dalimi? Kaip vertiname savo dalyvavimą sektoriaus renginiuose, prašytas paslaugas ar svetainės bei socialinių tinklų naudojimą? Ar jaučiamės esą didesnio Judėjimo dalimi?

Iš visko, ką patyrėme šiais metais:

- Ką turėtume daryti toliau taip pat?
- Ką turėtume pakeisti?

Atsakingosios poros rinkimai

Ateinančių metų atsakingosios poros rinkimai taip pat gali vykti šioje maldos atmosferoje.

Šių metų atsakingoji pora gali papasakoti, kaip jiems sekėsi vykdyti savo pareigas. Komanda gali pasidalinti, ar tikisi kokių nors konkrečių iniciatyvų iš naujosios atsakingosios poros.

Galime baigti bendra malda:

„Viešpatie, susirinkome Tavo vardu. Esame kartu su žmogumi, su kuriuo susijungėme per santuokos sakramentą. Esame kartu su poromis ir mūsų komandos dvasiniu patarėju ar palydėtoju, kad galėtume būti dėmesingi vieni kitiems ir taip pat įtraukti juos į savo maldas. Viešpatie, suteik mums malonę atpažinti tai, kas svarbiausia mūsų tikėjimo gyvenime, ir atverk mūsų širdis bei protą, kad mūsų komanda kasdien vis labiau taptų broliška bendruomene, tarnaujančia Tau. Amen.“

Magnificat

Malda prašant Dievo tarno Henri Kafarelio kanonizacijos

PRIEDAI

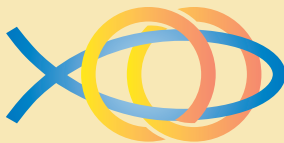
Magnificat

Mano siela šlovina Viešpatį,
mano dvasia džiaugiasi Dievu, savo Gelbėtoju,
nes jis pažvelgė į savo nuolankią tarnaitę.
Štai nuo dabar palaiminta mane vadins visos kartos,
nes didžių dalykų padarė man Visagalis,
ir šventas yra jo vardas!
Jis maloningas iš kartos į kartą
tiems, kurie jo klauso.
Jis parodo savo rankos galybę
ir išsklaido išdidžios širdies žmones.
Jis numeta galiūnus nuo sostų
ir išaukština nuolankiuosius.
Alkstančius gėrybėmis apdovanoja,
turtuolius tuščiomis paleidžia.
Jis ištiesė pagalbos ranką savo tarnui Izraeliui,
kad minėtų jo gailestingumą
kaip buvo žadėjęs mūsų protėviams
Abraomui ir jo palikuonims per amžius.

Malda prašant Dievo tarno Henri Kafarelį kanonizacijos

Dieve, Mūsų Tėve,
Tu savo tarno Henri Caffarel širdies gelmėje įkūrei meilės polėkį,
raginusį visiškai atsiduoti Tavo Sūnui ir įkvėpusį kalbėti apie Jį.
Jis – mūsų laikų Pranašas,
atskleidęs kiekvieno iš mūsų pašaukimo orumą ir grožį
pagal visiems skirtą Jėzaus žodį: „Ateik ir sek paskui mane.”
Jis pažadino sutuoktinių dvasią dėl Santuokos sakramento didybės,
išreiškiančios Kristaus ir Bažnyčios vienybės
bei vaisingos meilės slėpinį.
Jis parodė, kad kunigai ir poros
yra kviečiami gyventi pagal meilės pašaukimą.
Jis rūpestingai lydėjo našles, liudydamas meilę stipresnę už mirtį.
Įkvėptas Dvasios,
daugybę tikinčiųjų vedė maldos keliu.
Jis buvo paniręs į visą apimančią ugnį, ir Tu gyvenai jame, Viešpatie.
Dieve, mūsų Tėve,
užtariant Dievo Motinai,
meldžiame Tave, kad greičiau ateitų diena,
kai Bažnyčia paskelbs apie jo gyvenimo šventumą,
kad visi atrastų džiaugsmą sekti Tavo Sūnų,
kiekvienas pagal savo pašaukimą Dvasioje.

Tarptautinis sekretoriatas
49, Rue de la Glaciere
Septintas aukštas
75013
Paryžius, Prancūzija

Dievo Motinos komandos